

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2023. január 4., szerda

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az elítelt személyek átszállításáról szóló Strasbourgban, 1983. március 21-én kelt Egyezmény, Strasbourgban, 1997. december 18-án kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvét módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2022. évi LVIII. törvényhez	24
Végző előterjesztői indokolás az egyes felsőoktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel összefüggő törvények módosításáról szóló 2022. évi LIX. törvényhez	26
Végző előterjesztői indokolás egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LX. törvényhez	38
Végző előterjesztői indokolás a cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXI. törvényhez	64
Végző előterjesztői indokolás az egyes törvények közadatokkal összefüggő módosításáról szóló 2022. évi LXII. törvényhez	71
Végző előterjesztői indokolás a Magyar Honvédség működésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXIII. törvényhez	76
Végző előterjesztői indokolás az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXIV. törvényhez	79

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az (EU) 2020/1828 irányelv szerinti jegyzékbe való felkerülés céljából lefolytatandó eljárásról, valamint a jogsérelem orvoslására irányuló képviseleti keresetek finanszírozásának vizsgálatáról szóló 530/2022. (XII. 19.) Korm. rendelethez	94
Végző előterjesztői indokolás a kereskedelemmel és a fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 531/2022. (XII. 19.) Korm. rendelethez	95
Végző előterjesztői indokolás az egyes kormányrendeleteknek a Nemzeti Közszerológiai Egyetem felsőoktatási szakmai tevékenysége elősegítését célzó módosításáról szóló 532/2022. (XII. 19.) Korm. rendelethez	96

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az Országgyűlési Őrségnél foglalkoztatott hivatásos állomány alkalmasságvizsgálatáról, valamint egészségügyi és pszichológiai ellátásáról szóló 43/2022. (XII. 19.) BM rendelethez	97
--	----

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az elítélt személyek átszállításáról szóló Strasbourgban, 1983. március 21-én kelt Egyezmény, Strasbourgban, 1997. december 18-án kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvét módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2022. évi LVIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az elítélt személyek átszállításáról szóló, Strasbourgban, 1983. március 21-én kelt Egyezmény, Strasbourgban, 1997. december 18-án kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvét a 2001. évi LXVII. törvény hirdette ki. A Kiegészítő Jegyzőkönyv az igazságszolgáltatás céljainak előmozdítása, valamint az elítélt személyek társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében és tudatában annak, hogy a Részes Államok többsége nem adhatja ki saját állampolgárát, az elítéltek átszállítását az elítélt hozzájárulása nélkül is lehetővé teszi két esetben, így az Ítélező Államból megszökött elítéltek, illetve a kiutasított vagy kitiltott elítéltek esetében.

A Módosító Jegyzőkönyv az elítélt személyek átszállítása terén zajló nemzetközi együttműködésben végbement fejlődésre tekintettel korszerűsíti és továbbfejleszti a Kiegészítő Jegyzőkönyvet és ezzel gyorsabbá, rugalmasabbá teszi az együttműködést, valamint kiszélesíti az Kiegészítő Jegyzőkönyvbe foglalt együttműködési formák hatálya alá tartozó elítélt személyek körét, az alábbi módosítások bevezetésével:

Az Ítélező Államból megszökött elítélt személyekre vonatkozó szabályokat kiterjeszti azokra az esetekre is, amikor a jogerősen szabadságvesztés büntetésre elítélt önként hagyja el az Ítélező Állam területét és tér vissza az állampolgársága szerinti államba, tudva arról, hogy ellene büntetőeljárás van folyamatban vagy jogerősen elítélték.

A kiutasított vagy kitiltott személyekre vonatkozó szabályok esetén törlésre kerül a kiutasítási, illetve kitiltási határozat és a szabadságvesztés büntetést kiszabó ítélet közötti összefüggés, továbbá kiterjeszti a rendelkezések alkalmazását azokra az esetekre, amikor az elítélt személy megtagadja a véleménynyilvánítást az átszállítással kapcsolatban.

A Kiegészítő Jegyzőkönyv szerint a kiutasított vagy kitiltott személyeket védi a specialitás szabálya a Végrehajtó Államban, kivéve, ha az Ítélező Állam engedélyezi az átszállítást megelőzően elkövetett cselekmény miatti büntetőeljárás lefolytatását, elítélést, letartóztatást. A Módosító Jegyzőkönyv 90 napos határidőt szab az Ítélező Államnak az engedély megadása tárgyában a döntéshozatalra. Továbbá 30 napra csökkenti azt az időtartamot, amelyen túl már nem illeti meg a specialitás szabálya nyújtotta védelem az elítéltet, ha a végleges szabadon bocsátását követően ezen időtartamon belül nem hagyja el a Végrehajtó Állam területét, vagy miután azt elhagyta, oda ismét visszatért.

A Módosító Jegyzőkönyv egyes cikkei megfelelnek a hatályos magyar jogszabályoknak.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Javaslat 1. §-a a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. § (1)–(3) bekezdésének, valamint 10. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően tartalmazza a Módosító Jegyzőkönyv kötelező hatályának elismerésére adott országgyűlési felhatalmazást.

2–3. §

A Javaslat 2. §-a és 3. §-a a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 10. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően rendelkezik a módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről, és utal a Módosító Jegyzőkönyv hivatalos magyar nyelvű fordítását és angol nyelvű hiteles szövegét tartalmazó mellékletekre.

4. §

Az 5. Cikk lehetővé teszi a Módosító Jegyzőkönyv ideiglenes alkalmazását, a részes államok nyilatkozatot tehetnek arról, hogy a 4. Cikkben meghatározott feltételek szerinti hatálybalépés előtt már ideiglenesen alkalmazzák egymás közt a Módosító Jegyzőkönyvet (jelenleg 6 állam tett ilyen nyilatkozatot).

5–6. §

Az 5. § a Javaslat hatálybalépését meghatározó rendelkezéseket tartalmazza.

A Módosító Jegyzőkönyv hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.

1. melléklet

A Módosító Jegyzőkönyv hivatalos magyar nyelvű fordítását tartalmazza.

2. melléklet

A Módosító Jegyzőkönyv hiteles angol nyelvű szövegét tartalmazza.

3. melléklet

Magyarországnak a Módosító Jegyzőkönyvhöz tett nyilatkozatát tartalmazza.

4. melléklet

Magyarországnak a Módosító Jegyzőkönyvhöz tett, a 3. mellékletben foglalt nyilatkozatának angol nyelvű hivatalos fordítását tartalmazza.

**Végső előterjesztői indokolás
az egyes felsőoktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel összefüggő törvények módosításáról szóló
2022. évi LIX. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.), a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Fktv.) és a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.) módosításának elsődleges célja a kormányzati struktúra átalakításából adódó feladatváltozások, valamint a jelenlegi háborús helyzet okozta munkaerőpiaci kihívások kezelésére vonatkozó gyors beavatkozási képesség megeremtetése.

A szabályozás módosítása e cél elérését támogatja.

Az EU-s vállalások, ajánlások tekintetében kiemелendő, hogy a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési tervben meghatározott, és a felnőttkori tanulásra vonatkozó új európai cselekvési programról (2021–2030) szóló tanácsi állásfoglalásban (Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására COM/2021/102 final) a magyar Kormány felnőttképzési céljaként elfogadásra került, hogy 2030-ra a felnőttek felnőttképzésben való részvételét jelentősen növeljük.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényhez kapcsolódóan változik az Oktatási és Kulturális Közlöny lap megjelenése; a lap fenntartása korábbi formájában már nem indokolt.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényhez kapcsolódóan jelen törvényjavaslat a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: Elismerési törvény) módosítására tekintettel, annak a felügyelet melletti tevékenységre vonatkozó szabályozását pontosítja.

A Bizottság véleménye alapján a magyar Kormány vállalta a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény vonatkozó rendelkezésének olyan tartalmú módosítását, amely a törvény hatályát kiterjeszti egyrészt a jogszabályokon kívüli normatív szabályozó eszközökre, azaz a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény szerinti közjogi szervezetszabályozó eszközökre, valamint a jogi szabályozás előkészítésében részt vevő nem minisztériumi szervekre is.

Az Elismerési törvény továbbá a felsőoktatásban szerzett oklevelek esetében is a hazai oklevelekkel azonos jogi hatályt biztosít az Európai Felsőoktatási Térséghez csatlakozó állam oklevelei esetében a továbbtanulás szempontjából. Az ehhez kapcsolódó, módosuló szabályozás fokozza hazai felsőoktatásunk nemzetközi vonzerejét. Megteremtődik a megfelelő szabályozási kerete annak, hogy az ide érkező ápoló, az okleveles kiterjesztett hatáskörű ápoló, orvos, fogorvos, illetve gyógyszerész a szakképzettségének megfelelő tevékenységet folytathasson.

A törvényjavaslat a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) szakmai tevékenységének, alapadatai ellátásának a hatékonyságát támogató rendelkezéseket is magában foglalja.

Az NKE hivatása a közigazgatást, a hon- és rendvédelmet érintő tevékenységet végző szakemberek képzése, a hon- és rendvédelmi szervek tisztii utánpótlásának biztosítása, valamint az egységesülő közzolgálati életpályák közti átjárhatóság megeremtetése.

Tekintettel az NKE e komplex – mind a hon- és rendvédelmi, mind a közigazgatási, mind pedig a diplomáciai területen a mindenkorii Magyar Állam működéséhez szükséges jövőbeni humánerőforrás hátteret biztosító – feladataira és a Magyarországot körülvévo globális környezet dinamikus változásaiból eredő felsőoktatási igényekre, a gyakorlati szakmai tapasztalatok hallgatóság részére történő átadása, a külföldi szaktekintélyeknek a képzésbe történő bevonása, továbbá a nemzetközii együttműködések kiépítése egyre hangsúlyosabbá válik.

Abból kifolyólag, hogy az NKE sok tekintetben az állami megrendelő számára egyedüli képzési helyként szolgál a nemzeti érdekeket tekintve döntő jelentőségű területeken, a közérdek szempontjából kiemelt jelentősége van annak, hogy a tevékenységére vonatkozó jogszabályi környezet a lehető leginkább támogassa alapfeladatai ellátását.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) módosítása értelmében, a felsőoktatási autonómia jelentős kiszélesítésével azok az intézmények, amelyek hatályos akkreditációval rendelkeznek, és amelyek már jelenleg is rendelkeznek alapképzés- és mesterképzés-indítási jogosultsággal, az érintett képzési területeken automatikusan létesíthetnek mesterképzést. A felsőoktatási intézmény a mesterképzés létesítését egy eljárásban kezdeményezi az Oktatási Hivatalnál. Az adott felsőoktatási intézmény a szak létesítésével egyúttal hároméves szakindítási lehetőséghez is jut. A megváltozott szabályozással a képzés minőségének ellenőrzésére annak megkezdését követő három éven belül kerül sor, amely megfelelő időkeretet biztosít egy működő képzés minőségének vizsgálatára.

A képzés minőségének így kettős biztosítéka lesz, egyrészt a hatályos intézményi akkreditációval rendelkező intézmények szereznek jogosultságot ezen új jogintézmény szerinti szaklétesítésre és szakindításra, másrészt az elindított szakot ex post akkreditáció keretében vizsgálja majd a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság.

A nyelvvizsga követelménye, egy adott idegen nyelv ismeretének igazolása számos ponton jelenik meg a felsőoktatási jogban. A nyelvvizsga, mint adminisztratív követelmény önmagában nem biztosít kellő idegen szaknyelvi ismereteket ahhoz, hogy az adott felsőfokú végzettséget szerzett hallgatók megfeleljenek a munkaerőpiac elvárásainak, ezért célszerű, ha – a munkaerőpiaci folyamatokat elemző és vizsgáló – felsőoktatási intézmények döntési kompetenciájába kerül a végzettséghez igazodó idegen nyelvi ismeretek elsajátításának és mérésének meghatározása.

Ezek a követelmények, illetve jogkövetkezmények az Nftv. módosításával hatályon kívül helyezésre kerülnek, és visszaadva a felsőoktatási intézmények döntési szabadságát a felsőoktatási intézmények saját hatáskörben írhatnak elő idegen nyelvi követelményeket.

A módosítás a következő további tárgyköröket érinti:

- a magán (ide értve a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokat is), illetve az egyházi fenntartók által fenntartott intézményekben foglalkoztatott oktatókra, kutatókra vonatkozó 70 éves korhatár törlése,
- a Gábor Dénes Főiskola alkalmazott tudományok egyetemként működik 2023. február 1-jétől.

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosításához kapcsolódóan a törvényjavaslat kiszámíthatóbbá teszi az NKFI Alapból nyújtott támogatások biztosításának rendjét. 2020. január 2-ától a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter alá tartozó, központi hivatalként működő költségvetési szervnek minősül, tehát jelenleg is a kultúráért és innovációért felelős miniszter irányítása alatt működik, így a Programstratégia jóváhagyását is célszerű hatáskörébe utalni.

Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Onytv.) módosítása szükséges más szabályozók változása okán, ugyanis a magyar oktatási rendszer alapvető informatikai támasza az oktatási nyilvántartás, amely számos érdekelttel és más informatikai rendszerekkel áll napi kapcsolatban

A FAR – az Onytv. alapján – az oktatási nyilvántartás szakrendszeri nyilvántartásai közé tartozik, így az Onytv.-t módosító rendelkezés az Fktv. FAR-ra vonatkozó szabályait érintő változtatásai miatt indokolt.

Az egyes közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokat statuáló egyes törvények módosítására azért van szükség, hogy a közfeladatok ellátását szolgáló vagyonjuttatások a hatékonyság elvét jobban szolgálják, és ezáltal az egész felsőoktatási ágazat sikerességét előmozdítsák.

A módosítás révén szintet lép felsőoktatásunk a digitalizáció terén, a képzésről kiállított okiratokat, így az oklevelet, az oklevélmellékletet és a mikrotanúsítványokat kérelemre hitelesített elektronikus másolatban is ki kell állítani, illetve a tanulmányi rendszereknek teljes egészében alkalmassá kell válniuk a digitális oktatásra is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–4. §

Az új rendelkezések a foglalkoztatási programokkal kapcsolatosan elkülönített állami pénzalap felnőttképzési célú felhasználásának nevesítésével hozzájárulnak a munkaerőpiaci tendenciákra, kihívásokra megoldást nyújtó kezelési lehetőségek palettájának kiszélesítéséhez.

A tervezet Flt.-t érintő módosítása megteremti a jogalapját annak, hogy a foglalkoztatási alappréz – elnevezésében kiegészülve a „felnőttképzés” kifejezéssel – az Fktv.-ben meghatározott feladatok finanszírozását is lehetővé tegye. Ennek megfelelően a foglalkoztatási és felnőttképzési alappréz felhasználásáért való felelősség vonatkozásában külön nevesíti a foglalkoztatásért felelős minisztert, illetve a felnőttképzésért felelős minisztert, az Flt.-ben, valamint az Fktv.-ben meghatározottak szerint.

5. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényhez kapcsolódóan változik az Oktatási és Kulturális Közlöny lap megjelenése. A lap fenntartása korábbi formájában már nem indokolt, ezért annak megjelenését a javaslat a Hivatalos Értesítőben történő közzétételre változtatja. Az Oktatási és Kulturális Közlöny 2009 januárjától az Oktatási és Kulturális Minisztérium hivatalos lapjaként működött, s megjelentetését a Nemzeti Erőforrás Minisztérium, később pedig az Emberi Erőforrások Minisztériuma folytatta.

6. §

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényhez kapcsolódóan jelen törvényjavaslat a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény módosítására tekintettel, annak a felügyelet melletti tevékenységre vonatkozó szabályozását pontosítja.

7. §

Az Elismerési törvényben olyan módosításokra kerül sor, amelyek célja, hogy a 2001. évi C. törvény hatálya kiterjedjen a jogszabályokon kívüli normatív szabályozó eszközökre, valamint a jogi szabályozás előkészítésében részt vevő nem minisztériumi szervekre is. Ugyanezt a célt szolgálja a 2001. évi C. törvény 1. § (6) bekezdésében, 60/K. § (1) és (6) bekezdésében, valamint 60/M. § (1) bekezdésében szereplő „jogszabályi” szövegrészeket hatályon kívül helyező rendelkezés.

8. §

A módosítás a felsőoktatási mobilitás elősegítése érdekében a felsőoktatásban szerzett oklevelek esetében a törvény rendelkezései alapján a hazai oklevelekkel azonos jogi hatályt biztosít az Európai Felsőoktatási Térséghez csatlakozó állam oklevelei esetében a továbbtanulás szempontjából.

A módosuló szabályozás fokozza a hazai felsőoktatásunk nemzetközi vonzerejét, rendelkezései összhangban állnak a felsőfokú és a felső középfokú képesítések, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményei automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről szóló Tanácsi ajánlással is.

9–12. §

Az egészségügyben végzetek esetében egy új lehetőség biztosítása szükséges: az orvos, fogorvos, illetve gyógyszerész szakképzettségként történő elismerés céljából teljes munkaidőben egy évig vagy ezzel egyenértékű részmunkaidőben, akkreditált egészségügyi szolgáltatónál, illetve akkreditált gyógyszertárban az egészségügyről szóló törvény szerinti felügyelet melletti, a szakképzettségnek megfelelő tevékenységet folytasson: hasonló szabályozás kerül megalkotásra a középfokú végzettségűek esetében is.

Emellett a szövegcsérés módosító, illetve hatályon kívül helyező rendelkezések az irányelvnek való megfelelést is szolgálják a 7. § indoklásánál jelzettek szerint.

13. §

Az oktatási nyilvántartásról szóló törvény 3. § (3b) bekezdéséhez kapcsolódó módosítás.

14. §

A Nemzeti Közszerológati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény (a továbbiakban: NKE tv.) 13. §-a sorolja fel azon jogviszonyokat, melyek keretében az Egyetemen munkakört, illetve vezetői beosztást lehet betölteni. A felsorolásból látható, hogy számos jogviszony lehetséges, melyekre külön jogállási törvények vonatkoznak. Indokolt egyértelművé tenni az NKE tv. és a jogállási törvények viszonyát, melynek értelmében az NKE tv. lex specialis a jogállási törvényekhez képest.

15. §, 25. §

A hazai felsőoktatás keretében a munkaviszony létesítésének a lehetősége kapcsán felhalmozódott tapasztalatok alapján indokolt, hogy – nem kizárólagos jelleggel – e lehetőség az NKE-n is teljes körben biztosított legyen. A tapasztalatok alapján egyértelművé vált, hogy ezt a lehetőséget kedvező lenne kiterjeszteni az NKE működésének teljes spektrumára.

16. §

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 20. § (2) bekezdés c) pontja szerint közalkalmazotti jogviszony magyar állampolgárságú, vagy külön jogszabály szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, illetve bevándorolt vagy letelepedett személlyel létesíthető.

Az NKE célul tűzte ki az átfogó nemzetköziesítés megvalósítását. A nemzetköziesítés irányába mutató törekvések szükségessé teszik, hogy a Kjt. 20. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott korlát megszűnjön. A gyakorlatban ugyanis számos olyan külföldi szaktekintély foglalkoztatási igénye merül fel, akik nem felelnek meg e követelménynek, azonban közalkalmazottként történő foglalkoztatásuk jelentős előrelépést jelentene az NKE képzési és tudományos működésében, fejlődésében.

17. §

Az NKE tv. preambuluma értelmében a magyar felsőoktatási rendszer részeként a közigazgatási, rendészeti és katonai képzést folytató NKE tevékenységének célja a közigazgatást, a hon- és rendvédelmet érintő tevékenységet végző szakemberek képzése, a hon- és rendvédelmi szervek tisztii utánpótlásának biztosítása, valamint az egységesülő közszerológati életpályák közötti átjárhatóság megteremtése. Az NKE e speciális és egyedülálló hivatásából kifolyólag kiemelt jelentőséggel bír, hogy az egyetem fenntartója ismerje az egyetem oktatási és kutatói karának összetételét annak érdekében, hogy az NKE által betöltött hivatás stratégiai irányítása és megvalósításának tervezése során az annak legfontosabb feltételéül szolgáló személyi állománnyal részletesen és a szükséges ismeretek birtokában számolni tudjon.

18. §

Az NKE tv. 16/E. §-a értelmében lehetővé válik, hogy az Nftv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott címmel rendelkező személy – kivételesen, a szenátus döntése alapján – oktatási vagy tanári munkakörben is foglalkoztatható legyen. Ezen, elsősorban oktatási munkakörben foglalkoztatott személyek szakmai életpályája, különösen az államtudomány és a közigazgatás területén szerzett tapasztalataik, támasztják alá a szakok akkreditációja során történő figyelembevételüket. Utóbbi a hallgatók számára biztosítja, hogy képzésük során gyakorlatorientált oktatásban részesüljenek, az elméleti tudást a gyakorlatban való problémamegoldással kiegészítve ismerjék meg. Az oktatók jogalkalmazói szemléletet adnak át a hallgatók számára tapasztalatuknak köszönhetően, mely lehetővé teszi a hallgatóság részére, hogy a munkaerő piacon való elhelyezkedést követően szinte azonnal önálló feladatvégzésre alkalmasak legyenek, ezzel a munkáltatókat és foglalkoztatókat részben mentesítve az elhúzódozó betanítási időtől. Ennek előnye, hogy csökkenthető a meglévő alkalmazottak saját munkavégzésük melletti, betanítással és monitoringgal (nyomon követéssel) terhelt többletmunkavégzése és növelhető a frissen diplomázott személyek elhelyezkedésének lehetősége, elhelyezkedésük esetén a munkáltató elégedettsége, ezáltal

a munkahelyük megőrzése. Az érintett, kiemelkedő szakértelemmel rendelkező személyi kör szakmai életpályája biztosítja a gyakorlati problémák ismeretét és azok jó megoldásának oktatását.

19. §

A gyakorlati tapasztalatok alapján indokolt az NKE tv. 16/B. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott felmentési ok és annak egyes részfeltételei pontosítása, annak érdekében, hogy az az érintett felek, valamint a jogalkalmazó számára ne hordozzon magában jogértelmezési bizonytalanságot.

Az Nftv. 12. § (4) bekezdése értelmében az intézményfejlesztési tervben kell meghatározni a fejlesztéssel, a fenntartó által a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon hasznosításával, megóvásával, elidegenítésével kapcsolatos elképzeléseket, a várható bevételeket és kiadásokat. Az intézményfejlesztési terv olyan meghatározó stratégiai dokumentum tehát az egyetem tekintetében, amelyben foglalt célkitűzések megvalósítása döntő jelentőséggel bír. Indokolt tehát annak jogszabályi leképezése, hogy munkáltatói személyügyi döntés alapjául szolgálhasson akár az, hogy az intézményfejlesztési terv módosítására figyelemmel a közalkalmazott által végzett tevékenység egyetemi szintű prioritása csökkent, vagy akár az a körülmény, hogy a közalkalmazott által végzett tevékenység a módosított intézményfejlesztési terv szerinti célok megvalósításához nem járul hozzá megfelelő mértékben.

20. §

Az NKE-n kiemelt jelentősége van a tisztképzésnek, illetve ennek keretében a hallgatók képzése mellett a nevelésnek és a szocializációnak is. Ebből kifolyólag az NKE közalkalmazottjaival szemben az általánosnál magasabb szintű elvárásokat szükséges támasztani és a jó hírnév, a pozitív társadalmi megítélés védelmét a beiskolázó szervek körére is szükséges kiterjeszteni, továbbá újabb eseteket szükséges megjeleníteni, melyek alapot adhatnak a közalkalmazottak érdemtelenységének megállapítására.

21. §

Az Nftv. 32. § (2) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„A szenátus az óraadó oktatónak, ha

- a) rendelkezik doktori fokozattal: magántanári,
- b) országosan elismert szaktekintély: címzetes egyetemi vagy főiskolai docens, illetve címzetes egyetemi vagy főiskolai tanár,
- c) kiemelkedő gyakorlati oktató munkát végez: mesteroktatói címet adományozhat.”

Az NKE képzési portfóliója indokolja, hogy az Nftv. által meghatározott címmel rendelkező személyek kivételesen és a szenátus ilyen döntése esetén oktatói vagy tanári munkakörben is foglalkoztathatók legyenek, hogy ilyen módon váljanak még inkább bevonhatóvá az egyetem képzési struktúrájába. E megfontolás elsődleges motivációja, hogy a képzések gyakorlati jellegét erősítve szükséges a magas kvalitású és tapasztalatú szakembereknek a korábbiaknál aktívabb bekapcsolódása az NKE képzéseibe. A vonatkozó munkakörre irányadó részletszabályokat az Egyetem foglalkoztatási követelményrendszerében lehessen meghatározni. Továbbá az Nftv.-ben meghatározott címzetes egyetemi vagy főiskolai docensi, illetve címzetes egyetemi vagy főiskolai tanári cím az intézményre vagy az óraadó oktató hivatására utaló, az Nftv.-ben meghatározottól eltérő – az Egyetem szervezeti és működési szabályzatában meghatározott – elnevezéssel is viselhető legyen, ha ezt a lehetőséget az Egyetem szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

Az NKE speciális képzési portfóliója – különös tekintettel a tisztképzésre – számos olyan munkakör igényét veti fel, amely nem illeszthető sem az oktatói, sem a tanári munkakörök kategóriáiba. Ide tartoznak különösen a kiképzési tevékenységet ellátó személyek, akik más felsőoktatási intézményekben nem fordulnak elő. Az NKE tv. fenti kiegészítésével lehetővé válik, hogy az NKE szervezeti és működési szabályzatában ilyen típusú, a felsőoktatásban atipikus munkakörök kerüljenek megállapításra. Figyelemmel a kiképzési feladatok jellegére, a tudományos fokozattal kapcsolatos követelmény esetükben nem értelmezhető, ezért e személyeket az Nftv. 9. § (3) bekezdés b) pontja szerinti számítás során indokolt figyelmen kívül hagyni.

A Kjt. értelmében a felsőfokú oktatás keretében a nevelő, nevelő-oktató, oktató tevékenységet végző közalkalmazottakat évi huszonöt munkanap pótszabadság illeti meg, amelyből legfeljebb tizenöt munkanapot a munkáltató nevelő, nevelő-oktató, oktató, illetőleg a neveléssel, oktatással összefüggő munkára igénybe vehet. Az oktatással és neveléssel kapcsolatos munkák körét végrehajtási rendelet állapítja meg – ilyen rendelet a közoktatás terén megalkotásra került, azonban a felsőoktatás területén nem. Ebből kifolyólag a törvény tartalmazza, hogy az NKE-n e munkaköröket a szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

Az NKE humánerőforrásainak biztosítása, alapfeladatainak ellátása, a gazdaságos működéssel összhangban sok esetben nem indokolja határozatlan idejű státusz létrehozását, azonban a hatályos jogszabályok nagyon szűk lehetőséget adnak közalkalmazotti jogviszonyban történő határozott idejű foglalkoztatásra. A határozott idő létesítéséről a Kjt. rendelkezik és csupán két lehetőséget biztosít határozott idejű jogviszony létesítésére: helyettesítés céljából, illetve meghatározott munka elvégzésére. A határozott idő kiterjesztése közalkalmazotti jogviszonyban amiatt is szükséges és indokolt, mert az Nftv. 29. § (1) bekezdésében és 33. § (3) bekezdésében biztosított lehetőséggel együtt megkönnyíti az adott oktatói, kutatói munkakörökben történő, pályázat nélküli, határozott időre történő alkalmazást, amely kiemelten fontos, mivel csupán közalkalmazotti jogviszony keretein belül vehető figyelembe a Kjt. által biztosított oktatói, kutatói életpályamodell.

22. §

Az NKE magasabb vezetőinek körét – figyelemmel az elmúlt évek tapasztalataira, illetve az intézmény kiemelt nemzetköziesítési törekvéseire – indokolt kiegészíteni a nemzetközi főigazgatói beosztással. A nemzetközi főigazgató feladata az egyetem nemzetközi és nemzetköziesítési tevékenységének stratégiai szintű irányítása, felügyelete.

23. §

A rendelkezés alapján az NKE egyoldalú nyilatkozattal csatlakozhat bármely egységes állami beszerzési rendszerhez, és onnan egyoldalú nyilatkozattal távozzon, ide nem értve a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság által lefolytatott központi beszerzésekből az egyoldalú nyilatkozattal történő távozást.

24. §

A jogrendszer és a jogszabály belső kohézióját biztosító módosítások.

26. §, 44–45. §

A felsőoktatási autonómia jelentős kiszélesítésével a felsőoktatási intézmények lehetőséget kapnak mesterképzés létesítésére. Az ilyen mesterképzés önálló létesítésére az az intézmény jogosult, amelyet a MAB akkreditált. Azok az intézmények, amelyek már jelenleg is rendelkeznek alap-, és mesterképzés-indítási jogosultsággal, az érintett képzési területeken maguk létesíthetnek mesterképzést.

A hatályos akkreditációval rendelkező felsőoktatási intézmény a mesterképzések indítására is jogosulttá válik a MAB előzetes véleménye nélkül.

27. §

A módosítás a zárt rendszerű elektronikus távolléti oktatással megvalósuló és videótartalom-kezelőt is alkalmazó tantárgy esetén sajátos szabályozást állapít meg arra nézve, hogy mely felsőoktatási intézménybe vehető figyelembe.

28. §

A magán és egyházi fenntartású felsőoktatási intézményekben szükséges biztosítani, hogy az oktatók és kutatók vonatkozásában eltérhessenek a 70 éves korhatártól. A módosítással lehetőségük lesz az intézményeknek 70 évnél magasabb korhatár megállapítására, így az oktatás, kutatás színvonala tovább emelkedhet és a hallgatók is magasabb szintű oktatásban részesülhetnek.

29. §

A törvényjavaslat a felsőoktatási intézmények döntési szabadságát azáltal is bővíti, hogy az Nftv. 32. § (2)–(3) bekezdése szerinti címmel rendelkező oktatók által végezhető tevékenységeket a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata állapíthatja meg.

30. §, 34. §

A pedagógusképzés vonzerejének növelése érdekében a két, illetve négy féléves tanárképzés idejét nem kell beszámítani a hallgatói ösztöndíjak támogatási idejébe, ugyanakkor egyes tanári modulokat, krediteket már az alapképzésben tanuló is felvehet.

31. §, 33. §

A felvételi rendszer a felsőoktatási autonómia jelentős kiterjesztésével megújul 2024-től, így a felsőoktatásért felelős miniszter hatásköreit indokolt újraszabályozni.

32. §, 35. §, 38. §, 40–41. §, 49. §

A felsőoktatás digitalizációjának elősegítése érdekében a felsőoktatási intézmények tanulmányi rendszereinek képesnek kell lenniük közvetlen kommunikációra, adatátadásra.

A hallgató egyes dokumentumait, így az oklevelet, a végbizonyítványt, az oklevélmellékletet, kérésére, elektronikusan is ki kell állítani a hallgató számára.

Az Nftv. 50. §-ának és 51. §-ának kiegészítése révén a felsőoktatási intézmény a tanulmányi rendszeréből a végbizonyítványokról, a záróvizsgákról és a mikrotanúsítványokról közhiteles adatot szolgáltat, erről nyilvántartást vezet, a nyilvántartás alapján a felsőoktatási intézmény a végbizonyítványt megszerző személy kérésére hiteles másolatot is kiállít.

Indokolt továbbá, hogy ne pusztán a hallgató és oktató számára legyen hozzáférhető a kreditátviteli bizottság döntése, hanem a többi felsőoktatási intézmény tanulmányi rendszere számára is.

A törvényjavaslat megalkotja továbbá a videótartalom-kezelő meghatározását.

36. §

Számos, Ukrajnából érkező hallgató magasabb évfolyamon kapcsolódik be a hazai képzésbe. Esetükben indokolt mentesítést adni az alól a szabály alól, amely szerint a magyar oklevélszerzéshez a képzés egyharmadát a magyar felsőoktatási intézményben kell teljesíteni.

37. §, 39. §

Az Nftv. 51. § (1) és (2) bekezdésének módosítása révén kerül ki a felsőoktatási jogból az oklevélszerzéshez szükséges nyelvvizsga-követelmény, ugyanakkor az új 49/A. § révén a törvény a hatályon kívül helyezéssel egy időben előírja, hogy a felsőoktatási intézmény feladata, hogy gondoskodjon az adott szakon szerezhető szakképzettség gyakorlásához szükséges idegen szaknyelvi ismeretek oktatásáról és a szaknyelvi ismeretek megfelelő méréséről.

42. §

A példaértékű Tanítsunk Magyarorszáért mentorprogram keretében kerül sor az alap- és középfokú oktatásban, képzésben részt vevő, hátrányos helyzetű tanulók felsőoktatási hallgatók által végzett felzárkóztatására, tehetséggondozására.

43. §

A kormányzati struktúraátalakítás miatt szükséges módosítás, amely egyértelműen rögzíti a felsőoktatásért felelős miniszter szakmai irányítási jogkörét a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv, az oktatási hivatal, a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséért felelős szerv, valamint az oktatási jogok biztosa hivatal

felsőoktatással összefüggő tevékenysége felett. Azért szükséges a szakmai irányítási jogkör megjelölése, mivel ezen szervek tevékenysége feletti szakmai irányítás a Statútumrendelet alapján a köznevelésért felelős miniszter jogköre.

46. §

Jogtechnikai pontosítás.

47. §

Az állam a szakképzésről szóló törvényben meghatározott szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga letételéig az általa, illetve közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány által fenntartott, valamint egyházi felsőoktatási intézményben is ingyenesen biztosítja.

48. §

Indokolt a kulturális és művészeti alkotások terén kivételesen magas színvonalú, példaértékű, nemzetközileg is elismert eredményt elérők számára adományozott Kossuth-díjban részesülteket a művészeti felsőoktatásban az egyetemi tanári kinevezéshez szükséges kvalifikációval rendelkezőnek minősíteni.

50. §

Az új szabályok felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre, ugyanakkor az oklevelet nyelvvizsga hiányában nem szerző hallgatók is mentesülnek a nyelvvizsga letétele alól. A felsőoktatási intézménynek azonban joga van a képzést már megkezdett hallgatók részére olyan idegen szaknyelvi képzést előírni a tanterv részeként, amelyet tudásméréssel zárnak, ennek nyelvi követelményei azonban nem lehetnek szigorúbbak, mint amelyeket korábban az Nftv. vagy a képzési és kimeneti követelmény előírt. Nem lehet előírni ilyen nyelvi képzést annak a hallgatónak, aki a korábban előírt nyelvvizsgával rendelkezik.

A doktori képzés bejutási feltételeként előírt nyelvvizsga helyébe a doktori szabályzat szerinti nyelvismeret kerül [az Nftv. 40. § (6) bekezdésének módosítása], illetve a korábbi szabályokhoz képest, amelyek a két idegen nyelv a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretét írták elő, a felsőoktatási intézmény maga határozhatja meg egy vagy több ilyen nyelvet a doktori szabályzatban.

A fogyatékkal élő hallgató a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól mentesülhetett, az új szabályok szerint az előnyben részesítendő kör a mentesítést az idegen szaknyelvi ismeretek tudásmérése, vagy annak egy része, illetve szintje alól kapja meg [az Nftv. 49. § (8) bekezdésének módosítása].

51. §, 53. §, 1. melléklet

A Gábor Dénes Főiskola eleget tett az Nftv. 9. § (3a) bekezdésében foglalt feltételeknek, így 2023. február 1-jétől alkalmazott tudományok egyetemeként működik tovább.

52. §

A pedagógusképzésben részt vevők támogatási idejének számításához szükséges átmeneti rendelkezés.

54. §

Szövegpontosító rendelkezések, többek között a felsőoktatás digitalizációjának elősegítésével, valamint a tanév rendjének pontosításával.

55. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

56. §

Az új, illetve a pontosításra kerülő értelmező rendelkezések a SARS-CoV-2 veszélyhelyzet alatt megjelenő videótartalmak megfelelő kezelésére, a távoktatás minőségi javítását szolgáló kereteinek meghatározására

irányulnak, továbbá a hazai képzési rendszerekben a képző intézmények által használt adatbázisok, képzési informatikai rendszerek egységes szabályozási alapját teremti meg.

57. §

A rendelkezés tartalma a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés kimeneti követelményeit meghatározó programkövetelmény nyilvántartásba vételére, annak módosítására és törlésére, illetve a nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályozás Szkt.-ből Fktv.-be történő átemelése azzal a változtatással, hogy a jövőben az ezzel kapcsolatos feladat- és hatáskör címzettje a felnőttképzésért felelős miniszter.

58. §

Az alábbi európai uniós ajánlások [A TANÁCS AJÁNLÁSA (2022. június 16.) az egyéni tanulási számlákról (2022/C 243/03), A TANÁCS AJÁNLÁSA az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot segítő mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítésről {SWD(2021) 367 final}] alapján egyre nagyobb szerepet kapnak a meglévő képességek, kompetenciák, tudásszint megerősítését, kiegészítését szolgáló képzések, illetve egyre inkább jellemző azok hazai oktatási rendszerben való megerősödése, elterjedése. Az Fktv. új rendelkezései – e jelenséghez kapcsolódóan – a mikrotanúsítványok elterjedésének alapját teremti meg.

59. §

A felnőttképző adatszolgáltatási kötelezettségére vonatkozó rendelkezés kiegészítése; a támogatott és a képzési hitellel érintett képzések ütemezésére vonatkozó adatszolgáltatás révén is naprakész segítséget nyújt a felnőttképző a képzések hatóság általi nyomon követéséhez és ellenőrzéséhez.

60. §

A rendelkezés beiktatása annak érdekében szükséges, hogy a hatóságnak az ellenőrzést megelőzően – az összeférhetlenség megelőzése érdekében – megfelelő információ álljon rendelkezésére a kirendelhető felnőttképzési szakértőkről és így kizárhatóvá váljon, hogy a felnőttképzőt érintő engedélyezési folyamat során az előzetes minősítést végzett felnőttképzési szakértőt – ugyanazon intézményt érintően – a hatóság szakértőként rendelje ki.

61. §

A rendelkezés pontosítja a felnőttképzőnek a képzés megvalósításával összefüggő dokumentumok vezetésére vonatkozó kötelezettségét érintő szabályozást az Fktv. értelmező rendelkezéseiben szereplő „kontaktóra” fogalmával történő összhang megteremtése érdekében.

62. §

Az Fktv. új rendelkezése a képzésben részt vevők érdekeink védelmében megteremti a jogalapját a megtévesztő felnőttképzési hirdetési tartalmakkal szembeni szankció alkalmazásához, azzal, hogy a többi képzési rendszerben használatos elnevezések, tevékenységek elhatárolására vonatkozó szabályozást iktat be.

63–64. §

Az Fktv. új rendelkezése – az Fktv. módosításához kapcsolódóan – kiegészíti, pontosítja a felnőttképzési célú támogatási kör tartalmát, továbbá meghatározza a foglalkoztatási programokkal kapcsolatos elkülönített állami pénzalap foglalkoztatási és felnőttképzési alaprésze felnőttképzési célú felhasználásával kapcsolatos törvényi szintű szabályokat.

65. §

A szabályozás az Fktv. felhatalmazó rendelkezéseinek módosítását, kiegészítését tartalmazza az Fktv., az Fktv. és az Szkt. érintett, kapcsolódó módosító rendelkezései miatt.

66. §

A rendelkezés a programkövetelményekkel összefüggő feladat- és hatáskör változása miatt a programkövetelmény nyilvántartásba vétele, módosítása és törlése iránti eljárás kapcsán szükséges, átmeneti rendelkezést tartalmazza.

67–68. §

Kodifikációs pontosítások.

69. §

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosításához kapcsolódóan a törvényjavaslat kiszámíthatóbbá teszi az NKFI Alapból nyújtott támogatások biztosításának rendjét. A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal 2020. január 2-ától a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter alá tartozó, központi hivatalként működő költségvetési szervnek minősül, tehát jelenleg is a kultúráért és innovációért felelős miniszter irányítása alatt működik, így a Programstratégia jóváhagyását is célszerű miniszteri hatáskörbe utalni.

70–71. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvénnyel teremt összhangot a rendelkezés.

72. §

A módosítás az „álnevesített formában” fordulat fogalmát pontosítja, illetve szabályozza a KSH és az egyes tárcák részére történő statisztikai adatgyűjtést és adatszolgáltatást.

73. §

A jogutód nélkül megszűnt felsőoktatási intézményre által a Felsőoktatási Információs Rendszerbe továbbított adatok pótlására, hibajavítására vonatkozó rendelkezések.

74. §

A módosítás az adatok szolgáltatók körét és a felelősségi köröket is pontosítja.

75. §

Az adatszolgáltatás jogalapjának a Diákhitel Központ részére történő megteremtése.

76. §

A 70–75. § módosításaihoz kapcsolódó szövegpontosítások.

77. §

A 70–75. § módosításaihoz kapcsolódó szövegpontosítások.

78–80. §

Az Szkt.-t érintő pontosító, illetve hatályvesztő rendelkezések a programkövetelményekkel összefüggő feladat- és hatáskör változása miatt.

81. §

A Soproni Egyetemért Alapítvány közfeladat-ellátásához szükséges, korábbi vagyonjuttatásra vonatkozó részletszabályok megállapítására kerül sor. A módosítással érintett ingatlanokra a törvény már korábban is kimondta, hogy tulajdonba kell adni azokat. A hatályos szabályozás szerinti valós művelési ágba sorolás nem

hajtható végre, ezért szükséges a törvénymódosítás aszerint, hogy lefolytatásra kerülhessen a termőföld végleges más célú hasznosítására vonatkozó eljárás, és azt követően történjen meg a tulajdonba adás.

82. §

A Széchenyi István Egyetemért Alapítványra (a továbbiakban: Alapítvány) vonatkozó módosítások az Alapítvány további működését segítve, a közérdekű célok megvalósítása céljából a HUMDA Magyar Autó-Motorsport és Zöld Mobilitás-fejlesztési Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaságban, a TECHTRA Technológiai Transzfer Intézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságban az állam tulajdonában álló részesedés, valamint az Autóipari Próbapálya Zala Korlátolt Felelősségű Társaságban az állam üzletrésze vagyoni juttatásként az Alapítvány tulajdonába kerül.

83. §

A rendelkezés a jogfolytonosság érdekében a korábbiakban az érintett gazdasági társaságokkal megkötött állami támogatási jogviszonyok fennmaradását határozza meg, azzal, hogy a kapcsolódó támogatási szerződések megfelelő módosításáról a támogató a tulajdonos személyében beállt változást követő hatvanadik nappal intézkedik.

84–85. §

A rendelkezés a vagyonátadás során eljáró minisztert jelöli ki.

86. §

Az állam közvetlen tulajdonszerzését követően a ZalaZONE Ipari Park Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságban fennálló állami részesedést is az Alapítvány tulajdonába kell átadni.

87. §

A sarkalatossági záradék kibővítése az Alapítványnak átadásra kerülő vagyonelemek tekintetében.

88. §, 2. melléklet

A Széchenyi István Egyetem közfeladat-ellátásához szükséges vagyonjuttatás egy ingatlan kapcsán kerül sor pontosításra. Az egyik ingatlan esetében szükséges a törvényben szereplő tulajdoni hányad módosítása, mivel nem 1/1 arányban, hanem 1/3 arányban volt lehetőség a tulajdonba adásra. Továbbá egyes technológiák (5G, drón, mesterséges intelligencia – MI) alkalmazása és terjesztése, ezek oktatási, tudományos, kutatási feladatok ellátásába történő beépítése, valamint a Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiája végrehajtására szolgáló célok megvalósítása érdekében fejlesztési és képzési bázis létrehozását tervezi a Széchenyi István Egyetem.

89. §, 3. és 4. melléklet

Az Alapítvány részére újonnan juttatott konkrét vagyonelemek mellékletben történő meghatározásával egészül ki a törvény.

90. §

A ZalaZONE Ipari Park Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság fennálló állami részesedés időben eltérő átadása miatt szükséges technikai pontosítás.

91–92. §

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem közfeladat-ellátásához szükséges vagyonjuttatás pontosítása szükséges. Két esetben szükséges pontosítani a törvényt egyes ingatlanokhoz tartozó ingóságok átadására vonatkozó rendelkezéssel. A korábbi szabályozás nem tartalmazta egyértelműen, hogy a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ 2021. január 31-ei megszüntetését követően az egyetem által átvett feladatok végrehajtásához szükséges ingóságok egyetemi tulajdonba kerülnek. Továbbá az egyetem tulajdonában levő gödöllői uszoda esetében is

az ingóságok rendezése a cél. Szükséges a jelzett ingatlan törlése, mivel tulajdonba adására nem kerülhet sor, tekintettel arra, hogy az ingatlan az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján egyetemi tulajdonban van.

93–94. §, 5. melléklet

A módosítás célja, hogy a MOL – Új Európa Alapítvány közfeladatai pontosításra kerüljenek, és ennek keretében elhagyásra kerüljön a támogatásközvetítői tevékenység fogalma, valamint pontosabban kerüljön meghatározásra a támogatásnyújtási tevékenység formája.

95. §, 6. melléklet

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 1. melléklet A) Az állam által alapított közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok és közfeladataik megnevezésű táblázatának módosítása a Széchenyi István Egyetemért Alapítvány közfeladatainak megjelölése tekintetében.

96. §

A módosítás pontosítja a közfeladathoz rendelt vagyonkezelői jog alapításával kapcsolatos részletszabályokat.

97–99. §, 7. melléklet

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem fenntartója, az Egri Főegyházmegye részére átadott korábbi vagyonjuttatás pontosítása szükséges. Az ingóságok átadására eddig nem került sor, amelyre tekintettel e körben az átadás értékét indokolt pontosítani. Ezeket túl technikai pontosítások, illetve törlések (az Egri Főegyházmegye egyes ingatlanok tulajdonba kerüléséről lemondott) javasoltak a 2021. évi XII. törvény 2. mellékletében.

100. §, 8. és 9. melléklet

A Debreceni Egyetem közfeladat-ellátásához szükséges, korábbi vagyonjuttatásra vonatkozó részletszabályok megállapítása. A pontosítást indokolja az eddig is a Debreceni Egyetem vagyonkezelésében álló ingatlanokra vonatkozó vagyonkezelési jogának törvényi rögzítése. Továbbá több esetben már törvényben szereplő ingatlant érintő rendelkezés kerül pontosításra, így például korábbi vagyonjuttatással érintett ingatlan tekintetében telekmegosztás történt, így indolt a telekmegosztással létrejövő – az egyetemi közfeladataihoz szükséges – ingatlannal kiegészíteni a 2021. évi XIII. törvény 2. mellékletét. Egyetlen új ingatlan vagyonjuttatás, ami belterületen, az egyetem Böszörményi úti Campusán található ingatlan. Ezen kívül a teljes campus egyetemi tulajdonban van. Az 5/A. §-ban foglalt módosítás az 5. § módosítása okán szükséges.

101. §, 10. melléklet

A törvényjavaslat a Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány közfeladat-ellátásához szükséges, korábbi vagyonjuttatást egészíti ki. A korábban állattenyésztést végző tangazdasággként funkcionáló ingatlan 32/100 tulajdoni hányada alapítványi tulajdonba került. Indokolt a fennmaradó 68/100 tulajdonba adása is a hatékonyabb hasznosítás és egyetemi oktatási feladatok ellátása érdekében.

102. §

A Szegedi Tudományegyetem vagyonkezelésbe adott ingatlanjai tekintetében történő pontosítás.

103. §

A Pécsi Tudományegyetem korábbi vagyonjuttatására vonatkozó részletszabályok pontosítása, rendelkezés a kapcsolódó ingóságokról. Az egyetem tulajdonába adott ingatlanhoz kapcsolódó ingóságok tulajdonba adása is szükséges a hatékonyabb közfeladat-ellátás céljából.

104. §

A rendelkezés alapján a Fudan Hungary Egyetem kapcsán az Országgyűlés részére szóló beszámoló határnapja 2024. június 30-ára módosul.

105. §

Hatályba léptető rendelkezések.

106. §

A sarkalatossági záradék.

107. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás**egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló
2022. évi LX. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Az uniós és nemzetközi kötelezettségek, az Alkotmánybíróság határozatai, illetve a jogalkalmazó szervek visszajelzései időről időre szükségessé teszik, hogy a büntetőjogi tárgyú törvényeket felülvizsgálja a jogalkotó. A büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) tartalmazza

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.),
  - a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.),
  - a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.),
  - a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Bvsztv.),
  - a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Bnyt.),
  - a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény,
  - az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: EÜtv.) és
  - a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nbjt.),
- valamint ezekhez kapcsolódóan az alábbi ágazati törvények módosítását:
- a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.),
  - a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény,
  - a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény,
  - a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.),
  - az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gytv.),
  - a menedékgjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény,
  - a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.),
  - a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény,
  - az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.),
  - az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény.

Az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt eljárási jelenlétének biztosításának hatékonyságát növelő intézkedések

A büntetőeljárásnak nem akadálya, ha a terhelt vagy más személy ismeretlen helyen tartózkodik. A terhelt vonatkozásában garanciális jelentősége van ugyanakkor, hogy az eljárásnak a terhelt távollétében történő lefolytatására kizárólag akkor kerülhessen sor, ha a terhelt az eljáró hatóság számára ténylegesen elérhetetlen, és elérhetőségének megállapítása céljából az eljáró hatóságok a lehetséges eszközöket igénybe vették annak érdekében, hogy az elérhetetlen személy elérhetősége, tényleges tartózkodási helye ismertté váljon. Indokolt, hogy olyan eszközök álljanak rendelkezésre, amelyek e célt a lehető legkisebb erőforrás-ráfordítással és – a Be. 2. § (3) bekezdésére figyelemmel – a szükséges mértéket meg nem haladó jogkorlátozással képesek biztosítani.

A Javaslat célja, hogy kedvezőbb jogszabályi feltételeket teremtsen a csekélyebb jogkorlátozást és terhet jelentő eszközök hatékonyabb használatához. Ennek érdekében nagy hangsúlyt fektet a társadalom széles körében elterjedt telekommunikációs eszközök nyújtotta elérhetőség igénybevételére, amelyek a tartózkodási hely bizonytalansága vagy akár az ismeretlenség hiánya esetén – elektronikus úton zajló idézés vagy egyszerűsített telekommunikációs jelenlét útján – is biztosíthatják az érintett személynek az eljárás számára való rendelkezésre állását.

A Javaslat alapján lehetőség nyílik arra is, hogy a büntetőügyben eljáró szervek a körözési eljárás során elektronikus elérhetőségeket szerezzenek, amit később a büntetőeljárásban a jelenlét biztosítására is fel tudjanak használni.

A harmadfokú bíróság tényálláshoz kötöttsége

A Javaslat célja, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban kiküszöbölje a szétartó joggyakorlatot, amely a felülbírált ítélet tényálláshoz való kötöttség terén merült fel. A Javaslat ezért a Be. 619. § (3) bekezdésének egységes alkalmazása érdekében világosan elhatárolja egymástól a tényállás helyesbítését, kiegészítését az eltérő tényállás megállapításától. Ezzel együtt a Javaslat a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében harmadfokon is lehetővé teszi az eltérő tényállás megállapítását, ha a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, de csak a következő korlátokkal. Az eltérő tényállás megállapítása a terhelt javára korlátlanul, a terhelt terhére pedig szűkebb körben, az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényálláshoz való visszatérés érdekében megengedett.

A magánvádló és a pótmagánvádló mulasztásának jogkövetkezménye

A magánvádas és a pótmagánvádas eljárás hatályos szabályozásában a törvény vélelmezi bizonyos mulasztásokról – pl. a kötelező megjelenés elmulasztása, a kötelező jogi képviselet megszűnése –, hogy a magánvádló vagy a pótmagánvádló ejtette a vádat, ami eljárás megszüntetési ok is egyben. Ezek a jogkövetkezmények azonban a különböző eljárási szakaszokban nem következetesen szerepelnek a szabályozásban. A szabályozási hiányosságok egy esetben mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet is előidéztek [9/2022. (V. 25.) AB határozat]. A Javaslat egy olyan koherens szabályozás kialakítását célozza, ami egységes elvek szerint szabályozza valamennyi, a magánvádló, a pótmagánvádló, illetve képviselőjük magatartásához köthető jogkövetkezményeket, többnyire az eljárás megszüntetését.

A Btk. kábítószer fogalma

A kábítószer fogalmának a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 18. pont a)–b) alpontjaiban való szabályozásával kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról szóló 31/2021. (XII. 1.) AB határozat [a továbbiakban: 31/2021. (XII. 1.) AB határozat] kimondta, hogy a Btk. kábítószerre vonatkozó értelmező rendelkezése nem felel meg a jogbiztonságból fakadó normavilágosság követelményének. Az Alkotmánybíróság azt kifogásolta, hogy a jogalkotó nem gondoskodott arról, hogy a Btk. olyan konkrét rendelkezéseket hívjon fel, amelyekből „maradéktalanul és közvetlenül megismerhető a hazánkban kábítószernek minősülő és ilyenként büntetőjogi felelősségre vonást megalapozó anyagok köre”. [31/2021. (XII. 1.) AB határozat, Indokolás [94]]

A Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont a) alpontja a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény (a továbbiakban: Kábítószer Egyezmény) mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyagokra, míg b) alpontja a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény (a továbbiakban: Pszichotróp Egyezmény) mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyagokra utal. Habár mind a Kábítószer Egyezmény, mind a Pszichotróp Egyezmény egyértelműen kimondja, hogy a listák nemcsak az eredeti jegyzékeket, hanem azok módosításait is magukba foglalják, az Alkotmánybíróság megítélése szerint a normavilágosság szempontját olyan utaló szabály szolgálná, amely egy, a kábítószeres teljes, hatályos listáját tartalmazó jogforrást hívna fel.

A mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megszüntetése érdekében a Javaslat akként módosítja a Btk. kábítószer-fogalmát, hogy a rendelkezés az egészségügyért felelős miniszter ellenőrzött anyagokról szóló, jelenleg előkészítés alatt álló rendeletére hivatkozik, amely valamennyi – a nemzetközi, az uniós, illetve hazai szervek által – kábítószernek minősített anyagot tartalmazni fogja egy helyen. Emellett sor kerül a Gytv. több rendelkezésének kapcsolódó módosítására is.

A 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban foglaltak szükségessé tették a Btk. további rendelkezéseinek felülvizsgálatát is abból a szempontból, hogy más értelmező rendelkezésekben hivatkozott nemzetközi szerződések utóbb módosításra kerültek-e, és ha igen, az azokra való utalás hiánya felvetheti-e a testület által kifejtett aggályokat. A felvetett probléma egyrészt a tiltott teljesítményfokozó szer fogalma, másrészt a kettős felhasználású termékkel visszaélés esetében merülhet fel, ezért a Javaslat a fenti szempontok figyelembevételével módosítja a Btk. 185. § (6) bekezdését és 330. § (2) bekezdés a) pontját is.

Büntetés-végrehajtási tárgyú módosítások

A módosítások egyrészt a büntetés-végrehajtási intézetekben (a továbbiakban: bv. intézet) lévő elítéltek reintegrációjának hatékonyabb elősegítésére irányulnak, például a kapcsolattartási formáknak a reintegrációs eltávozással történő kibővítésével. Emellett számos módosítási javaslat fogalmazódott meg gyakorlati oldalról a végrehajtással összefüggő szabályozás, egyes eljárásrendek egyszerűsítésére, optimalizálására, illetve a személyi állomány munkaterheinek csökkentése érdekében. A Javaslat továbbá a technikai fejlődés adta lehetőségekre támaszkodva a manuális ügyintézés kiváltását, illetve a papírmennyiség csökkentését célzó, a bv. intézetek belső ügyintézésének elektronizálását lehetővé tévő megoldásokat is bevezet.

A büntetés-végrehajtási szervezet (a továbbiakban: bv. szervezet) hatékonyabb működése, a középírányító szerv tehermentesítése, valamint a bv. intézetek gyakorlatának egységesítése, a jó gyakorlatok a teljes szervezet szintjén történő meghonosítása érdekében 2023. január 1-jével agglomerációs együttműködési rendszer kerül kialakításra a 2022. évi L. törvénnyel. Az agglomerációs vezetők az országos parancsnok által meghatározott feladatköröket gyakorolják az adott agglomerációban érintett bv. intézetek vonatkozásában, valamint törvényben meghatározott feladatokat látnak el. el.

A módosítás céljai között kiemelt jelentőséggel bír a bv. szervezet alapfeladatainak ellátását, biztonságos működését támogató, célirányos és komplex információgyűjtő tevékenység kialakítása, amely hatékony fellépést tesz lehetővé a büntetés-végrehajtás biztonságos működését sértő vagy veszélyeztető körülmények, jelenségek, folyamatok feltárására és felszámolására.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A módosítás kiemeli a fedezetet biztosító zár alá vétel alapján fennálló bűnügyi hitelezői igényt a kielégítési sorrend utolsó elemében szereplő követelések közül, ezzel más végrehajtási jogszabályokhoz hasonlóan privilegizálja a bűncselekménnyel összefüggésben keletkező állami követelések biztosítását.

2. §

A módosító javaslat egyértelművé teszi, hogy a bünygyi hitelezői igény nyilvántartásba vételére kizárólag az állami felszámoló jogosult. Ennek egyik fontos következménye, hogy a fedezetet biztosító zár alá vétel megszűnése [a Be. 332. § (3) bekezdése szerint] csak az állami felszámoló aktusától függően következik be.

A hatályos Cstv. 79/A. § (5) bekezdése előírja a felszámoló részére, hogy szerezze be az adós vagyona zárl alá vételt, vagyonekobzást elrendelő, az adóssal szemben pénzbírságot kiszabó, vagy az adóst bünygyi költség viselésére kötelező határozatot. A módosító javaslat szabályozza, hogy a hivatkozott határozat beszerzése érdekében a felszámolónak milyen határidővel kell eljárnia.

A módosító javaslat szabályozza, hogy a felszámolónak milyen határidővel kell megküldenie a beszerzett határozatot az állami adó- és vámhatóság részére.

A javaslat alapján a Cstv. 79/A. §-ában foglalt a kötelezettségeinek a megszegése esetén a felszámolót a bíróság bírsággal sújthatja, amely ismételtén kiszabható.

3. §

A hatályos szabályok biztosítják, hogy a zár alá vételnek a Be. 332. § (3) bekezdése szerinti megszűnése esetén a közhiteles nyilvántartásokból való törléshez szükséges határozat megszülethessen, arra ugyanakkor nem adnak kifejezett felhatalmazást, hogy ha zár alá vétel megszűnésének a végrehajtásához más okból szükség lenne megszűnést megállapító határozat meghozatalára, akkor a bíróság azt a határozatot is meghozhassa. A módosító javaslat ezért – a joggyakorlat igényeire építve – a zár alá vétel végrehajtásának a Be.-ben szereplő másik esetére, a zár alá vétel gazdálkodó szervezet általi végrehajtása esetére is lehetővé teszi a határozat meghozatalát. Az ilyen határozatot szintén a felszámolási ügyben eljáró bíróság hozhatja meg.

A hatályos szabályok szerint ha a felszámolás elrendelésére bünygyi igény alapján kerül sor, vagy az adós ellen folyamatban lévő eljárásban bünygyi hitelezői igénybejelentés történik, felszámolóként a bíróság a Cstv. 66. § (2) bekezdés szerinti állami felszámolót rendeli ki, és ha korábban más járt el, a korábban kijelölt más felszámolót felmenti. A módosító javaslat szerint az állami felszámoló intézkedik a zár alá vétel közhiteles nyilvántartásból való törlése, illetve a rendelkezési jog felfüggesztésének megszüntetése, továbbá a zár alá vétel megszűnésének deklarálása iránt, azaz a korábban kijelölt – nem állami – felszámoló ezen eljárási cselekmények elvégzésére nem jogosult. A módosító javaslat új rendelkezései csökkentik a vagyón értékét veszélyeztető kockázatokat.

Ezzel a módosító javaslat megfelelő jogcímet biztosít ahhoz, hogy a közhiteles nyilvántartást nem érintő esetekben, például a pénzintézetek által kezelt, zár alá vett bankszámlák esetén is rendelkezésre álljon a zár alá vétel megszüntetéséhez szükséges bírósági határozat. A módosító javaslat a határozat meghozatalakor kizárólag az előzetes bünygyi hitelezői igénybejelentés meghatározása szempontjából döntő jelentőségű körülmények mechanikus ellenőrzését teszi a bíróság feladatává.

4. §

A joggyakorlat felől érkezett jelzések szerint a felszámolási eljárásban kötött egyezség, annak ellenére, hogy joglemondással jár, az igény érvényesítésének egy hatékony, gyakran összességében is kedvezőbb megtérülést eredményező eszköze. Erre tekintettel indokolt megteremteni annak a lehetőségét, hogy a hitelezői igényként nyilvántartásba vett, bünygyi hitelezői igénybejelentés alapjául szolgáló követelés egy részéről a magyar állam képviselőjeként eljáró állami adó- és vámhatóság az egyezségkötés érdekében lemondhasson a felszámolási eljárás során.

5. §

A módosító javaslat alapján a törvényjavaslat egyértelműen meghatározza a módosító rendelkezések alkalmazásának szabályait azzal, hogy a folyamatban lévő felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell majd őket. Ezzel a törvényjavaslat egyértelműen utal arra is, hogy a felszámolási eljárás a záró mérleg leadásával lezárul.

6. §

A Cstv. 79/F. § (2) bekezdése a zár alá vétel tárgyának vagyonfelosztással összefüggő kicserélődését szabályozza, amelynek a büntetőeljárás alapja a Be. 332. § (4) bekezdése. A zár alá vétel tárgyává váló felosztott vagyonrészre vonatkozóan a zár alá vétel megfelelő adminisztrációja ugyanolyan feladatok elvégzését teszi szükségessé, mint az első átalakulás során (79/C. §). A két rendelkezés közötti összhang érdekében a módosító javaslat egyértelművé teszi, hogy a zár alá vétellel kapcsolatos változások adminisztrációja céljából határozatot nem csak a közhiteles nyilvántartásokban való regisztráció érdekében, hanem más esetekben is szükséges lehet meghozni.

7–8. §

A módosítás eredményeként a bv. intézet a jövőben nem jár el közreműködő hatóságként a fogvatartott személyazonosító igazolványa kiadása során, ami hozzájárul a személyi állomány munkaterheinek és az adminisztratív terhek csökkentéséhez. A fogvatartott személyazonosító igazolványa érvényessége – hasonlóan a koronavírus okozta válsághelyzet időszakában lejáró okmányokhoz – a jogszabály erejénél fogva meghosszabbodik a szabadulást követő kilencven napig. A szabadulás időpontja a fogvatartott részére kiállított szabadulási igazolással igazolható a hatóságok előtt.

9–10. §, 27. §, 39. §

Az Európai Unió Bírósága által a C-821/19. számú ügyben 2021. november 16-án meghozott ítélet végrehajtása érdekében szükséges a Rendőrségről szóló törvény, a menedékjogról szóló törvény és a Btk. módosítása.

11. §

A bv. intézetekben biztonsági célból alkalmazott elektronikus megfigyelési eszköz által rögzített felvétel számos, a Bv. tv. 150. § (5) bekezdésében meghatározott további eljárásban felhasználható. Az intézkedés jogszerűségének vizsgálatát és a bv. intézetben megvalósuló jogsértő cselekmények feltárását (elkövető azonosítása) segíti majd elő az a módosítás, amely lehetővé teszi az elektronikus megfigyelési eszközhöz arcképfelismerő rendszer kapcsolását. A módosítás a bv. szervezet személyi állományába tartozó tagjának a tekintetében teremti meg a biometrikus adatok közül az arcképnek az arcképfelismerő rendszer alkalmazása során történő felhasználásának törvényi alapját.

A bv. szervezet személyi állományi tagjai titoktartási kötelezettségére irányuló rendelkezés részletesebb kifejtése indokolt, mivel a jelenlegi szabályozás kizárólag a minősített adatra és a magántitokra terjed ki, szükséges azonban az előbbi kategóriákba nem tartozó minden olyan személyes adat, titok és minden egyéb adat feltüntetése, ami nem minősül közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak. A meghatározás az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) az adatvédelmi tisztviselő titoktartási kötelezettségével megegyező módon szabályozza a bv. szervezet személyi állományára vonatkozó titoktartási kötelezettséget. A módosítás célja a bv. szervezet törvényes, külső befolyástól mentes működésének biztosítása a fogvatartás biztonsága szempontjából kiemelten fontos, érzékeny adatok megismerhetőségének korlátozása.

12. §

A bv. szervekhez az állampolgárok, szervezetek előterjeszthetnek olyan közérdekű adatigénylést, amelynek teljesítése ellentétes lenne a fogvatartás biztonságának érdekeivel, amely biztosítja szabadságelvonással járó büntetések végrehajtását, s ennek révén az állami büntetőhatalom érvényre juttatását. A szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 2. § 4. pontja szerint: „a fogvatartás biztonsága olyan állapot fenntartását jelenti, amelynél a bv. intézetben, illetve a büntetés-végrehajtási feladat teljesítése miatt a bv. intézet területén kívül tartózkodó személyek élete, testi épsége, szabadsága, a büntetés-végrehajtás anyagi javainak sértetlensége, valamint a büntetés-végrehajtási feladatok zavartalan ellátása a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően biztosított”.

Az Infotv. 27. §-ában a közérdekű adatok megismerésének korlátjaként az (1) bekezdésben meghatározott minősített adaton túl a (2) bekezdésben taxatív módon felsorol olyan érdekeket (pl. nemzetbiztonsági érdek, bűncselekmények megelőzése és megakadályozása), amelyekre tekintettel a közérdekű adatigénylés teljesítése

megtagadható, mivel annak megismerése aránytalan sérelmet okozhatna. Az Infotv. 27. § (1) bekezdése értelmében rögzített „törvény korlátozhatja” megfogalmazásból következik, hogy a közérdekű adat megismerése korlátozásának ágazati törvényben kell megtörténnie az adatfajták pontos meghatározásával.

A büntetés-végrehajtási szervezet feladatának ellátásához – mint az állami büntetőigény érvényesítése – elengedhetetlen a fogvatartás biztonságának megőrzése, e tevékenység lényeges eleme a szökések megelőzése, illetve megakadályozása és ezáltal a bűncselekmények megelőzésével kapcsolatos közérdeket is szolgálja. A módosítás a közérdekű adatok megismerésének korlátozását ezen érdekköre alapozza. A megismerés iránti igényt a létesítmény vagy az eszköz használatának időtartama alatt, de legfeljebb az adat keletkezésétől számított harminc évig ezen érdekre alapozva el kell utasítani.

A módosítás eredményeként megelőzhetővé válik a fogvatartás biztonságát érintő, minősített adatnak nem minősülő adatok közérdekű adatként való kiadása (például a bv. szervek biztonságrendszer-leírása, a fizikai vagy a dinamikus biztonságot érintő szakmai protokollok).

13. §

A módosítás célja a fogvatartás biztonságának hatékonyabb védelme érdekében a bv. szerv területén történő be- és kilépés ellenőrzése, szökés megakadályozása és rendkívüli esemény megelőzése, felszámolása céljából pilóta nélküli állami légi jármű működtetése jogalapjának megteremtése.

A pilóta nélküli állami légi jármű fogalmát a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 71. § 42. pontja határozza meg, miszerint a pilóta nélküli állami légi jármű: honvédelmi, vámhatósági, rendvédelmi és rendvédelmi feladatot ellátó szervek céljára szolgáló, a honvédelemért felelős miniszter rendeletében meghatározott nyilvántartásba felvett légi jármű, továbbá a pilóta nélküli állami légi járművek repüléséről szóló kormányrendeletben meghatározott üzemben tartó által üzemben tartott pilóta nélküli légi jármű. Működtetésének szabályait a magyar légtér igénybeviteléről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet határozza meg.

A pilóta nélküli állami légi jármű fontos szerephez jut a fogvatartás biztonságának fenntartásában, ezért a módosítással párhuzamosan a Bv. tv. biztonsági intézkedései közé is bekerülnek a büntetés-végrehajtási szervezet által működtetett pilóta nélküli állami légi járművekre rögzített elektronikus megfigyelési eszközök alkalmazásának szabályai.

14. §

A büntetés-végrehajtási szervezet alapfeladatainak ellátását, biztonságos működését támogató, célirányos és komplex információgyűjtő tevékenységet egyik társ rendvédelmi szerv sem folytat. E szervek a büntetés-végrehajtás működését érintő információkat ugyan közvetlenül vagy közvetve átadják a bv. szervezet részére, azonban olyan, folyamatos és módszeres információgyűjtő tevékenység jogszabályi felhatalmazás híján jelenleg nem zajlik, amely a kriminalitás határát el nem érő, pusztán a bv. intézetek és a fogvatartottak munkáltatását végző gazdasági társaságok biztonságos működését, a tiltott tárgyak fogvatartottakhoz történő eljuttatását, belső kereskedelmét és az ezek által előidézett vagy előidézhető rendkívüli események megelőzését, megszakítását lehetővé tenné. Az elemzések eredményeként keletkező adatok célirányos felhasználása továbbá lehetővé teszi az állomány hatékonyabb igénybevitelét.

Az előzőekben kifejtett biztonsági igény teljes körű kielégítését célozza – a dinamikus biztonság elemeként, nemzetközi példákból is kiindulva – a fogvatartás biztonsága feladatkört érintően bevezetni szándékozott új típusú felderítő tevékenység, a biztonsági kockázatelemzési célú információgyűjtés, amely folyamatos humánhírszerző, információgyűjtő, elemző-értékelő tevékenysége során pontosabb képet tud adni a fogvatartotti állományról, a tapasztalható folyamatokról, kriminalitás határát el nem érő illegális tevékenységekről, egyes területeket érintő biztonsági deficitokról.

Kiemelést érdemel, hogy a Be. koncepcionális változást hozott az egyes ágazati törvényekben biztosított titkos információgyűjtés szabályrendszerében, így a hatálybalépését követően már nem végezhető konkrét bűncselekményt vizsgáló bűnüldözési célú titkos információgyűjtés, ilyen célú tevékenységet kizárólag a büntetőeljárásról szóló törvény alapján, a leplezett eszközökre vonatkozó rendelkezések szerint lehet folytatni. Ebből következően, továbbá a társ rendvédelmi szervek hasonló jellegű, de más célból folytatott titkos információgyűjtése az a korlát, amely behatárolja a bv. szerv által folytatható információgyűjtés irányát, amely

a bv. szervezet feladatköréhez kapcsolódóan a biztonságos működés (a végrehajtás rendjének megőrzése és a fogvatartás biztonságának fenntartása) biztosítására fókuszál. A szabályozásban tehát érvényesül a célhoz kötöttség elve.

A biztonsági kockázatelemzés eredményeként a büntetés-végrehajtás biztonságos működését sértő vagy veszélyeztető körülmények (pl. tiltott tárgy csempészútvonalai, szökés megakadályozása), jelenségek (pl. tiltott tárgyak kereskedelméhez köthető személyek vitatható kapcsolattartása, ilyen tárgyak kereskedelme), folyamatok (pl. biztonságos működést veszélyeztető szervezkedés) feltárára kerülhetnek, és megtörténhet e tevékenységek felszámolása, megszakítása, illetve hasonló jellegű visszaélések megelőzése érdekében intézkedések történhetnek.

A módosítással beiktatott új IV/A. Fejezet további szakaszai e célok megvalósításához szükséges eszközök és módszerek meghatározásáról és az alkalmazásuk részletszabályairól rendelkeznek.

Az országos parancsnok jelöli ki az Országos Parancsnokság és az intézetek biztonsági kockázatelemzést végző szervezeti egységeit. Az erre feljogosított szervezeti egység az információgyűjtés során a következő eszközöket alkalmazhatja:

- együttműködő személyt vehet igénybe,
- a fogvatartottat, hozzájárulása esetén a szabadult fogvatartottat meghallgathatja,
- valótlan vagy megtévesztő információt adhat át,
- sérülést vagy egészségkárosodást nem okozó csapdát alkalmazhat.

A módosítás továbbá meghatározza a biztonsági kockázatelemzés során felhasználható személyes adatok körét.

15. §, 30. §

A jelenlegi jogszabályi környezet a büntetőeljárásban eljáró hatóságok tekintetében – a védő személyéről és elérhetőségéről, valamint ezek változásáról történő tájékoztatás kivételével – nem határoz meg a büntetés-végrehajtási intézetek részére adandó tájékoztatási kötelezettséget a büntetőeljárás alakulásával kapcsolatban. Ugyanakkor több olyan jogintézmény is van a szabadságvesztés vagy az elzárás végrehajtásakor, amelynek engedélyezése során maga a Bv. tv. határoz meg korlátokat abban az esetben, ha az elítélttel szemben új büntetőeljárás indult, lásd pl. az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazhatóságának kizárását vagy az intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formákat. Számos esetben a bv. intézet a kapcsolattartás engedélyezése előtt a rendelkezési jogkör gyakorlóját köteles megkeresni, ehhez ismernie kell az új büntetőeljárással kapcsolatos adatokat, úgymint az eljáró hatóság, bíróság megnevezését és ügyszámát. Az újabb büntetőeljárás ténye és annak adatai, pl. milyen bűncselekmény miatt folyik az eljárás, a visszaesési kockázati és biztonsági besorolás szempontjából is releváns, így kihat a fogvatartás biztonságára is.

A fentebb kifejtettek érvek alapján indokolt, hogy a bv. intézet a büntetés-végrehajtási bírói előterjesztések és a megjelölt döntések megalapozása, illetve az egyedi biztonsági előírások meghatározása céljából az elítélttel és az egyéb jogcímen fogvatartottal szemben indult büntetőeljárás adatait közvetlen hozzáféréssel átvehesse a bűnügyi nyilvántartó szervtől. A bv. intézet a nyomozó hatóság értesítése, eljárási cselekmény lefolytatásának kezdeményezése, az érintett közlése vagy saját feljelentése alapján is tudomást szerezhet új büntetőeljárás megindulásáról.

A Bv. tv. 76. § (2) bekezdés m) pontja értelmében a végrehajtásért felelős szerv, vagyis a bv. szervezet jogosult az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott jogai gyakorlásához és kötelezettségei teljesítéséhez szükséges további személyes adatokra, így különösen a bűnügyi személyes adatai kezelésére.

A Bnytv. jelenleg is biztosít közvetlen hozzáférést meghatározott adatkörre a bv. intézet számára, a módosítás ezt a kört bővíti ki a büntetőeljárás hatály alatt állók nyilvántartásának a 23. § c)–k) pont szerinti adataival.

Tekintettel arra, hogy az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak az új büntetőeljárásban való felmentése, illetve a vele szemben indult eljárás megszüntetése esetén ezen adatok kezelésének jogalapja megszűnik, szükséges rendelkezni arról, hogy ez esetben a Bvsztv. szerinti fogvatartotti nyilvántartásból az erre vonatkozó adatokat törölni kell.

16. §

A rendelkezés kodifikációs technikai jellegű, szövegcsere módosításokat tartalmaz.

17. §

Az Nbjt. 36. §-a rendelkezik a kiadatási eljárás keretében történő külföldi fogvatartás beszámításának szabályáról. Az Nbjt. 36. §-a csak a külföldi fogvatartás beszámításáról szól, ellentétben az ideiglenes átadás esetén alkalmazandó beszámítási szabállyal [Nbjt. 29. § (3) bekezdés], ami kifejezetten említi a bünygyi felügyeletet és külön utal a Btk. megfelelő rendelkezéseire. Az Nbjt. 10. §-a alapján a Btk. és a Be. az Nbjt. háttérjogszabályaként alkalmazandó, így a Btk. 92. §-ában szereplő beszámítási szabályok is, azonban az egyértelműség érdekében indokolt az Nbjt. beszámításra vonatkozó szabályainak egységesítése.

18–19. §

A hatályos szabályok szerint a zár alá vételről rendelkező határozatokat kézbesíteni kell a vagyoni érdekeltnek, aki a Cstv. 79/A. § (2) bekezdésben szereplő fogalmi besorolás szempontjából hiányos határozat kiegészítése érdekében indítványt terjeszthet elő. A Javaslat ezeket a rendelkezéseket azzal egészíti ki, hogy a vagyoni érdekelt mellett az indítványtételre felhatalmazza az állami adó- és vámhatóságot is, amely a Cstv. alapján a felszámolási eljárásban végrehajtható bünygyi hitelezői igények képviselőjére jogosult. A Javaslat emellett pontosító rendelkezést is tartalmaz annak érdekében, hogy ne csak a hiányos határozat kiegészítésére, hanem a törvénysértő határozat megváltoztatására is sor kerülhessen.

20. §

A Jst. 2020. július 16-ától hatályos módosítása alapján a Jogi Segítői Névjegyzék vezetésével kapcsolatos eljárás kizárólag az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény szerinti elektronikus úton automatikus információátadás keretében, emberi beavatkozás nélkül megy végbe. Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 189. § (1) bekezdése szerint az ügyvédi kamarai nyilvántartás – az 1. mellékletében meghatározott körben közhitelesen – tartalmazza az ügyvédi tevékenység természetes személy gyakorlója 1. mellékletében meghatározott adatait, ezért a jogi segítői névjegyzékbe vétel iránti kérelem beérkezésekor a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat a Magyar Ügyvédi Kamara rendszerében ellenőrzi a jelentkező státuszát és a Jst. 66. § (4) bekezdése szerinti feltételeket, amelynek megfelelése esetén a névjegyzékbe vétel megvalósul. A módosítással a jogi segítői névjegyzékbe történő felvétellel kapcsolatos ügyintézés egyszerűsítése és gyorsítása érhető el.

21. §

Tekintettel arra, hogy módosul a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontban foglalt kábítószer-fogalma, amely a módosítás értelmében a hazánkban ellenőrzött anyagnak számító vegyületeket a teljesség igényével tartalmazó, jelenleg előkészület alatt álló miniszteri rendeletre (a továbbiakban: új BM rendelet) utal, szükséges a Gytv. 1. § 4–5/a. pontja szerinti kábítószer-, kábítószerként minősített gyógyszer-, pszichotróp anyag-, továbbá pszichotróp anyagként minősített gyógyszer-fogalmának, valamint a Gytv. 1. § 37. pontja szerinti új pszichoaktív anyag fogalmának módosítása.

A fentiekén túl a Gytv. 1. §-a kiegészül az ellenőrzött anyag definíciójával, amely a kábítószerek, a pszichotróp anyagok és az új pszichoaktív anyagok összefoglaló elnevezése.

22. §

A pszichotróp anyag Gytv. 1. § 5. pont szerinti definíciója módosítása miatt szükséges a Gytv. 15/B. § (3) bekezdés b) pontjának a módosítása.

23. §

A kábítószer Gytv. 1. § 4. pont szerinti definíciója, továbbá a pszichotróp anyag Gytv. 1. § 5. pont szerinti definíciója módosítása miatt szükséges a Gytv. 15/C. § (2) és (3) bekezdése módosítása.

24. §

Az ellenőrzött anyag fogalmának bevezetése, valamint a kábítószer Gytv. 1. § 4. pont szerinti definíciója, továbbá a pszichotróp anyag Gytv. 1. § 5. pont szerinti definíciója módosítása miatt szükséges a Gytv. 32. §-a kiegészítése az új (5a) bekezdésben foglalt felhatalmazó rendelkezéssel.

25. §

A kábítószernek minősített gyógyszerek és a pszichotróp anyagnak minősített gyógyszerek Gytv. 1. § 4/a. pontja és 5/a. pontja szerinti definíciójának módosítása miatt szükséges a Gytv. 32. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezés módosítása.

26. §

Mivel a módosítás értelmében az új BM rendelet az ellenőrzött anyagok teljes körét tartalmazza, szükséges a Gytv. 28. §-a hatályon kívül helyezése.

A módosítás értelmében az új BM rendelet tartalmazza az ellenőrzött anyagok azon körét is, amelyek az Európai Unió kötelező jogi aktusa értelmében kerültek ellenőrzés alá, ezért ez a rendelet fogja tartalmazni a Gytv. 33. § k)–m) pontjában foglalt európai uniós jogharmonizációs záradékokat, valamint a Gytv. 34. § e), f), h), i) és l) pontjában foglalt, az uniós jog végrehajtásához szükséges rendelkezésekre utaló jogszabályhelyeket is, így azok hatályon kívül helyezése szükséges.

A módosítás következtében változik a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont szerinti kábítószer-fogalma, amelynek c) alpontja a Gytv. 2. mellékletére hivatkozik, amelynek hatályon kívül helyezése szükséges, mivel a módosítás következtében az új BM rendelet tartalmazza az ellenőrzött anyagok teljes körét, így a Gytv. 2. mellékletében felsorolt anyagokét is.

28. §, 31. §

A módosítás a hatályos rendelkezéseknek megfelelően kiegészíti a Bnytv. 16. § (2) bekezdés j) pontja szerinti adatkört a közérdekű munka és a pénzbüntetés végrehajthatósága megszűnésének tényével, az azt megállapító határozat számával, a határozat jogerőre emelkedésének időpontjával és az eljáró bíróság megnevezésével. Célszerű, hogy ezeket az adatokat a büntetés-végrehajtási bíró szolgáltatassa, hiszen a közérdekű munka és a pénzbüntetés végrehajthatóságának megszűnését a büntetés-végrehajtási bíró állapítja meg a Bv. tv. 63. § és a 65/A. § szerinti eljárásban. Ez felveti a Bnytv. 16. § (2) bekezdés h) pontjának módosítását, ami a szükségtelen szövegrész hatályon kívül helyezésével történik meg.

29. §

Az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 2021. augusztus 1-jei módosítása értelmében nem lehet rendészeti feladatokat ellátó személy, valamint személy- és vagyonőr az a személy, aki a törvény 5. § (2) bekezdés b) vagy c) pontjában meghatározott bűncselekmény miatt büntetőeljárás hatálya alatt áll.

Ennek ellenőrzéséhez nemcsak ebben a törvényben kell megteremteni az adatátvitel és -kezelés lehetőségét, hanem a Bnytv.-ben is. Erre tekintettel kerül kiegészítésre a Bnytv. azon rendelkezése, amely biztosítja a közvetlen hozzáférést a rendőrség számára a rendészeti feladatokat ellátó személyek és a személy- és vagyonvédelmi tevékenység hatósági engedélyezése és ellenőrzése során a bünygyi nyilvántartás egyes adataihoz [Bnytv. 68. § (2) bekezdés e) pont].

Pontosításra kerül továbbá a Bnytv. 68. § (2) bekezdés e) pontjának nyitó szövegrésze, ugyanis az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tekintetében a rendőrségnek csak ellenőrzési feladatai vannak, engedélyezési hatásköre nincsen, amelyre a hatályos szöveg félreérthető szövegezése utal.

32. §

A büntetőeljáráshoz hasonlóan a szabálysértési eljárásokban is kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy az eljárás alá vont személy az eljáró szerv részére elérhető legyen, vele minél egyszerűbb legyen a kapcsolatfelvétel, a részére szóló irat kézbesítése. A Javaslat ennek tesz eleget.

33. §

A Javaslat a Be. mintájára kiegészíti és pontosítja a kézbesítési vélelem eseteit, elősegítve ezzel az eljárások időszerűségét.

34. §

A Javaslat a kísérések számának csökkentésével tehermentesíti a rendőrséget, így fokozott közterületi jelenlét biztosítható, és a szolgálati gépjárművek vonatkozásában jelentős üzemanyag-megtakarítás érhető el, valamint hozzájárulhat a bv. intézetekben a fogvatartotti létszám mérsékléséhez. Összességében a Javaslat alkalmas lehet mindkét szervezet tekintetében az előállítás és szállítás költséghatékonyságának jelentős mértékű növelésére.

35. §

A közvetítők számára a szabálysértési ügyek gyors, 30 napon belüli lebonyolítása számos esetben akadályba ütközik. Amennyiben a közvetítői eljárások során a felek az első idézésre megjelennek a közvetítő előtt, a közvetítői eljárás probléma nélkül lefolytatható. A közvetítő azonban számos akadállyal találkozhat, amely miatt a közvetítői megbeszélés megszervezése elhúzódhat, esetleg a felek újabb időpontra történő idézése a közvetítői megbeszélésre nyitva álló 30 napos határidő betartásával nem vagy jelentős nehézséggel teljesíthető.

Ilyen akadályok lehetnek:

- a felek számára kiküldött idézés nem érkezik meg időben, az érintett rövid úton nem elérhető,
- az érintett megjelenésében átmenetileg akadályoztatva van (kórházi kezelés, külföldi tartózkodás).
- a szabálysértésekkel összefüggésben jelentkező konfliktusok mélysége nem feltétlen függ össze a szabálysértési értékhatárral. Ezekben az ügyekben is előfordulhat, hogy mélyebb konfliktusok feloldására lehet szükség, amely több alkalmat is igénybe vehet.
- az újabb közvetítői alkalom megszervezését az is indokolhatja, hogy a felek esetlegesen nem rendelkeznek a megállapodás megkötéséhez szükséges valamennyi információval, amelyek beszerzése rövid úton nem megvalósítható, ezért megállapodást csak egy újabb megbeszélés alkalmával tudnak megkötni.

A közvetítői megbeszélések megszervezésének eredményessége és elsődlegesen a felek érdekeinek szem előtt tartása céljából a felfüggesztési határidő 15 nappal történő meghosszabbítása szükséges.

36. §

A Btk. 45. § (1)–(6) bekezdése rendelkezik az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának elhalasztásáról, illetve meghatározott esetekben a feltételes szabadság megszüntetéséről, ha az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt személlyel szemben, az elítélés előtt, a végrehajtás alatt, illetve a feltételes szabadságra bocsátás alatt elkövetett bűncselekmény miatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztés kerül kiszabásra. A két életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés „találkozása” esetére irányadó szabályt a Btk. 45. § (7) bekezdése tartalmazza.

Eszerint nem bocsátható feltételes szabadságra az elítélt, ha ismételten életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélik. Ha a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztést még nem hajtották végre, az ismételten kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés nem hajtható végre.

A törvény szövegéből az következik, hogy az ismételten kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés helyett a korábbi szabadságvesztés büntetést kell végrehajtani, ha annak végrehajtása még nem fejeződött be, de csak miután már rendelkezett arról a bíróság, hogy a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztés valóban az elítélt élete végéig tart.

A Btk. azonban nem rendelkezik arról, hogy a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből engedélyezett feltételes szabadságot a későbbi ügyben eljáró és újabb életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést kiszabó

bíróság megszüntethetné, és ez lenne az alapja a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés végrehajtásának. A módosítás ezt a hiányosságot pótolja.

37. §

Az Alkotmánybíróság a 24/2021. (VII. 21.) AB határozatban megállapította a Btk. 187. § (1) bekezdés b) pontjának alaptörvény-ellenességét. Kimondta, hogy a rendelkezés nem felel meg a normavilágosság követelményének, mert nem egyértelmű, hogy milyen tevékenységeket foglal magában az egészségügyi szakképesítéshez kötött pszichoterápiás gyakorlat körébe tartozó tevékenység. Az eredeti jogalkotói cél megtartása mellett a Javaslát az alaptörvény-ellenesség megszüntetése érdekében módosítja a Btk. érintett rendelkezéseit.

A jogalkotás célja, annak a megtévesztő gyakorlatnak a visszaszorítására irányul, amikor a pszichoterápiát tartó személyek megfelelő végzettség nélkül „pszichoterapeuta” szakemberként tüntetik fel magukat. A cél a pszichoterápián részt vevő kliensek védelme, és az őket megtévesztő magatartás visszaszorítása.

A tényállásszerű elkövetési magatartásnak feltétele, hogy az elkövető jogosulatlanul pszichoterapeutaként tüntesse fel magát. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 52/B. §-a határozza meg szakképzettségek használatára vonatkozó szabályokat. Ennek értelmében az Nftv. által szabályozott, alapképzésben vagy mesterképzésben megszerezhető szakképzettséget, tudományos fokozatot, címet vagy rövidítést csak az arra jogosult használhatja. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítésről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet szakorvosi, illetve szakpszichológusi ráépített szakképzési programként teszi lehetővé a pszichoterápia szakképzést. Ennek értelmében Magyarországon pszichoterapeuta kizárólag az lehet, aki pszichoterápia szakorvosi vagy szakpszichológusi ráépített szakképesítéssel rendelkezik, azaz aki sikeresen letette a Pszichoterapeuta szakvizsgát. Mindezek értelmében pszichoterapeutaként feltüntetni magát az jogosult, aki pszichoterápia szakorvosi vagy szakpszichológusi ráépített szakképesítéssel rendelkezik.

Fontos kiemelni, hogy a Szabs. tv. 183/A. § (1) bekezdésének c) pontja alapján jelenleg szabálysértésként értékelhető valamely szakképzettség megtévesztésre alkalmas módon történő jogosulatlan használata. Ennek értelmében már az a magatartás is szabálysértésként értékelendő, ha valaki a „pszichoterapeuta” szakképzettségre történő utalást jogosulatlanul használja. Azonban az egészségügyi szolgáltatások területén tapasztalt visszaélések – a címeket, fokozatokat kitartó munkával megszerzők tudásába vetett bizalmat megrendítő visszaéléseken felül – a lakosság egészségét, testi-lelki jólétét is fokozottan veszélyezteti, ha a szakképzetlen „pszichoterapeuta” egészségügyi szolgáltatást is végez, erre tekintettel indokolt ezen többletmagatartás megvalósítását büntetőjogi eszközökkel szankcionálni, amennyiben arra rendszeresen vagy ellenszolgáltatásért kerül sor. Ezzel elkerülhető, hogy tisztességtelen piaci szereplők bizonytalan minőségű, tisztázatlan hátterű egészségügyi szolgáltatásokat kínálva megtéveszték az egészségügyi szolgáltatókhoz forduló ellátást igénylőket.

38. §

A 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban foglaltak szükségessé tették a Btk. értelmező rendelkezéseinek, illetve nemzetközi szerződésekre való utalásainak felülvizsgálatát abból a szempontból, hogy – a kábítószer-fogalmon kívül – más értelmező rendelkezésekben hivatkozott nemzetközi szerződések utóbb módosításra kerültek-e, és ha igen, az azokra való utalás hiánya felvetheti-e az Alkotmánybíróság által kifejtett aggályokat. A vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy a felvetett probléma egyrészt a tiltott teljesítményfokozó szer fogalma, másrészt a kettős felhasználású termékkel visszaélés esetében merülhet fel.

1. A Btk. 185. § (6) bekezdése szerint „tiltott teljesítményfokozó szer: minden olyan szer, amely hatóanyagára tekintettel az anabolikus szerek, peptid hormonok, növekedési faktorok és rokonvegyületeik, hormon antagonisták és modulátorok közé tartozik, és nevesítve szerepel a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény I. mellékletének kihirdetéséről szóló kormányrendeletben”.

A sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 99/2007. (V. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 99/2007. (V. 8.) Korm. rendelet] I. melléklete azonban csak a 2009. évi tiltólistát tartalmazza, az azt követő években elfogadott listákat külön kormányrendeletekben hirdette ki a jogalkotó [legutóbbiról ld. a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény I. melléklete módosításának kihirdetéséről szóló 730/2021. (XII. 20.) Korm. rendeletet].

Mivel tehát a tiltott anyagok nem (csak) a 99/2007. (V. 8.) Korm. rendeletben találhatók, a Javaslat úgy fogalmazza át az értelmező rendelkezést, hogy abba mind a 99/2007. (V. 8.) Korm. rendelet, mind annak módosításai beleérthetőek legyenek.

2. A Btk. 330. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kettős felhasználású termékkel visszaélést követi el, aki a bűncselekményt az 1997. évi CIV. törvénnyel kihirdetett, a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény 1. Mellékletének hatálya alá tartozó vegyi anyagoknak Magyarország területére vagy innen az Európai Unió vámterületére történő átadásával összefüggésben követi el.

Ezen egyezmény módosítását a vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény Melléklete módosításának kihirdetéséről szóló 2020. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: 2020. évi LXIII. törvény) hirdette ki úgy, hogy a törvény melléklete az egységes szerkezetbe foglalt új listát tartalmazza.

Ez alapján megállapítható, hogy a Btk.-utalás nem megfelelő, ezért a Javaslat szerinti módosítás az egyezményt kihirdető törvény helyett a módosítást és az egységes tilalmi listát tartalmazó 2020. évi LXIII. törvény mellékletére hivatkozik.

40. §

1. A közösségi finanszírozási szolgáltatás engedély hiányában történő végzésének a büntetni rendelése

Az európai közösségi finanszírozási üzleti szolgáltatókról, valamint az (EU) 2017/1129 rendelet és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló 2020. október 7-i 2020/1503/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikk (1) bekezdése értelmében közösségi finanszírozási szolgáltatásokat csak az Unióban letelepedett olyan jogi személyek nyújthatnak, amelyeket a 12. cikknek megfelelően közösségi finanszírozási szolgáltatóként engedélyeztek. A 12. cikk (1) bekezdése szerint a közösségi finanszírozási szolgáltatásokat nyújtani szándékozó jogi személynek közösségi finanszírozási szolgáltatóként történő engedélyezés iránti kérelmet kell benyújtania a letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságához, amely Magyarország esetében a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB).

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) hatálya kiterjed a közösségi finanszírozási szolgáltatásra, valamint annak alanyaira. A Tpt. 296/A. §-a kimondja, hogy a közösségi finanszírozás keretében közvetíthető, (EU) 2020/1503 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott hitelnyújtás alatt a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. § (1) bekezdés 40. pont b) pont ba) alpontja szerinti pénzkölcsönnyújtást kell érteni.

A közösségi finanszírozási szolgáltatási tevékenység a más, de szabályozásában hasonló jellegű pénzügyi szolgáltatásokkal egyezően engedély köteles tevékenység. A befektetői érdekek védelme indokolja az engedély hiányában végzett tevékenység büntetőjogi fenyegetettségének a megteremtését. Engedély hiányában ugyanis nem kerül vizsgálat alá azon feltételek megléte, amelyek kellő garanciát biztosítanak a visszaélésszerű magatartásokkal szemben.

Tekintettel arra, hogy a közösségi finanszírozási szolgáltatás szabályozása az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusával történt, szükséges ennek megjelenítése a normaszövegben a törvényi előírás mellett.

2. A páneurópai egyéni nyugdíjtermék szolgáltatási vagy forgalmazási tevékenység engedély, illetve központi nyilvántartásba vétel hiányában történő folytatásának a büntetendővé nyilvánítása

A páneurópai egyéni nyugdíjtermékről (PEPP) szóló 2019. június 20-i 2019/1238/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke tartalmazza a fogalom-meghatározásokat a következők szerint.

2. „páneurópai egyéni nyugdíjtermék” vagy „PEPP”: a 6. cikk (1) bekezdésével összhangban PEPP-szerződés alapján jogosult pénzügyi vállalkozás által szolgáltatott olyan hosszú távú megtakarítási egyéni nyugdíjtermék, amelyre a nyugdíjba vonulásra tekintettel a PEPP-megtakarító vagy a tagjai nevében a PEPP-megtakarítók független szövetsége szerződést kötött, amely nem vagy szigorú korlátok között lejárat előtt visszaváltható, és amelyet e rendeletnek megfelelően nyilvántartásba vettek;

8. „PEPP-forgalmazás”: PEPP-szolgáltatásra vonatkozó szerződések megkötésével kapcsolatos tanácsadással, ajánlattétellel vagy ilyen szerződések megkötésének előkészítésével kapcsolatos egyéb tevékenységek, az ilyen szerződések megkötésével, illetve az ilyen szerződések kezelésében és teljesítésében való közreműködéssel kapcsolatos tevékenységek, ideértve az információk rendelkezésre bocsátását egy vagy több PEPP-szerződésről olyan kritériumoknak megfelelően, amelyeket az ügyfél egy honlapon vagy más tájékoztatási eszközön keresztül választ ki, valamint a PEPP rangsorának összeállítását, ideértve az árak és a termékek összehasonlítását, és a PEPP árára vonatkozó kedvezményt is, amennyiben az ügyfélnek lehetősége van a honlapon vagy más tájékoztatási eszközön keresztül közvetve vagy közvetlenül PEPP-szerződést kötni;

15. „PEPP-szolgáltató”: PEPP létrehozására és ezen PEPP forgalmazására engedéllyel rendelkező, a 6. cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi vállalkozás;

16. „PEPP-forgalmazó”: a 6. cikk (1) bekezdésében említett olyan pénzügyi vállalkozás, amely engedéllyel rendelkezik más által létrehozott PEPP-ek forgalmazására, továbbá befektetési tanácsokat nyújtó befektetési vállalkozás vagy az (EU) 2016/97 európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontjában meghatározottak szerinti biztosításközvetítő.

A PEPP nyilvántartásba vételét csak a 6. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, az uniós jog alapján engedélyezett vagy nyilvántartásba vett pénzügyi vállalkozás kérheti. Az illetékes hatóságoknak határozatot kell hozniuk a nyilvántartásba vételről, ha a kérelmező PEPP-szolgáltató minden szükséges információt rendelkezésre bocsátott, és ha megfelelő intézkedések vannak érvényben e rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében. Azt követően, hogy az illetékes hatóságok határozatot hoztak a nyilvántartásba vételről, arról értesíteniük kell az (EU) 1094/2010 európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott európai felügyeleti hatóságot, az Európai Biztosítás és Foglalkoztatói-nyugdíj Hatóságot (a továbbiakban: az EIOPA) annak érdekében, hogy a PEPP-szolgáltatót és a PEPP-et nyilvántartásba lehessen venni a központi nyilvános nyilvántartásban.

Az 5. cikk kimondja, hogy az Unió területén PEPP csak akkor szolgáltatható és forgalmazható, ha azt az EIOPA által a 13. cikkel összhangban vezetett központi nyilvános nyilvántartásban nyilvántartásba vették. A PEPP nyilvántartásba vétele valamennyi tagállamban érvényes.

Tekintettel arra, hogy ez a típusú nyugdíjtermék az egész unió területén hordozható nyugdíj-takarékossági forma, indokolt az esetleges visszaélésekkel szembeni védelmet a nyilvántartásba vétel hiányában végzett PEPP szolgáltatás vagy forgalmazás büntetőjogi fenyegetettségének a megteremtésével is biztosítani.

3. Az elektronikuspénz-értékesítői tevékenység bejelentés hiányában történő végzésének a büntetni rendelése

Az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. szeptember 16-i 2009/110/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikk (4) bekezdése szerint a tagállamok engedélyezik az elektronikuspénz-kibocsátó intézményeknek az elektronikus pénz értékesítését és visszaváltását a nevükben eljáró természetes vagy jogi személyeken keresztül.

Az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény (a továbbiakban: 2013. évi CCXXXV. törvény) 3. § 6a. alpontja értelmében elektronikuspénz-értékesítő: az a személy, amely az elektronikuspénz kibocsátója nevében az elektronikuspénzt értékesíti, illetve visszaváltja. Elektronikuspénz-értékesítői tevékenység olyan, az elektronikuspénz-kibocsátójával kötött szerződés alapján, annak nevében, javára és kockázatára folytatott, az elektronikuspénz értékesítésére, visszaváltására irányuló szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység, amely bejelentés köteles. Az elektronikuspénz-kibocsátó intézmény a 2013. évi CCXXXV. törvény 55. § (1) bekezdése értelmében köteles az MNB-nek bejelenteni, ha elektronikuspénz-értékesítőt kíván igénybe venni, és ezzel összefüggésben az 55. § (2) bekezdése szerint a pénzforgalmi intézménynek, elektronikuspénz-kibocsátó intézménynek pénzforgalmi közvetítői tevékenységet, elektronikuspénz-kibocsátó intézménynek elektronikuspénz-értékesítői tevékenységet kizárólag az végezhet, akit a Felügyelet (MNB) a bejelentést követően a 85. § (2) – helyesen (1) – bekezdése szerinti nyilvántartásba felvesz. A Felügyelet a nyilvántartás adatait a honlapján bárki számára elérhetően, napra készen közzéteszi. Ebből következően arról, hogy az elektronikuspénz-értékesítő tevékenység bejelentése és az értékesítő személyének nyilvántartásba vétele megtörtént-e az értékesítéssel megbízott személy maga is meggyőződhet, és ez a tevékenység megkezdése előtt tőle elvárható.

Megállapítható tehát, hogy lényegében azonos feltételrendszer vonatkozik a közvetítői és az elektronikuspénz-értékesítői tevékenység folytatására. Az elektronikuspénz-kibocsátás pénzforgalmi szolgáltatás, amelyhez

kapcsolódó értékesítési és visszaváltási tevékenység a fogyasztókra nézve kockázatot hordozhat magában, ezért a közvetítői tevékenységhez hasonló büntetőjogi védelem megteremtése esetükben is indokolt. A cselekmény mulasztással valósítható meg.

41–42. §

A bennfentes kereskedelem (Btk. 410. §) és a tiltott piacbefolyásolás (Btk. 411. §) tényállásokat illetően a minősített esetköröket az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, valamint egyes büntetőjogi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2016. évi CIII. törvény vezette be.

Az MNB által lefolytatott piacfelügyeleti eljárások tapasztalatai rámutattak arra, hogy az azokban feltárt piaci visszaéléseket több esetben is a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír kibocsátók tisztviselői, alkalmazottai – pozíciójukkal szükségszerűen visszaélve, az ebből eredő információk birtokában – valósították meg. Ez a körülmény a felügyeleti jogkörben alkalmazható jogkövetkezmények megválasztása szempontjából súlyosító körülménynek tekintendő. Ezek a visszaélésszerű magatartások megrendíthetik a befektetők bizalmát. A gyakran fontos pozíciót betöltő, a tőkepiac működését jól ismerő, annak gyakorlatában jártas személyektől fokozottan elvárható a tőkepiacra vonatkozó jogszabályi előírások megtartása. Ez az elvárhatóság és a társadalomra veszélyesség magasabb foka alapozza meg a fokozott büntetőjogi felelősség megteremtését, és ez biztosít kellő védelmet a tőkepiac biztonságos és zavartalan működéséhez.

A bennfentes információk jellegükből adódóan könnyebben hozzáférhetők a kibocsátók tisztviselői és alkalmazottai számára. Az e személyekre jellemző magas szintű pénzügyi kvalifikáltság és szakmai ismeretek, illetve az e minőségből eredő magasabb szintű elvárások, valamint a cselekmények következményeként a befektetői bizalom sérülése indokolják a nyilvános értékpapír-kibocsátók bennfentes információhoz a feladatkörükből fakadóan hozzáférő tisztviselői, alkalmazottai által megvalósított bűncselekmény szigorúbb szankcionálását. E logika mentén indokolt a tiltott piacbefolyásolás elkövetése esetén is a szigorúbb büntetőjogi fellépés.

A módosítás ennek megfelelően a bennfentes kereskedelem és a tiltott piacbefolyásolás minősített eseteként határozza meg a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír-kibocsátónak tisztviselőjeként vagy alkalmazottjaként történő elkövetést. A tiltott piacbefolyásolás tényállásának logikai zártsága érdekében továbbá a módosítás a minősített esetkört kiterjeszti a (2) és (3) bekezdés szerinti cselekményekre is.

43. §

Az Európai Bizottság az információs rendszerek elleni támadásokról és a 2005/222/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2013. augusztus 12-i (EU) 2013/40 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2013/40 irányelv] nem megfelelő átültetése tárgyában 2022/2009. számú kötelezettségzegési eljárást indított Magyarországgal szemben. Az eljárás megindításáról tájékoztató, 2022. május 19-én küldött hivatalos felszólításban a Bizottság – többek között – azt állapította meg, hogy Magyarország az irányelv 9. cikk (4) bekezdés b) pontját nem megfelelően ültette át.

A Bizottság kiemelte, hogy e rendelkezéssel az (EU) 2013/40 irányelv a büntetési tétel felső határaként legalább öt év szabadságvesztés előírását követeli meg a tagállamoktól a 4. cikk szerinti, rendszert érintő jogellenes beavatkozás és az 5. cikk szerinti, adatot érintő jogellenes beavatkozás bűncselekmények vonatkozásában a súlyos károkozás esetére. A Bizottság értékelése szerint a Btk. 423. § (2) bekezdéséből az következik, hogy az irányelv 4. és 5. cikke szerinti bűncselekmények legmagasabb büntetési tétele három év szabadságvesztés. A Btk. 375. §-ából a Bizottság szerint az is következik, hogy a jogtalan haszonszerzés érdekében elkövetett számítógépes csalás jelenős károkozás esetén legfeljebb öt év, különösen nagy károkozás esetén nyolc év, különösen jelentős károkozás esetén pedig tíz év szabadságvesztéssel büntetendő. Bár a rendszert érintő jogellenes beavatkozás vagy az adatot érintő jogellenes beavatkozás bűncselekménye csalárd tevékenységekhez is kapcsolódhat, ez nem minden esetben valósul meg, mivel az említett bűncselekmények elkövetése olyan egyéb tevékenységekhez is kapcsolódhat, amelyek nem feltétlenül járnak csalással. Ennélfogva a Btk. 375. §-a a Bizottság megítélése szerint legfeljebb részben vonatkozik az irányelv 4. és 5. cikkében említett bűncselekményekre, ezért ezekre a súlyos károkozás esetén kiszabható legmagasabb büntetési tétel nem éri el az irányelvben előírt minimális mértéket.

A fentiek alapján tehát a Bizottság megállapította, hogy lehetnek olyan bűncselekmények, amelyeknél súlyos kár okozása esetén az öt éves büntetési tétel nem tud teljesülni, mivel azok a szabályozáson kívül esnek és ezért alacsonyabb büntetéssel fenyegetettek.

Megvizsgálva és mérlegelve a Bizottság kifogásait, alapvetően egyet lehet érteni azokkal, így az irányelvben foglaltak maradéktalan végrehajtása és az összes lehetséges eset lefedése érdekében valóban indokolt a Btk. 423. § megfelelő módosítása. Ezért a jogalkotó a Btk. 423. § (3) bekezdését – amely az egy évtől öt évig terjedő minősített esetet tartalmazza – kiegészíti a súlyos kárt is magában foglaló jelentős érdeksérelem okozásával. A Btk. több tényállásban is megjelenő, ezért a jogalkalmazás során megfelelően kidolgozott jelentős érdeksérelem egyaránt magában foglalja az ilyen cselekménnyel okozott vagyoni kárt, továbbá az esetleges nem közvetlenül vagyoni értékű, vagyoni kárként azonosítható káros következményeket is (például jelentős mértékű adatvesztés, elhúzódozó üzemzavar stb.).

44–45. §

Az Alkotmánybíróság a 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban kimondta, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont a)–b) alpontjaiban nem az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően szabályozta a kábítószer fogalmát. A Javaslat a 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban foglalt kívánalmaknak megfelelően módosítja a Btk.-t az alábbiak szerint.

1. A Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontja értelmében a törvény alkalmazásában kábítószer alatt az alábbiakat kell érteni:
  - az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény (a továbbiakban: Kábítószer Egyezmény) mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyagok,
  - az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény (a továbbiakban: Pszichotróp Egyezmény) mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyagok és
  - a Gytv. 2. számú mellékletében meghatározott anyagok.

Az Egyesült Nemzetek Gazdasági és Szociális Tanácsának Kábítószer Bizottsága (Commission on Narcotic Drugs, a továbbiakban: CND) a Kábítószer Egyezmény 3. Cikkében és a Pszichotróp Egyezmény 2. Cikkében foglalt eljárás keretében jogosult külön módosító-szerződés megkötése nélkül, határozati formában további anyagokat az egyezmények mellékleteire helyezni.

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nksztv.) 2. § h) pont értelmében a nemzetközi szerződés melléklete a nemzetközi szerződés szerves részét képezi, amelynek kiegészítése (ideértve azt is, ha tartalmát egyszerűsített eljárás keretében változtatják meg) a nemzetközi szerződés módosításának minősül, ld. Nksztv. 2. § g) pont. Az Nksztv. 12. §-ában foglalt utaló szabály alapján pedig a nemzetközi szerződés módosítása és a nemzetközi szerződés által létrehozott szerv – Magyarország számára nemzetközi jogi jogokat és kötelezettségeket létesítő, módosító vagy megszüntető, a szerződés felhatalmazása alapján hozott – döntései is országgyűlési jogalkotási hatáskörbe tartoznak.

Mindezek értelmében a törvényben (illetve jelen esetben törvényerejű rendeletben) kihirdetett egyezmények módosításait is törvényben kell kihirdetni. Erre tekintettel került sor az elmúlt években a CND-határozatok külön törvényekben történő kihirdetésére.

A 31/2021. (XII. 1.) AB határozat szerint „a jogalkotó nem kellő körültekintéssel határozta meg, hogy a kábítószer hazai fogalmát mely forrásokból lehet teljeskörűen megállapítani. Nem gondoskodott arról, hogy a Btk. kifogásolt értelmező szabálya olyan konkrét rendelkezéseket hívjon fel, amelyekből maradéktalanul és közvetlenül megismerhető a hazánkban kábítószernek minősülő és ilyenként büntetőjogi felelősségre vonást megalapozó anyagok köre”. [31/2021. (XII. 1.) AB határozat, Indokolás [94]].

A CND-határozatok külön törvény(ek)ben való kihirdetése tehát megfelelő jogi megoldásnak tekinthető, azt ellenben kifogásolta az AB, hogy a Btk. ezen törvényekre nem, csupán a kihirdető törvényerejű rendeletekre tartalmaz utalást, amelyen viszont nem a hatályos lista érhető el. A CND-határozatok kihirdető törvények az egyezményeket kihirdető törvényerejű rendeleteket nem módosítják, a teljes lista jelenleg csak a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen

anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet 1. mellékletén érhető el.

A fentiekre tekintettel a 31/2021. (XII. 1.) AB határozat mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet állapított meg. Az AB a szabályozással szemben követelményként meghatározta, hogy az az általános ismeretekkel rendelkező állampolgár számára is egyértelmű, felismerhető üzenetet hordozzon: a szakmai ismeretekkel nem rendelkező állampolgár is meg tudja állapítani, aktuálisan mely anyagok minősülnek hazánkban kábítószernek. [31/2021. (XII. 1.) AB határozat, Indokolás [83]]

Mindezeket figyelembe véve, a 31/2021. (XII. 1.) AB határozatból fakadóan akként módosul a Btk. kábítószer-fogalma, hogy a továbbiakban nem három külön törvényre (illetve egy törvényre és két törvényerejű rendeletre) utal a vonatkozó rendelkezés, hanem megalkotásra kerül egy új BM rendelet, amely valamennyi – a nemzetközi, az uniós, illetve hazai szervek által – kábítószernek minősített anyagot tartalmazni fogja egy helyen, és erre a rendeletre való hivatkozással egyértelművé, bárki számára könnyen követhetővé válik, hogy a Btk. alkalmazásában pontosan mely anyagok minősülnek kábítószernek.

2. A Btk. 185/A. § (2) bekezdése értelmében gyógyszerhamisítás minősített esetét követi el, aki a bűncselekményt a Pszichotróp Egyezmény mellékletének III. vagy IV. Jegyzékében meghatározott pszichotróp anyag tartalmú gyógyszerre követi el. Az ún. P3 és P4 jegyzék CND-határozatokkal való kiegészítésének magyar jogban való kihirdetése vonatkozásában is irányadóak a 31/2021. (XII. 1.) AB határozatban lefektetett elvárások, ezért a kábítószer-fogalomhoz hasonlóan e tényállásban is az új BM rendeletre szükséges hivatkozni.
3. Az új BM rendelet a tervek szerint felváltja a jelenleg hatályos, az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló 55/2014. (XII. 30.) EMMI rendeletet annak érdekében, hogy jól követhető módon, egy helyen elérhető legyen a kábítószerrel együtt az új pszichoaktív anyagok listája is. Erre tekintettel módosítani szükséges a Btk.-ban a rendeletre való hivatkozásokat.

46. §

a) *pont* [Btk. 87. § d) pont]): technikai jellegű pontosítás, amely a gyakorlat számára teszi egyértelművé, hogy a Btk. 87. § d) pontja esetében kizárólag akkor kell a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelni, ha a 60. § (2a) bekezdése alapján kiutasított elkövető a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt Magyarország területére jogellenesen tér vissza. Amennyiben a visszatérés nemzeti jog, illetve nemzetközi jogi kötelezettség alapján jogszerű, abban az esetben a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére a Btk. 87. § d) pontjára hivatkozással nincs lehetőség.

b)–c) *pont*: ld. a kábítószer fogalmával kapcsolatos indokolást.

d)–e) *pont*: technikai jellegű pontosítás.

47. §

Indokát ld. a Btk. 187. § (1a) bekezdés kapcsán írtaknál.

48. §

A gyakorlatban problémaként merült fel, hogy az Eutv. nem rendelkezik a keresett személyek átmenő átszállítására vonatkozó egyértelmű szabályokkal azokra az esetekre, amikor valamely tagállam területén egy harmadik államból kell a keresett személyt Magyarország területére szállítani. Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 25. cikk (5) bekezdése kimondja, hogy abban az esetben, ha az átszállítás olyan személyt érint, akit harmadik állam ad ki egy tagállamnak a 25. cikket értelemszerűen kell alkalmazni. Az Eutv. új 146/E. §-a ezen szabály gyakorlati alkalmazhatóságát segíti elő. Ezzel egyértelművé téve, hogy az ilyen, Magyarország vagy egy másik tagállam területére történő átmenő átszállítás teljesítése során az olyan átmenő átszállításokra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, amelyek jogalapja a tagállamok közötti átadási eljárás. Ebben az esetben azonban nincs szükség európai elfogatóparancs kibocsátására, a 146/A. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatás az ilyen átmenő átszállítás alapját képező kiadási kérelemmel is teljesíthető.

49. §, 102. §

A 2002/465/IB tanácsi kerethatározatnak a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. február 16-i (EU) 2022/211 európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós szabályokhoz való hozzáigazítása tekintetében történő 2014/41/EU irányelvnek módosításáról szóló, 2022. február 16-i (EU) 2022/228 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetési határideje 2023 márciusa. A hazai büntetőjogi szabályozás az irányelvekben foglaltaknak megfelel, ugyanakkor az új irányelvek jogharmonizációs záradékban rögzítése szükséges. Ennek megfelelően a Javaslat tartalmazza a Be. és az Eutv. jogharmonizációs záradékának kiegészítését.

50. §

a)–b) pont – Technikai jellegű pontosítás.

c) pont – Téves hivatkozás miatti technikai jellegű pontosítás.

51. §

A körözött személy telefonos elérhetősége, elektronikus levelezési címe, illetve egyéb elektronikus elérhetősége a büntetőeljárás lefolytatása szempontjából kiemelt fontosságú elérhetőségi adat, ezért indokolt, hogy a körözött személyek nyilvánartatása tartalmazza.

52. §

A Javaslat alapján a körözési eljárásban az azonosítást végző hatóság tagja azzal, hogy megállapítja, rögzíti és ellenőrzi is az online elérhetőséget, a tartózkodási hely bizonytalansága vagy elérhetetlensége esetére is megfelelő elérhetőséget biztosít a büntetőeljárást lefolytató szervek számára az eljárási jelenlét biztosítása érdekében.

53. §

1. Bv. tv. 3. § 1. és 1a. pont: Az arcképfelismerő rendszer alkalmazásának bevezetése szükségessé teszi e fogalom meghatározását. Ezt végzi el a módosítás, továbbá a számozásváltozás miatt szükséges a hatályos 1. pont szerinti fogalomnak 1a. pontként történő meghatározása.
2. Bv. tv. 3. § 7a. és 17. pont: A Bv. tv. számos jogintézménye (pl. a biztonsági intézkedések alkalmazása) utal a végrehajtás rendjére és a fogvatartás biztonságára, mint a büntetés-végrehajtás működésének alapvető feltételrendszerét meghatározó elemekre. E fogalmakat jelenleg a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíráság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 2. § 4. és 5. pontja tölti ki tartalommal, de központi szerepükre tekintettel indokolt törvényi szinten történő meghatározásuk.

54. §

A büntetőeljáráshoz hasonlóan a büntetés-végrehajtási ügyszakban is bevezetésre kerültek az egyszerűsített elektronikus kézbesítési és kommunikációs lehetőségek, ezek igénybevételéhez viszont elengedhetetlen, hogy az elérhetőségi adatok rendelkezésre álljanak a bíróság, illetve a büntetés-végrehajtásért felelős szerv számára. A terheltet a büntetőeljárásban terhelő adatközlési kötelezettség kiterjesztéséhez igazodóan indokolt a büntetés-végrehajtási szakban fennálló, az elítélt elérhetőségi adataiban bekövetkező változás bejelentési kötelezettség körének a kiegészítése az elektronikus elérhetőségekkel, mint az email-cím, telefon és egyéb kommunikációs alkalmazások (Messenger, Viber stb.). A Bv. tv. hatályos rendelkezése kizárólag a lakcím és értesítési cím megváltozása esetére állapít meg az elítélt részéről bejelentési kötelezettséget, ugyanakkor pl. a közérdekű munka az elítélt kérelmére a tényleges tartózkodási helyéhez illeszkedően is végrehajtható. Ezt meghaladóan a Bv. tv. használja a kézbesítési címet is, amely főként a pártfogó felügyelet végrehajtás körében jut jelentőséghez. A Javaslat ezek megváltozása esetére is bejelentési kötelezettséget alapít.

55. §

Számos esetben előfordul büntetés-végrehajtási ügyben is, hogy az elítélt érdekében több védő jár el, azonban a Bv. tv. erre nem tartalmaz szabályt. E hiánypótló rendelkezést iktatja be a módosítás, amelynek eredményként

egyszerűsödik a bv. intézet által küldött hivatalos iratok kézbesítése. A vezető védőt elsősorban az elítélt jelölheti meg, ennek hiányában a bv. intézet a meghatalmazást elsőként benyújtó védőt jelöli ki.

56. §

Az informatikai fejlesztések eredményeként a bv. szervezet a bv. intézetekben olyan elektronikus ügykezelő felületet működtet, amelyek az elítélti kérelmek és panaszok benyújtása mellett alkalmasak a belső hivatalos iratok kézbesítésére is. A Javaslat annak lehetőségét teremti meg, hogy a bv. szerv hivatalos iratainak kézbesítése, az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott hozzájárulása esetén e felületen keresztül történhessen. Ez a technikai lehetőség jelentős adminisztratív tehercsökkenést eredményezhet a bv. intézeteknél.

57. §

A módosítás egyrészt kapcsolódik a bv. intézetek agglomerációs együttműködésére vonatkozó szabályozás bevezetéséhez, ugyanis a bv. intézet parancsnokának döntésével szemben benyújtott panaszok elbírálására a jövőben az agglomerációs központ vezetője lesz jogosult, így szükséges mint döntéshozót nevesíteni. Másrészt kiegészítésre kerül a kérelem érdemi vizsgálat nélkül történő elutasításának esetköre azzal az esettel, ha az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelmet érdemben már elbírálták, és a kérelem tartalma, valamint az irányadó jogi szabályozás nem változott. Ez esetben ugyanis azonos feltételek és jogi szabályozás mellett a döntés érdemben nem változna, és pusztán adminisztratív terhet generálna a döntés azonos tartalommal történő ismételt meghozatala.

58. §

A technikai jellegű módosítás a papíralapú iratkezelés mellett rögzítésre kerül, hogy a másolat kiadását a belső elektronikus ügykezelő rendszerben is rögzíteni kell.

59. §

1. Az adatkezelésre vonatkozó rendelkezés kiegészítése egyrészt a kézbesítés új szabályaira és az elektronikus kommunikációs eszközök körének bővülésére tekintettel szükséges az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott elérhetőségi adatait illetően. Másrészt a pártfogó felügyelet külön magatartási szabálya megtartásának (pl. távoltartás) az ellenőrzése céljából a pártfogó felügyelő felveheti a kapcsolatot a sértettel vagy a külön magatartási szabállyal érintett más személlyel, ami szükségessé teszi a sértett vagy a külön magatartási szabállyal érintett személy meghatározott személyes (természetes személyazonosító adatok és az elérhetőségére vonatkozó adatok) adatainak kezelésére való jogosultság biztosítását.
2. A Bvsztv. 27/A. § (1) bekezdése alapján folytatott biztonsági kockázatelemzés szabályainak a beiktatása is felveti az adatkezelési jogosultság körének a kiterjesztését.
3. Az arcképfelismerő rendszer bevezetéséhez szükséges az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott arcképmásának személyazonosítás céljából történő felhasználása jogalapjának a megteremtése.

60. §

A hatályos szabályozás szerint, ha a fogvatartott az előállítás költségeit nem tudja megelőlegezni, a bv. intézet kérelmére megelőlegezheti az előállítás költségeit, ugyanakkor a bv. intézet a meghallgatást telekommunikációs eszköz útján is tudná biztosítani, ami költségkímélő és hatékony megoldás, mivel elkerülhető az elítélt biztonsági kockázatot jelentő előállítása. Értelmszerűen a jelenlét telekommunikációs eszköz útján történő biztosítására akkor kerülhet sor, ha az adott eljárásban erre van jogi lehetőség, arról az eljáró bíróság [lásd a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 622. § (1) bekezdését] vagy hatóság rendelkezett, és az eljárási cselekmény napján, pl. tárgyalás napján, az eljáró bíróságon vagy hatóságnál és a bv. intézetnél egyaránt biztosítottak a technikai feltételek.

61. §

A kábítószer vagy más pszichoaktív szer jelenléte a bv. intézetekben megsokszorozza a fogvatartási kockázatok mértékét, és jelentős egészségügyi kockázatot is hordoz, továbbá a fogvatartottak egymás sérelmére elkövetett

erőszakos cselekmények valószínűségét is nagymértékben növeli, mindemellett fokozza bizonyos fogvatartotti csoportok kiszolgáltatottságát.

A pszichoaktív szerek összetétele rendszerint ismeretlen, szervezetre gyakorolt hatásuk a súlyos rosszulléttől a halálig terjedhet, a szereket fogyasztó fogvatartottak viselkedése kiszámíthatatlanná válik, így veszélyt jelentenek fogvatartott társaikra és a bv. intézet személyi állományára is. A tudatmódosító szerek által kiváltott bódult állapot gyorsan elmúlik, emiatt az gyakran nem észlelhető a személyi állomány számára, azonban a drogteszt alkalmazásával akár utólag is kimutatható a szerhasználat. Az európai börtönökben széles körben alkalmazzák a drogteszteket annak érdekében, hogy mind a kereslet, mind pedig a kínálat csökkenjen a bv. intézeteken belül.

A Bv. tv. hatályos rendelkezései két esetben teszik lehetővé drogteszt elvégzését az elítélteknél és az egyéb jogcímen fogvatartottaknál, drogprevenációs-résztelenség tartózkodás esetén, valamint fegyelemsértés, illetve bűncselekmény gyanúja esetén, ha felmerül annak lehetősége, hogy a cselekményben részt vevő személy pszichoaktív szert fogyasztott.

A pszichoaktív szerek bv. intézeten belüli jelenlétének a visszaszorítását célozza a tesztek általánossá tétele, ugyanis a nemzetközi kutatások alapján a véletlenszerűen elvégzett vizsgálatok kellő visszatartó erőt jelentek azon fogvatartottak körében, akik nem függők.

A tesztek elvégzése az egészségügyi szakterület feladata lesz. A módosítás eredményeként az elítéltek kötelesek lesznek vizsgálati anyagot szolgáltatni az alkohol, bódító-, illetve kábítószer fogyasztás szűrőpróbaszerű ellenőrzéséhez. Garanciális elem, hogy a mintavétel formája igazodik a vizsgálat céljához, így a legsúlyosabb beavatkozásra, vagyis a vérmintavételre csak fegyelemsértés vagy bűncselekmény gyanúja esetén kerülhet sor.

62. §

A fogvatartotti létszám növekedéséből eredő többletfeladatok szükségessé teszik a díjazás nélküli munkavégzés egy hónapra eső időtartamának a növelését, de az egy nap alatt végezhető időtartam nem változik, figyelemmel arra, hogy az elítéltek többsége munkával is foglalkoztatott.

63–65. §

A fogvatartotti kérelmek és panaszok elintézésének egyszerűsítése érdekében rögzítésre kerül, hogy azok benyújtására a bv. szervezet által rendszeresített nyomtatványon kerülhet sor. Jellemző ugyanis, hogy gyakorta a döntésre ráfirkált, vagy például adatkérést, kérelmet és panaszt egyaránt tartalmazó, esetenként több tíz oldalas fogvatartotti beadványok megfelelő elbírálása hatalmas terhet ró a személyi állományra, ami indokoltá teszi a kérelmek, panaszok benyújtására vonatkozó szabályok egyszerűsítését. Ennek egyik lényeges eleme a formanyomtatvány bevezetése, amit még egyszerűbbé tesz a belső elektronikus felületen történő benyújtás lehetősége, amely előre generált kérelemtípusokat kínál fel.

Annak érdekében, hogy az adminisztratív terhek csökkentése megvalósulhasson, a kérelem és a panasz benyújtására a bv. szervezet vonatkozásában a jövőben kizárólag formanyomtatványon lesz lehetőség, a formai előírás be nem tartása a kérelem, illetve a panasz elutasítását eredményezi. Elutasítható lesz a panasz abban az esetben is, ha az adott tárgykörben kérelem benyújtásának van helye, továbbá, ha a panaszt a döntés közlésétől, az intézkedéstől, illetve annak elmulasztásától számított hat hónap elteltével nyújtják be. Ez esetben ugyanis annak érdemi orvoslására kevés az esély. E szabály azonban nem zárja ki a Bv. tv. 18. §-a szerint a mulasztás igazolását.

A korszerű technikai lehetőségek elterjedésére és a papírmennyiség csökkentésére irányuló igényre való tekintettel a papíralap mellett lehetőség nyílik a fogvatartotti kérelmek elektronikus úton történő előterjesztésére, amely elsődlegesen a fogvatartottak ügyintézésének megkönnyítésére a bv. szervezet által már kísérleti jelleggel bevezetett KIOSZK rendszer útján valósítható meg. A belső elektronikus felületen keresztül benyújtott kérelmet vagy panaszt, írásban beterjesztettnek kell tekinteni.

Garanciális elemként kerül rögzítésre, hogy a kérelem és a panasz tartalma nem korlátozható a sablonra, a formanyomtatványhoz kapcsolódnia kell olyan üres tartalmú lapnak, amelyben az részletesen kifejtendő. További garanciális elem, hogy a tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – élő, illetve írni vagy olvasni nem tudó, vagy

a magyar nyelvet nem beszélő, valamint az egészségi állapota miatt akadályozott elítélt esetében két érdektelen tanú jelenlétében kerül kitöltésre vagy benyújtásra a kérelem vagy a panasz.

Újdonság a szabályozásban, hogy a kérelmek meghatározott körnek elbírálásra a bv. intézet parancsnoka bizottságot jelölhet ki.

Az elítéltek a bv. intézet szervezeti egységének vezetőjétől a jövőben is kérhetnek meghallgatást, azonban a bv. intézet parancsnokához kizárólag írásbeli kérelemmel fordulhatnak.

Az agglomerációs központok létrejöttével szerepet kap annak vezetője a panaszok elbírálásában. A módosítás eredményeként a panaszt a jelenlegi többlépcsős rendszer megszüntetésével az agglomerációs központ vezetője bírálja el. Abban az esetben, ha a kérelemről az agglomerációs központ vezetője hoz döntést, mint pl. a félbeszakítási kérelem, a panasz elbírálására az országos parancsnok lesz jogosult.

66. §

A Bv. tv. önállóan szabályozza a munkáltatást és az ebből eredő igényérvényesítés körében is tartalmaz különös szabályokat a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényhez (a továbbiakban Mt.) képest, a büntetés-végrehajtási jogviszonyt pedig további sajátos jogok és kötelezettségek jellemzik, ezt teszi egyértelművé a technikai pontosítás.

67. §, 70. §

Az engedély nélkül tartott (tiltott) hírközlési eszközök és információs rendszerek felkutatása és használatuk megakadályozása a fogvatartás biztonsága szempontjából kiemelt jelentőségű, ilyen eszköz magánál tartásával az elítélt fegyelemsértést valósít meg. A módosítás felhatalmazást ad a biztonsági intézkedések között az engedély nélkül tartott elektronikus hírközlő eszköz vagy információs rendszer azonosítására, illetve hollétének megállapítására és használatának korlátozására alkalmas eszköz alkalmazására, amely rendszer által hatékony fellépés biztosítható pl. a tiltott mobiltelefonok használatának megakadályozására. Tekintettel arra, hogy a letartóztatás végrehajtás során eltérő rendelkezés hiányában a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó szabályok alkalmazandók, az eszköz fontos szerephez jut majd abban is, hogy nagyobb pontossággal megakadályozásra kerülhessen a letartóztatott engedély nélküli és a büntetőeljárás eredményességét veszélyeztető kapcsolattartása külső személyekkel.

68. §

A módosítás eredményeként az ön- vagy közveszélyes magatartást tanúsító fogvatartott az erre a célra kialakított helyiségben történő elhelyezhetősége az elkülönítés szükségessége időtartamára módosul, továbbá lehetőség nyílik esetében a behelyezés érdekében mozgáskorlátozó eszköz alkalmazására. Az elkülönítésre jelenleg rendelkezésre álló hat óra a gyakorlati tapasztalatok alapján ugyanis nem minden esetben elegendő a fogvatartott állapotának rendeződéséhez, ezért az elkülönítés lehetőségét annak szükségessége idejére indokolt kiterjeszteni.

Figyelemmel arra, hogy az intézkedés foganatosításakor nincs minden esetben jelen a bv. orvos, ezért a módosítás a távollétében lehetővé teszi, hogy a behelyezéskor az elítélt vizsgálatát szakápoló végezze, ugyanakkor garanciális elemként megmarad, hogy a két órát követő első vizsgálatot a bv. orvos végzi el, szükség esetén pszichológus bevonásával.

69. §

A végrehajtás rendjének és a fogvatartás biztonságának fenntartása, kiemelten a szökés megakadályozása, valamint a fogvatartottak életének és testi épségének megóvása céljából indokolt szélesebb körben meghatározni az elektronikus megfigyelési eszközök alkalmazási körét. A Javaslat lehetőséget biztosít egyes, jelenleg nem megfigyelhető terület, mint a fogvatartottak foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaságok munkaterületeinek megfigyelésére. Olyan külső munkáltatási helyszínen pedig, amely nem a bv. szerv kezelésben van, a más rendészeti szerv által működtetett elektronikus megfigyelési eszköz igénybe vehető lesz.

A módosítás megteremti a lehetőségét az arcképfelismerő szoftver alkalmazásával megvalósuló személyazonosításnak. Az automatikus, folyamatos, azonnali személyazonosítás a bv. intézet területén tartózkodó

személyek életének, testi épségének megóvása, valamint a bv. intézet biztonságának fenntartása, illetve a biztonsági tevékenység hatékonyságának növelése céljából szükséges. Az arcképfelismerő rendszer útján történő automatikus személyazonosítás elősegíti a fogvatartottak bv. intézeten belüli mozgásának és tevékenységének az ellenőrzését, a bv. intézetben megvalósuló jogsértések elkövetőjének azonosítását, továbbá a bekövetkezett rendkívüli események hatékonyabb felszámolását azáltal, hogy a pontos információk hatékonyabb, szakszerűbb intézkedést tesznek lehetővé. Az arcképfelismerő rendszer a humán erőforrás kíméletével, mégis gyorsabb és hatékonyabb intézkedés révén komoly segítséget jelent a biztonságot veszélyeztető cselekmények megelőzésében, illetve elhárításában.

A Bvsztv.-nek a Javaslat szerinti módosítása lehetőséget biztosít a pilóta nélküli állami légi járművek alkalmazására. Ezzel összefüggésben indokolt a Bv. tv. módosítása is, mivel ezen eszközök kiválóan alkalmasak arra, hogy elektronikus megfigyelési eszközök felhelyezésével támogassák az őrzés hatékonyságát, támogatva ezzel a bv. intézetek biztonsági rendszerét a szökés megelőzése, megakadályozása vagy rendkívüli esemény felszámolása esetére.

A módosítás továbbá lehetőséget teremt az elektronikus megfigyelési eszközzel készített felvétel személyazonosításra alkalmatlan módon oktatási vagy továbbképzési célokra történő felhasználására.

71. §

1. Az elítélt részére napi háromszori étkezést kell biztosítani. A módosítás lehetővé teszi, hogy az elítélt erre irányuló írásbeli nyilatkozattal lemondhasson meghatározott étkezésekről, pl. nem fogyaszt vacsorát, vagy meghatározott élelmiszerről, pl. nem fogyaszt kenyeret vagy más pékárut. Az étkezésről való lemondás nem azonos az étkezés megtagadásával, ugyanis jellemzően ezekben az esetekben a kiétkéztetés során vásárolt termékekből pótolja az étellemezését az elítélt. A módosítást leginkább takarékosági szempontok indokolják, ugyanis mind mennyiségében, mind értékében magas az az ételkészlet, amit az elítéltek nem fogyasztanak el, így kidobásra kerül.

A jelenlegi szabályozástól eltérően a továbbiakban a bv. intézet előzetesen felméri a fogvatartotti étkezési igényeket, és a fogvatartotti létszám helyett az igénylések számának megfelelő mennyiségű ételt készít, ami hozzájárul a fogvatartási költségek megtakarításához az el nem fogyasztott, egyébként kárba vesző ételmennyiség csökkenésével.

2. A többlétszolgáltatások igénybevételére vonatkozó rendelkezésből kikerül a példálózó felsorolás. Ez nem eredményezi a nevesített szolgáltatások megszűnését, azonban azok szabályozása elegendő rendeleti szinten.

72. §, 74. §

Új kapcsolattartási formaként bevezetésre kerül a reintegrációs eltávozás, amely azon elítéltek számára engedélyezhető, akik esetében a reintegrációs őrizetbe helyezés feltételei fennállnak.

A reintegrációs eltávozás elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazásával engedélyezhető.

A jogintézmény a reintegrációs őrizet „előszobájaként” értelmezhető, ugyanis problémamentes eltelte bizonyíthatja, hogy az elítélt a szabad életkörülményei között jogkövető magatartást fog tanúsítani, így segítheti a döntéshozatalt a reintegrációs őrizet tekintetében.

73. §

A telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartás kedvező gyakorlati tapasztalataira, az elítélti oldalon felmerülő növekvő igényekre és arra is figyelemmel, hogy az a bv. intézetek biztonsága szempontjából is egyszerűen ellenőrizhető kapcsolattartási forma, ezért indokolt az alkalmazásának alapvető szabályait törvényi szinten meghatározni.

75. §

1. A Javaslat értelmében a letartóztatott ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban a nyomozó hatóság a rendelkezési jogkör gyakorlójának előzetes engedélye nélkül lesz jogosult végrehajtani a letartóztatott részvételét igénylő eljárási cselekményt telekommunikációs eszköz útján, azonban erről a rendelkezési jogkör gyakorlóját az intézkedéssel egyidejűleg köteles értesíteni. A telekommunikációs eszköz útján történő kihallgatás

engedélyezése a rendelkezési jogkör gyakorlója részéről adminisztratív jellegű, mivel a vizsgálati szakban a nyomozó hatóság által szükségesnek tartott eljárási cselekményeket az ügyésszel előzetesen közölni kell, vagy külön ügyészi utasításra kell tervezni és végrehajtani. Ebből következően a konkrét eljárási cselekmény külön engedélyeztetése a nyomozó hatóság és az ügyészség szempontjából felesleges adminisztráció, a nyomozó hatóság és a bv. szervezet szempontjából pedig a lebonyolítás tervezhetőségét akadályozó tényező.

2. A dinamikus biztonság elvének kevésbé fellel meg az a hatályos rendelkezés, miszerint fokozott őrzés esetén automatikusan a magas szintű biztonsági kockázati besorolás szerinti szabályok alkalmazása kötelező, ugyanis egyes esetekben nem indokolt e szigorú szabályok alkalmazása. A módosítása eredményeként a továbbiakban a bv. intézet parancsnoka dönt a fokozott őrzés elrendelése esetén irányadó biztonsági körülményekről és előírásokról.

76. §

Az 1. pont szerinti kiegészítés az adatkezelési szabályok módosulása miatt szükséges, mivel a jövőben a pártfogó felügyelet külön magatartási szabályainak ellenőrzése céljából kezelhetők lesznek a sértett vagy az egyéb érintett elérhetőségi adatai, így a kézbesítési címük is.

A 2. pont szerinti módosítás eredményként a jövőben nem lesz lehetőség arra, hogy a fogvatartott szabadulásakor töröljék a 10 000 forintot meg nem haladó azon tartozását, amelynek levonására nincs lehetőség, tekintettel arra, hogy az állami adó- és vámhatóság közreműködésével a követelések behajthatók.

A 3. pontban foglalt módosítás a hivatalból induló eljárások esetén felemeli a döntésre rendelkezésre álló nyolc napos határidőt tizenöt napra.

A 4. pontban foglalt módosítás technikai jellegű, az elzárás végrehajtására ugyanis 2022. március 1. napjától a BVOP hívja fel az elítéltet a bv. intézetek optimalizált kihasználása és a bíróságok tehermentesítése érdekében.

Az 5. pontban foglalt módosítás alapján az elítéltet az illetékes ügyészség, illetve a nyomozó hatóságnak az illetékes ügyészség engedélyét is tartalmazó írásbeli megkeresésére a továbbiakban a parancsnok helyett a biztonsági osztályvezető adja ki, mivel nem indokolt jelen esetben parancsnoki hatáskört előírni.

A 6. pontban foglalt módosítás rögzíti, hogy a szabadságvesztés félbeszakítására irányuló kérelmekről kilencven napot meghaladó tartamban a jövőben – a középirányító szerv tehermentesítése céljából – az agglomerációs központ vezetője dönt.

A 7. pont szerinti pontosítás a Bv. tv. 143. § (3) bekezdését érintő módosítással van összefüggésben.

A 8. pont szerinti kiegészítés a végrehajtás rendje és a fogvatartás biztonsága fogalmának meghatározáshoz kapcsolódik, egyértelműsítve a biztonsági intézkedések alkalmazásának általános jogalapját, amihez az egyes jogintézményeként egyedi célok is kapcsolódhatnak.

A 9. pont technikai jellegű pontosítás, szervezeti változások miatt szükséges.

A 10. pontban foglalt módosítás technikai jellegű, a többlétszolgáltatások nevesített felsorolásának kivezetés miatt szükséges.

A 11. pontban foglalt módosítás felemeli a rendkívüli munkavégzés tartamát, az Mt. szabályaira is figyelemmel ugyanis az éves rendkívüli munkaidő nem haladhatja meg a 250 órát, de a munkavállaló önként vállalhat még ötven órát.

A 12. pont technikai jellegű pontosítás.

77. §

Az 1. pontban hatályon kívül helyezett szövegrészre tekintettel a továbbiakban a pénzküldemény küldése és fogadása kizárólag a jogcím igazolásához vagy kapcsolattartói minőség fennállásához köthető, kivezetésre kerül az elítélt nyilatkozata, amelynek célja a pénzküldemény továbbításával kapcsolatos eljárási rend egyszerűsítése, valamint a visszaélések elkerülése.

A 2. és az 5. pont szerint hatályát veszti a választójog gyakorlása érdekében engedélyezhető félbeszakítás jogintézménye, ugyanis a gyakorlati tapasztalatok alapján az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott, ha nincs

eltiltva a közügyek gyakorlásától, választójogának gyakorlása a bv. intézetben belül is megoldható (mozgó urna biztosításával).

A 3. és 4. pont alapján a jövőben egységesen a szabadságvesztés egyharmadának a letöltése lesz a kritérium az intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formák esetén.

78. §

A veszélyhelyzet során alkalmazott elektronikus eszköz kapcsán pozitív tapasztalatok mutatkoztak mind a szakértők, mind névjegyzéket vezető hatóság részéről. A módosítás lehetővé teszi, hogy a névjegyzéket vezető hatóság a veszélyhelyzet ideje alatt bevált és jól működő rendszert továbbra is alkalmazhassa, vagyis az eszköz olyan módon is megszervezhető legyen, hogy az eskütételre kötelezett az erről szóló okmányt elektronikusan írja alá. A rendelkezés törvényi szintű rögzítése biztosítja a személyes megjelenéssel járó ügyintézés mellett a távollévők közötti hivatalos kézbesítés lehetőségét is, amely jelentősen csökkentené mind az igazságügyi szakértőkre háruló terheket (utazási költség és utazási idő), mind a névjegyzéket vezető hatóság adminisztratív terheit. A személyes eskütétellel ellentétben az elektronikus esküt tevő szakértő jóval hamarabb, a névjegyzékbe vételéről szóló határozat kézhezvételét követően kiküldött elektronikus eszközök aláírásával és visszaküldésével meg tudja kezdeni a szakértői tevékenységét.

79. §

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény hatályba lépését követően az egyetemeken döntő többsége állami fenntartásból közfeladatot ellátó vagyonkezelő alapítvány fenntartásába került, így azok már nem minősülnek költségvetési szervnek. Erre tekintettel szükséges a Szaktv. 7. § (2) bekezdésének módosítása annak érdekében, hogy a névjegyzékbe vételi eljárás során a névjegyzéket vezető hatóság részéről az egyenértékűség megállapítása érdekében a költségvetési szervek mellett a jelenleg már alapítványi fenntartásban működő felsőoktatási intézmények megkeresése is biztosítva legyen a Szaktv. alapján.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési törvény) 25. § (6) bekezdés a) pontja alapján az elektronikus ügyintézés biztosító szerv az ügyfélnek címzett olyan nyilatkozatait, amelyek esetében az elektronikus út értelmezhető, elektronikus úton teszi meg, ha jogszabály így rendelkezik. Figyelemmel az E-ügyintézési törvény hivatkozott pontjára, szükséges a Szaktv. 44. § (1a) bekezdését kiegészíteni annak érdekében, hogy a névjegyzéket vezető hatóság által a hivatalból indított hatósági eljárás során hozott döntések kézbesítése során is egyértelművé váljon, hogy a névjegyzéket vezető hatóság jogosult a döntését a természetes személy igazságügyi szakértő hivatalos elektronikus elérhetőségére elektronikus kapcsolattartás keretében megküldeni, és a döntést az E-ügyintézési törvény alapján kell kézbesítettnek tekinteni. A Szaktv. 44. § (1a) bekezdésének módosítása így módon amellyel, hogy ösztönzőleg hatna az igazságügyi szakértők elektronikus kapcsolattartásra való áttérésére, alapvetően – összhangban a kormányzati rezsicsökkentés célkitűzéseivel – jelentős mértékben csökkenti az Igazságügyi Minisztérium adminisztratív költségeit.

80–81. §

A rendelkezésre álló egyszerűsített elektronikus kézbesítési és kommunikációs lehetőségek igénybe vételéhez szükséges, hogy a kommunikációs csatornák adatai rendelkezésre álljanak. Indokolt ezért kibővíteni a kötelezően közzendő adatok körét a rövid úton történő kommunikációt biztosító elérhetőségekkel, mint a telefonszám, email-cím, illetve a különböző kommunikációs alkalmazások (Facebook-messenger, Viber, WhatsApp, stb.) szerinti elérhetőségek. Az adatközlési kötelezettséget indokolt kiterjeszteni a terheltre, a sértettre és a tanúra egyaránt, és meg szükséges jeleníteni mind a terhelt és a sértett általános eljárási kötelezettségei, mind a tanú- és terhelti kihallgatás eljárási szabályai között.

82–83. §

A törvényjavaslat jelenlegi szövege szabályozatlanul hagyja, hogy a képviselőről milyen határidő alatt szükséges gondoskodnia a pótmagánvádlónak abban az esetben, ha a tartós, súlyos betegségére tekintettel a bíróság nem tűzi ki az előkészítő ülés vagy a tárgyalás határnapját. Ezt a hiányosságot pótolja a módosító javaslat azzal, hogy a bíróság ilyen esetekben felhívja a pótmagánvádlót a képviselőt egy hónapon belüli rendezésére. Ha ezalatt

megtörténik a képviselő meghatalmazása, akkor elhárul az akadály az előkészítő ülés, illetve a tárgyalás kitűzése elől. Ellenkező esetre pedig a módosítási javaslat megteremti az eljárás megszüntetésének a lehetőségét.

84. §

A Javaslat a 119. § (2) bekezdésének módosításával kifejezett felhatalmazást ad az elfogatóparancs alapján őrizetbe vett személy jelenlétének telekommunikációs úton történő biztosítására.

85–86. §

A Be. 39. § (3) bekezdés b) pont és az 51. § (6) bekezdés b) pontoz fűzött indokolás itt is irányadó azonban a Be. 178. § (2) bekezdés g) pont és a 184. § (2) bekezdés g) pont kihallgatásra vonatkozó rendelkezései annyiban különböznek, hogy az utóbbiak a telefonos elérhetőséget már eleve tartalmazták, így annak beillesztése nem volt szükséges.

87. §

A hatályos szabályok szerint a zár alá vételről rendelkező határozatokat kézbesíteni kell a vagyoni érdekeltnek, aki a Cstv. 79/A. § (2) bekezdésben szereplő fogalmi besorolás szempontjából hiányos határozat kiegészítése érdekében indítványt terjeszthet elő. A Javaslat ezeket a rendelkezéseket azzal egészíti ki, hogy a vagyoni érdekelt mellett az indítványtételre felhatalmazza az állami adó- és vámhatóságot is, amely a Cstv. alapján a felszámolási eljárásban végrehajtható bünyügyi hitelezői igények képviselőjére jogosult. A Javaslat emellett pontosító rendelkezést is tartalmaz annak érdekében, hogy ne csak a hiányos határozat kiegészítésére, hanem a törvénysértő határozat megváltoztatására is sor kerülhessen.

88–89. §

A jogalkalmazói gyakorlat mutatott rá arra, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban a felülbírált ítélet tényállásához való kötöttség kérdésében a normaszöveg pontosításra szorul. A jelenlegi törvényszöveg 619. § (3) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság megalapozatlan ítéletét a bizonyítást érintő ügyiratok alapján, valamint ténybeli következtetés alapján is felülbíráhatja, ugyanakkor a megalapozott tényállás megállapítása érdekében csak a tényállás kiegészítésére, helyesbítésére van lehetősége, arra nem, hogy eltérő tényállást állapítson meg. E rendelkezések alkalmazása szempontjából alapvető kérdésekről hallgat a jogszabály. Egyrészt a kiegészítés-helyesbítés és az eltérő tényállás közötti egyértelmű elhatárolási szempontok hiánya is eltérő jogértelmezésre adhat. Másrészt a jogszabály nem jeleníti meg azt a mögöttesen érvényesülő másodfokú rendelkezésekre épülő, mára egységesnek mondható joggyakorlatot, amely alapján, a másodfokú bíróság eljárási szabálysértésének kiküszöbölése az eredményeként a harmadfokú eljárásban lehetőség nyílik a másodfokhoz képest eltérő tényállás megállapítására. Ebből következően a 619. § (3) bekezdése alapján úgy tűnik, hogy a másodfokú tényállástól való érdemi eltérésre nincs lehetőség, holott a törvény más szabályai azt – korlátozott körben – lehetővé teszik.

A Javaslat célja átfogóan világossá tenni, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban milyen feltételek mellett lehet a másodfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérni. Ennek érdekében egyrészt a törvényszöveg szintjén – a másod- és harmadfokú eljárásra is kiterjedően, a Be. 593. § (5) bekezdésében – elhatárolja a tényállás kiegészítésének, helyesbítésének fogalmait az eltérő tényállás megállapításától. Másrészt pedig harmadfokon – korlátozottan – lehetővé teszi az eltérő tényállás megállapítását. Az új fogalomrendszerben a Javaslat az eltérő tényállás megállapítását ahhoz az elhatárolási szemponthoz köti, hogy ilyenkor a bűnösség kérdésében változás történik. Akármilyen csekély változtatás is eltérő tényállás megállapításának felel meg akkor, ha a bűnösség megállapítását befolyásolja. Az eltérő tényállás megállapításának új keretei között a harmadfokon rendelkezésre álló eszközrendszerrel, a terhelt javára korlátlanul, a terhelt terhére pedig a joggyakorlatban kimunkált eljárásnak megfelelően, a másodfokú eljárás törvénysértéséből fakadó elemek mellőzésével, az egyébként megalapozott elsőfokú tényálláshoz visszatérve állapítható meg a másodfokhoz képest eltérő tényállás. Az első fokú tényálláshoz történő visszatérés természetesen nem kell, hogy teljes körű egyezőséget eredményezzen, annak határát a tettazonosság fogalma jelöli ki.

90. §

A javaslat azon megalapozott jogalkalmazói felvetésre reagál, mely szerint az ügyészi állásfoglalás kialakítása a nagy terjedelmű, bonyolult megítélésű ügyekben hosszabb időt igényel.

91–101. §

Az Alkotmánybíróság 9/2022. (V. 25.) AB határozatával mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet állapított meg, és kimondta, hogy a Be. 810. §-a nem a jogbiztonság követelményének megfelelően szabályozza a pótmagánvádló azon mulasztásának jogkövetkezményét, amikor a másodfokú eljárásban megszűnt jogi képviselőről a bíróság felhívására a kitűzött határidőben nem gondoskodik. Az alaptörvény-ellenes rendelkezés kiküszöbölése érdekében indokoltta vált a magánvádló, a pótmagánvádló és a jogi képviselőjük mulasztását érintő rendelkezések átfogó felülvizsgálata.

A magánvádas és a pótmagánvádas eljárás hatályos szabályozásában a törvény vélelmezi bizonyos mulasztásokról – pl. a kötelező megjelenés elmulasztása, a kötelező jogi képviselő megszűnése –, hogy a magánvádló vagy a pótmagánvádló ejtette a vádat, ami eljárás megszüntetési ok is egyben. A rendelkezések felülvizsgálata során azonban megállapítást nyert, hogy a szabályozásban ezek a jogkövetkezmények nem következetesen szerepelnek a különböző eljárási szakaszokban. Például a másodfokon nincs vádejtés, illetve nincs megfelelően szabályozva a jogi képviselő megszűnése a pótmagánvádas eljárásban.

A fentiekre tekintettel – az alaptörvény-ellenes rendelkezés módosítását meghaladóan – egy olyan koherens szabályozás kialakítása vált szükségessé, ami egységes elvek szerint szabályozza valamennyi, a magánvádló, a pótmagánvádló, illetve képviselőjük magatartásához köthető jogkövetkezményeket.

A magánvádas és a pótmagánvádas eljárásban a sértett saját döntése a magánvádlóként, illetve pótmagánvádlóként történő fellépés, erre tekintettel a megfelelő jelenlét biztosítása – a törvényben meghatározott esetben akár képviselő útján is – elvárható tőle. Ezért a módosítás értelmében a magánvádló és a pótmagánvádló aktív magatartásában megnyilvánuló eljárás megszüntetését célzó akarata, valamint a magánvádló és a pótmagánvádló mulasztása, vagy rendezavaró magatartása egységesen, és minden eljárási szakaszra kiterjedően az eljárás megszüntetését fogja eredményezni. Kiemelten fontos, hogy a jogkövetkezmény – mind a magánvádas, mind a pótmagánvádas eljárásban – kizárólag a sértett, illetve a jogi képviselő megfelelő figyelemztetése mellett alkalmazhatóak.

Magánvádas és a pótmagánvádas eljárásban – eljárási szakasztól függően – az eljárás megszüntetéséhez vezet

- ha a sértett a vádat ejtette (illetve a feljelentést visszavonta),
- továbbá a sértett azon mulasztása, ha
- idézés ellenére nem jelenik meg, illetve magát alapos okkal, előzetesen nem mentette ki, illetve elérhetetlenné vált, önhibájából olyan állapotban jelenik meg, hogy az eljárási kötelezettségeit nem képes teljesíteni, továbbá az eljárási cselekményről engedély nélkül távozik, vagy a rendezavarással nem hagy fel, és ezzel lehetetlenné teszi az eljárás jelenlétében való folytatását,
- a sértett tartós, súlyos betegsége esetén nem lép helyébe képviselő, azonban a sértett sem jelenik meg,
- a sértett jogi képviselőjének jelenléte az eljárási cselekményen kötelező, azonban a sértett – megszűnt jogi képviselő helyett – új jogi képviselőről a bíróság felhívása ellenére nem gondoskodik. Ebben az esetben azonban fontos kiemelni, hogy amennyiben a magánvádas eljárásban a sértett az eljárási cselekményen megjelenik, abban az esetben magánvádlói jogosultságai felélednek, és az eljárás nem szüntethető meg. Azonban ettől a pillanattól kezdve a magánvádló jelenléte ismételten kötelezővé válik. Meg nem jelenése esetén az eljárást meg kell szüntetni.

Ezekon felül a Javaslat a magánvádas eljárás jellegéhez igazodóan – a hatályos szabályozással egyezően – megszüntetési okként szabályozza azokat az eseteket is amikor

- a személyes meghallgatáson a sértett és a feljelentett békítése eredményes,
- az illetéket az illetékekről szóló törvény szerinti határidőben nem fizetik meg.

A Javaslat a magánvádas eljárás során szakít azzal a megoldással, hogy a magánvádló kötelező jogi képviselője esetén a jogi képviselő mulasztása tekintetében a magánvádló mulasztásaira vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Az új rendelkezések értelmében, ha a sértett jogi képviselőjének a jelenléte kötelező, és az eljárási cselekményen nem jelenik meg, vagy rendezavarásával lehetetlenné teszi az eljárás folytatását, abban az esetben

a bíróság a jogi képviselőt rendbírsággal sújthatja, azonban a korábbi szabályozással ellentétben az eljárás nem szüntethető meg – illetve a magatartása nem tekinthető a fellebbezés visszavonásának – a jogi képviselő mulasztására tekintettel.

Pótmagánvádas eljárásban a jogi képviselő rendzavarásának jogkövetkezményén a Javaslat nem változtat, ha a jogi képviselő a rendzavarással nem hagy fel, és ezzel lehetetlenné teszi a tárgyalás jelenlétében való folytatását, a bíróság a tárgyalást megszakítja. Ebben az esetben a pótmagánvádló más jogi képviselőt hatalmazhat meg, vagy a jogi segítségnyújtó szolgálattól másik pártfogó ügyvéd kirendelését kérheti. Ha ez nyomban nem lehetséges, a bíróság a tárgyalást a rendzavaró jogi képviselő költségére elnapolja.

A 9/2022. (V. 25.) AB határozattal érintett rendelkezések felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy a hatályos jogszabály nem rendelkezik teljes körűen a sértett jogi képviseletének megszűnésére alkalmazandó eljárási szabályokról. A Javaslat ezért következetesen, és egységesen minden eljárási szakaszon végigvezetve meghatározza, hogy ha a sértett jogi képviselete – amennyiben az kötelező – az eljárásban megszűnik, a bíróság a tudomásszerzést követően felhívja a sértettet, hogy jogi képviseletéről tizenöt napon belül gondoskodjék. Amennyiben a felhívásnak a sértett nem tesz eleget, abban az esetben is az eljárás megszüntetésére kerül sor. Itt is fontos kiemelni, hogy magánvádas eljárásban, ha a sértett maga jelenik meg az eljárási cselekményen, illetve úgy nyilatkozik, hogy a továbbiakban jelen kíván lenni – ezzel visszavéve a magánvádlói eljárási pozíciót –, abban az esetben ehhez a mulasztáshoz jogkövetkezmény nem társulhat. Ha a személyes jelenléthez kapcsolódó nyilatkozata ellenére nem jelenik meg, abban az esetben az ő meg nem jelenéséhez fog a megszüntetés jogkövetkezménye kapcsolódni.

A Javaslat a másodfokú eljárás szabályozása tekintetében tartózkodik az eljárási szabályok felesleges duplikációjától. A másodfokú eljárás során az elsőfokú eljárás szabályait értelemszerűen alkalmazni kell.

A sértett mulasztásának jogkövetkezményeire vonatkozó szabályozás módosítása érinti a bünyügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket is. A Javaslat egyértelműen kimondja, hogy amennyiben a vádat a magánvádló, illetve pótmagánvádló képviselte, és az eljárás az ő magatartásából eredően kerül megszüntetésre, a sértettnek a törvényben meghatározott mértékű költségtérítési kötelezettsége van.

A Be. belső koherenciájának megtartása érdekében szükségessé vált a magánvádas és a pótmagánvádas eljárások perújításra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása is. A hatályos törvény a perújítás korlátai között nevesíti, hogy a vád ejtése, vagyis a váddal rendelkezni jogosult döntése (akár ügyész, akár magánvádló, akár pótmagánvádló) alapján hozott és jogerőre emelkedett eljárás megszüntető végzés perújítás útján sem bírálható felül. E szabály kiegészítése indokolt, tekintettel arra, hogy a sértett a Javaslat szerint már nem kizárólag az aktív „vádejto” magatartásával rendelkezhet az eljárás megszüntetéséről, hanem passzív, mulasztásban megnyilvánuló magatartásával is, így a perújítás megengedhetőségének okai közül – a Be. belső koherenciájának megteremtése érdekében – ezeket az eseteket is ki kell zárni.

103. §

Be. 327. § (7) bekezdés b) pont: Indokát ld. a Be. 327. §-ához fűzött indokolásnál.

Be. 481. § (4) bekezdés: Indokolatlan, hogy a törvényszék, mint másodfokú bíróság a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés elbírálása során csak a 480. § (3) bekezdésében meghatározott esetben tarthat ülést. Akár a nyomozási bíró határozata, akár a fellebbezésben foglaltak indokolhatják, hogy a törvényszék a jogorvoslatot – más esetben is – ülésen bírálja el.

Be. 659. § (4) bekezdés: A felülvizsgálati eljárás során főszabály szerint a megtámadott határozat jogerőre emelkedése után bekövetkezett jogszabályi változásokat figyelmen kívül kell hagyni. Ezen szabály alól kivétel, ha a felülvizsgálati indítvány alapja az Alkotmánybíróság, vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata, mert ezen esetekben a felülvizsgálat alapja az Alkotmánybíróság döntése, illetve a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata. Miután a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv felülvizsgálati eljárást megalapozó határozatának kereteit a 649. § (4) és (5) bekezdése jelöli ki, indokolt, hogy a 659. § (4) bekezdése ezzel egyezően rendelkezzen. A Javaslat erre tekintettel az eddigi hiányos utalást egészíti ki akként, hogy visszautal a 649. § (5) bekezdés mellett a (4) bekezdés rendelkezéseire is.

e)–j) pont: A módosítás összefügg a Be. 768. § (3) és (3a) bekezdés módosításával, indokát ld. ott.

104. §

A hatályon kívül helyező rendelkezés összefügg a Be. 768. § (3) és (3a) bekezdés módosításával, indokát ld. ott.

105. §

Kodifikációs technikai módosítás.

106. §

Hatályba lépéttető rendelkezés.

107. §

Sarkalatossági záradék.

108. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló
2022. évi LXI. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A digitalizáció terjedése és az online kereskedelem bővülése miatt megnőtt annak a kockázata, hogy ugyanazon vállalkozás által elkövetett jogellenes gyakorlat nagyszámú fogyasztónak okoz jogsérelmet. A fogyasztóvédelmi előírások megsértése hátrányokat okozhat a fogyasztóknak. Ha nem állnak rendelkezésre hatékony eszközök a jogellenes gyakorlatok megszüntetéséhez, az a fogyasztói bizalom, fogyasztói elégedettség csökkenéséhez vezet, amely kedvezőtlenül érintheti a gazdasági környezetet és a piac működését.

A törvényjavaslat célja annak biztosítása, hogy a fogyasztókat érintő jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedések és a jogsérelem orvoslására szolgáló intézkedések meghozatala iránti képviseleti keresetekre vonatkozóan, uniós és nemzeti szinten a fogyasztók érdekében az ún. feljogosított szervezetek részére rendelkezésére álljon egy hatékony és eredményes eljárási mechanizmus. A módosítás azzal segíti elő a belső piac működését és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítását, hogy lehetővé teszi a fogyasztók kollektív érdekeit képviselő feljogosított szervezetek számára, hogy képviseleti kereseteket indítsanak mind jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedések, mind pedig jogorvoslati intézkedések iránt azokkal a vállalkozásokkal szemben, akik megsértik az uniós és a hazai jog rendelkezéseit. A feljogosított szervezetek számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen jogsértő magatartás megszüntetését vagy megtiltását kérjék, valamint az adott esettől függően és az uniós és nemzeti jog biztosította lehetőségek szerint jogsérelem orvoslásáért – így például kártérítésért, kijavításért vagy árszállításiért – folyamodjanak.

A fogyasztók egyre inkább a digitalizált térben vásárolnak, vesznek igénybe szolgáltatásokat, a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához szükség van arra, hogy a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) hatálya a módosítást követően a képviseleti keresetek vonatkozásában az általános fogyasztóvédelmi jogon túl olyan területekre is kiterjedjen, mint az adatvédelem, a pénzügyi szolgáltatások,

az utazás és a turizmus. Mivel fokozott fogyasztói kereslet mutatkozik a pénzügyi és befektetési szolgáltatások iránt, különösen fontos javítani a fogyasztóvédelmi jog érvényesülését az említett területeken. A fogyasztói piac a digitális szolgáltatások területén szintén fejlődött, és egyre növekvő szükség van a fogyasztóvédelmi jog – többek között az adatvédelem tekintetében történő – hatékonyabb érvényesítésére. A fentiek alapján a képviseleti keresetek tekintetében az Fgytv. hatálya a módosítást követően kiterjed a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetekről és a 2009/22/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1828 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2020/1828 irányelv] I. mellékletében említett uniós jogi rendelkezésekre, amelyek túlmutatnak a fogyasztóvédelmi hatóság hatásköreire, érintik pl.: az adatvédelmet, a médiát, a pénzügyi szolgáltatásokat is.

A törvényjavaslat emellett pontosító rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek közül kiemelendő, hogy a módosítás alapján a fogyasztó írásbeli panaszát a vállalkozásnak igazolható módon kell megválaszolni. A módosítás alapján továbbá az ismételt, azonos tartalmú fogyasztói panasz megválaszolását a vállalkozás mellőzheti, a fogyasztóvédelmi hatósági eljárás megindításának pedig feltételévé válik, hogy a fogyasztó az érintett vállalkozással közvetlenül megkísérelje a vitás ügy rendezését. Utóbbi módosítás indoka, hogy sok fogyasztó úgy fordul a fogyasztóvédelmi hatósághoz, hogy a vállalkozással meg sem kíséri a fogyasztói panasz rendezését. Hasonló szabály jelenleg is létezik a közszolgáltatások és a békéltető testületi eljárás esetében, és a tapasztalatok alapján az ügyek jelentős részre rendeződik ebben a szakaszban. A módosítás ezért az adminisztratív terhek csökkentését is szolgálja.

A jelen törvényjavaslat részeként a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2019/882 irányelv] előírja az akadálymentesség követelményeinek kialakítását bizonyos termékek és szolgáltatások számára, valamint az akadálymentesség folyamatos fenntartását. Jelen törvényjavaslat az (EU) 2019/882 irányelv egyes rendelkezései ülteti át a termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvénybe (a továbbiakban: Pftv.).

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetekről és a 2009/22/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1828 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2020/1828 irányelv] utal a feljogosított szervezetek támogatására, ennek egyik eszköze az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) módosításával illetékfeljegyzési jog biztosítása a feljogosított szervezetek részére, ezzel is megkönnyítve a képviseleti keresetek indítását.

2. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) hatálya kiterjed az (EU) 2020/1828 irányelv I. mellékletében említett uniós jogi rendelkezésekre, amelyek túlmutatnak a fogyasztóvédelmi hatóság feladatain, érintik pl.: az adatvédelmet, a médiát, a pénzügyi szolgáltatásokat is, ezért szükséges az Fgytv. hatályának módosítása. Emellett a hatály koherenciás módosítására is sor kerül a pénzügyi szolgáltatási tevékenység vonatkozásában.

3. §

Az (EU) 2020/1828 irányelvben szereplő egyes fogalmak átvezetése miatt az Fgytv.-ben jogtechnikai okból újra kell szabályozni az értelmező rendelkezéseket tartalmazó 2. §-t, mert a latin abc betűi elfogytak, ezért a fogalmak számokkal kerülnek jelölésre.

4. §

A módosítás alapján a vállalkozásnak tájékoztatást kell adnia a nevééről is. A panasz elutasítása esetén a vállalkozásnak arról is tájékoztatást kell adnia, hogy tett-e az Fgytv. 36/C. § (1) bekezdés szerinti általános alávetési nyilatkozatot. A közszolgáltatásokhoz hasonlóan azonos tartalmú újbóli fogyasztói panasz esetében a vállalkozás mellőzheti a válaszadást. Az azonosíthatatlan személytől származó panasz kivizsgálása szintén mellőzhetővé válik.

5. §

A fogyasztók jobb tájékoztatása érdekében az üzletszabályzat, általános szerződési feltétel módosításáról szóló közérthető összefoglalót az ügyfélszolgálaton, honlapon ki kell helyezni, közzé kell tenni.

6. §

A módosítással az alcím címe „A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetekre” módosul.

7. §

Az (EU) 2020/1828 irányelv alapján a feljogosított szervezetek indíthatnak képviseleti keresetet. Az Fgytv.-ben azonos követelmények vonatkoznak a belföldi és a határon átnyúló képviseleti kereset indítására jogosult feljogosított szervezetekre. Ezek a szervezetek jellemzően nonprofit szervezetek, amelyek pl.: fogyasztók érdekében végeznek tevékenységet és a fogyasztók érdekében legalább 12 hónapja működnek. A feljogosított szervezetek e minőségüket kijelölési eljárás lefolytatását követően kaphatják meg a fogyasztóvédelemért felelős miniszter részéről. A kijelölési eljárásra külön kormányrendelet kerül kiadásra a törvénymódosítással egyidejűleg.

Feljogosított szervezetként való kijelölési eljárás lefolytatása nélkül közjogi szervezetek is indíthatnak belföldi képviseleti keresetet az Fgytv. alapján. Ebbe a körbe a fogyasztóvédelmi hatóság, az ügyészség és minden olyan központi hivatal, autonóm államigazgatási szerv és önálló szabályozó szerv tartozik, amelynek a feladatai közé tartozik az (EU) 2020/1828 irányelv I. mellékletének uniós jogi rendelkezéseiben szereplő fogyasztói jogok védelme. A rendelkezés rögzíti továbbá, hogy a határokon átnyúló képviseleti keresetek indításának céljára valamely másik tagállamban előzetesen kijelölt feljogosított szervezetek képviseleti keresetet indíthatnak a magyar bíróságok előtt. A feljogosított szervezetek Fgytv.-ben foglalt feltételeknek való megfelelését a fogyasztóvédelemért felelős miniszter szükség szerint soron kívül vizsgálhatja, a visszaélésszerű keresetindítások kiszűrése céljából. Ezen felül legalább öt évente sor kerül a felülvizgálatra.

8. §

A feljogosított szervezetek jogosultak arra, hogy legalább a következő intézkedésekért folyamodjanak: jogsértés megszüntetése érdekében a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítása, a jogsértő gyakorlat abbahagyása és a jogsértő eltiltása a további jogsértéstől, illetve a sérelmes helyzet megszüntetése és a jogsértést megelőző állapot helyreállítása.

A képviseleti kereset indítására feljogosított szervezetek a jogsérelem orvoslására irányuló intézkedésként a keresetükben kérhetik, hogy a vállalkozás orvosolja az érintett fogyasztók jogséremléit a szükséges polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazásával, különösen kártérítés fizetésével, kijavítással, kicseréléssel, árszállítással, a szerződés megszüntetésével, illetve a kifizetett vételár visszatérítésével.

Ahhoz, hogy egy feljogosított szervezet a jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedésért folyamodjon, az egyéni fogyasztóknak nem kell kinyilvánítaniuk azon kívánságukat, hogy az említett feljogosított szervezet képviselje őket.

Az (EU) 2020/1828 irányelv lehetőséget biztosít annak az előírására, hogy a kereset benyújtása előtt a feljogosított szervezet és a vállalkozás köteles legyen egymással konzultálni a helyzet rendezése érdekében. Amennyiben a vállalkozás a konzultációra irányuló kérelem kézhezvételét követő 14 napon belül nem szünteti meg a jogsértést, a feljogosított szervezet azonnal képviseleti keresetet indíthat a jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedés meghozataláért. Az Fgytv.-be az irányelv ezen előírása átvételére kerül.

Ez a típusú igényérvényesítés nem érinti a fogyasztónak azt a jogát, hogy a jogsértővel szemben a polgári jog szabályai szerint igényét önállóan érvényesítse. A bírósági eljárást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) közérdekből indított perre vonatkozó rendelkezései alapján kell lefolytatni.

Az (EU) 2020/1828 irányelv alapján biztosított másik intézkedés alapján a képviseleti kereset indítására jogosult feljogosított szervezetek keresetet indíthatnak annak érdekében, hogy a vállalkozás orvosolja az érintett fogyasztók sérelmeit olyan intézkedésekkel, mint például kártérítés fizetése, kijavítás, kicserélés, árszállítás, a szerződés megszüntetése vagy a kifizetett vételár visszatérítése. A jogsérelem orvoslására szolgáló intézkedések meghozatala iránti képviseleti kereset által érintett egyéni fogyasztók hallgatólagosan fejezik ki azon kívánságukat, hogy

a feljogosított szervezet képviselje őket az említett képviseleti kereset tekintetében, és hogy a képviseleti keresettel megindított eljárás kimenetele kötelező erejű legyen rájuk nézve. Amennyiben a jogsérelem orvoslására szolgáló intézkedés nem határozza meg, hogy mely egyéni fogyasztók jogosultak a jogsérelem orvoslására irányuló intézkedés által nyújtott lehetőségekkel élni, legalább azt ismertetnie kell, hogy a fogyasztók mely csoportja jogosult élni az említett lehetőségekkel.

A bíróság ítéletében meghatározza azoknak a jogosult fogyasztóknak a körét és az azonosíthatóságukhoz szükséges adatokat, akik tekintetében a jogsértés tényét megállapította, illetve akik jogosultak az ítéletbeli kötelezés teljesítésének követelésére. Ha a bíróság ítéletében a jogsértés tényének megállapításán túl a vállalkozást meghatározott követelés teljesítésére is kötelezte, a vállalkozás köteles a jogosult fogyasztó igényét az ítéletnek megfelelően kielégíteni. Önkéntes teljesítés hiányában a jogosult fogyasztó kérheti az ítélet bírósági végrehajtását. A fogyasztó jogosultságát a bíróság az ítéletben meghatározott feltételek alapján a végrehajtási lap kiállítására irányuló eljárásában vizsgálja.

A bíróság a feljogosított szervezet kérelmére ítéletében elrendeli, hogy a vállalkozás saját költségére közlemény közzétételéről gondoskodjon. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság dönt. Közzététel alatt érteni kell különösen az országos napilapban és az internet útján történő nyilvánosságra hozatalt.

A feljogosított szervezet általi igényérvényesítés nem érinti a fogyasztónak azt a jogát, hogy a jogsértővel szemben a polgári jog szabályai szerint igényét önállóan érvényesítse.

A bírósági eljárást a Pp. közérdekből indított perre vonatkozó rendelkezései alapján kell lefolytatni. A módosítás rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan is, hogy elejét lehessen venni annak, hogy konkurens vállalkozások feljogosított szervezeteken keresztül egymás ellen finanszírozzanak képviseleti kereseteket. A rendelkezések betartását a fogyasztóvédelemért felelős miniszter vizsgálja. A fogyasztóvédelemért felelős miniszter ezt a döntését közli a bírósággal.

Előírásra kerül, hogy a feljogosított szervezetek – különösen a honlapjukon – kötelesek tájékoztatást nyújtani: azokról a képviseleti keresetekről, amelyeknek egy bíróság vagy közigazgatási hatóság elé terjesztése mellett döntöttek; az általuk bíróság vagy közigazgatási hatóság előtt képviseleti keresettel megindított eljárások állásáról; valamint a képviseleti keresetekkel megindított eljárásaik kimeneteléről. Ezt a tájékoztatást a feljogosított szervezeteknek meg kell adniuk a fogyasztóvédelemért felelős miniszter részére is.

A fogyasztóvédelemért felelős miniszter honlapján tájékoztatást nyújt a hazai és a határokon átnyúló képviseleti keresetek indításának céljára előzetesen kijelölt feljogosított szervezetekről, valamint általános tájékoztatást nyújt a folyamatban lévő és elbírált képviseleti keresetekről.

9. §

A módosítás alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal minden, a tárgyhónapot követő hónap 20. napjáig adatot szolgáltat a fogyasztóvédelmi hatóság részére arról, hogy a vállalkozások részére mennyi adattörölő kódot adott át, továbbá mennyi adattörölő kód került átadásra a vállalkozások részéről a fogyasztók részére.

10. §

A módosítás alapján a fogyasztóvédelmi hatósági eljárás megindításának feltételévé válik, hogy a fogyasztó az érintett vállalkozással közvetlenül megkísérelje a vitás ügy rendezését. A módosítás indoka, hogy sok fogyasztó úgy fordul a fogyasztóvédelmi hatósághoz, hogy a vállalkozással meg sem kíséri a fogyasztói panasz rendezését. Hasonló szabály jelenleg is létezik a közszolgáltatások és a békéltető testületi eljárás esetében, és a tapasztalatok alapján az ügyek jelentős részre rendeződik ebben a szakaszban. A módosítás ezért az adminisztratív terhek csökkentését is szolgálja.

11. §

A kérelem kötelező tartalmi elemei körének pontosítása az elektronikus úton beadott kérelmek esetében.

12. §

Elévülés kérdésének szabályozása a képviseleti keresetek terén.

13. §

Kodifikációs pontosítás európai uniós jogi normák tekintetében.

14. §

Szövegcsérés módosító rendelkezések.

15. §

Hatályát veszítő rendelkezés.

16. §

A módosítás nyomán az elektronikus hírközlés területén az ügyfélszolgálattal és az előfizetői panasz intézésével kapcsolatos ügyekben is a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) fog hatáskörrel rendelkezni.

17. §

A rendelkezés alapján az elektronikus hírközlési területen az előfizetői panasz intézésére és az ügyfélszolgálatra vonatkozó eljárást az Fgytv.-vel összhangban a szolgáltató általános szerződési feltételei határozzák meg.

18. §

A módosítás alapján a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi, hogy a vállalkozás biztosítja-e a fogyasztó részére az elektronikus fizetést.

19. §

A törvényjavaslat tartalmazza a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) módosítását, amely a fogyasztói csoportok specifikációját szolgálja az egységes jogalkalmazás elősegítése érdekében.

20. §

Sor kerül továbbá az Fttv. szövegcsérés módosítására, amelynek előzménye, hogy a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2161 európai parlamenti és tanácsi irányelv módosította a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet. Az (EU) 2019/2161 irányelv 3. cikke a 2005/29/EK irányelvben 2. cikk c) pontjában a bevezette a termék fogalmat az alábbiak szerint: „termék”: áru vagy szolgáltatás, ideértve az ingatlantulajdont, a digitális szolgáltatást és digitális tartalmat, valamint a jogokat és kötelezettségeket is.

A fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXXVI. törvény csak az Fttv. 2. § c) pontjában módosította a fogalmat árurol termékre, a többi jogszabályhelyen maradt az áru fogalom, ez szolgált a módosítás indokául, amelynek keretében az „áru” fogalom helyébe a „termék” lép. Az új fogalom lefedi az Fttv.-ben szereplő „áru” fogalmát, kellően tág ahhoz, a jogalkalmazók számára használható legyen. Az Fttv. 6. § (2) bekezdés c) pontjában nem került sor a fenti szövegcsérés módosításra, mert a kettős minőségre vonatkozó szabályozás csak árura vonatkozik, szolgáltatásra nem.

21. §

A módosítás pontosítja a reklámtilalmat a hat vagy nyolcosztályos gimnáziumok és ilyen tanulókat fogadó kollégiumok tekintetében.

22. §

A módosítás alapján a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított tizenöt napon belül – a Médiatanács a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz

23. §

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) hatályos szabályozása alapján kizárólag a lineáris médiaszolgáltatásban közzétett műsorszámok esetében kötelező a korhatár-besorolás. Az utóbbi években ugyanakkor jelentősen megváltozott az audiovizuális médiaszolgáltatások jellege, valamint átalakultak a fogyasztók – kiváltképp a fiatal generációk – médiafogyasztási szokásai. A hagyományosnak tekinthető lineáris médiaszolgáltatások mellett, illetve helyett egyre többen választják a lekérhető médiaszolgáltatásokat, amelyek társadalmi és médiapiaci jelentősége a digitális technológiák és a piacok konvergenciája következtében fokozatosan erősödik. A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások jellegzetessége tehát, hogy a hagyományos (lineáris) televíziós szolgáltatásokhoz hasonló, és ugyanazon közönségért versengenek, mint a hagyományos (lineáris) televíziós médiaszolgáltatások. A szolgáltatás jellegéből és a hozzáférés módjából kiindulva ezért a lineáris médiaszolgáltatásokhoz hasonló szinten szükséges biztosítani a gyermekek és a kiskorúak védelmét az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében előírt követelményre és a vonatkozó európai uniós irányelvben meghatározott kiskorúvédelmi célkitűzésekre is tekintettel [(EU) 2018/1808 irányelv (20) preambulumbekkezdés].

24. §

A digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló 2022. október 19-i (EU) 2022/2065 európai parlamenti és a tanácsi rendelet alapján a tagállamoknak a közvetítői szolgáltatók felügyeletéért és a rendelet érvényesítéséért felelős egy vagy több illetékes hatóságot kell kijelölniük, és az egyik illetékes hatóságot digitális szolgáltatási koordinátornak kell kijelölniük. A módosítás a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot jelöli ki Digitális Szolgáltatási Koordinátorként.

25. §

Az Mttv. jogharmonizációs záradékának kiegészítése a Digitális Szolgáltatási Koordinátor kijelölésével összefüggésben.

26. §

Az Mttv.-t érintő szövegcsere módosítások.

27. §

Az Mttv.-t érintő hatályon kívül helyező rendelkezés.

28. §

A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Pftv.) hatályának módosítása annak érdekében, hogy a piacfelügyeleti hatóságok külföldi székhelyű, de magyar fogyasztók részére irányuló értékesítést folytató vállalkozásokkal szemben is el tudjanak járni. Ez a módosítás nem kapcsolódik az (EU) 2020/1828 irányelv átültetéséhez.

29. §

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat kinyilvánítja, hogy az alkalmazandó akadálymentességi követelmények teljesítését bizonyították. A termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményeknek való megfelelés általános szabályairól szóló 2022. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Aktv.) 5. § kivételes alkalmazása esetén az EU-megfelelőségi nyilatkozatban meg kell jelölni, hogy mely akadálymentességi követelményekre vonatkozik az adott kivétel. A CE-jelölést a terméken vagy annak adattábláján jól látható, olvasható és letörölhetetlen módon kell feltüntetni. Ha a termék jellege miatt ez nem lehetséges vagy nem indokolt, a jelölést a csomagoláson és a kísérő dokumentumokban kell elhelyezni.

30. §

A Pftv. 14/A. §-ban pontosításra kerülnek a gazdasági szereplők, mivel 2021. július 16-tól a logisztikai szolgáltatók is bevonásra kerültek a gazdasági szereplők fogalmába.

31. §

Termékeik forgalomba hozatalakor a gyártóknak biztosítaniuk kell, hogy a termékek tervezése és gyártása az Aktv. szerinti, alkalmazandó akadálymentességi követelményeknek megfelelően történt.

Ha a gyártó úgy ítéli meg, illetve okkal feltételezi, hogy az általa forgalomba hozott termék nem felel meg az Aktv. rendelkezéseinek, köteles haladéktalanul meghozni azokat a korrekciós intézkedéseket, amelyek szükségesek a termék megfelelésének biztosítása, vagy adott esetben a forgalomból való kivonása érdekében. A piacfelügyeleti hatóságoknak csak abban az esetben kell felszólítaniuk az érintett gazdasági szereplőt arra, hogy további észszerű határidőn belül vonja ki a terméket a forgalomból, ha az érintett gazdasági szereplő nem hozza meg a megfelelő korrekciós intézkedéseket. Ezek az előírások megfelelően alkalmazandók az importőrökre és a forgalmazókra is.

32. §

Kodifikációs pontosítás.

33. §

Ha az egyik tagállam piacfelügyeleti hatóságainak elégséges indokuk van azt feltételezni, hogy az Aktv. hatálya alá tartozó valamely termék nem felel meg az alkalmazandó akadálymentességi követelményeknek, akkor elvégzik az érintett termék értékelését, amely kiterjed az Aktv.-ben meghatározott összes követelményre. Az érintett gazdasági szereplőknek ebből a célból teljes mértékben együtt kell működniük a piacfelügyeleti hatóságokkal.

Ha az értékelés során a piacfelügyeleti hatóságok megállapítják, hogy a termék nem felel meg az Aktv.-ben meghatározott követelményeknek, akkor haladéktalanul fel kell szólítaniuk az érintett gazdasági szereplőt arra, hogy tegyen meg minden megfelelő korrekciós intézkedést annak érdekében, hogy a termék a meg nem felelés jellegével arányos, általuk meghatározott észszerű határidőn belül megfeleljen az említett követelményeknek.

A piacfelügyeleti hatóságoknak csak abban az esetben kell felszólítaniuk az érintett gazdasági szereplőt arra, hogy további észszerű határidőn belül vonja ki a terméket a forgalomból, ha az érintett gazdasági szereplő nem hozza meg a megfelelő korrekciós intézkedéseket.

34. §

A Pftv. jogharmonizációs záradékának kiegészítése az (EU) 2019/882 irányelvre való utalással.

35. §

A Pftv. kiegészítése egy melléklettel, amely az (EU) 2019/882 irányelv IV. mellékletének az átültetése.

36. §

A Pftv.-t érintő szövegcsérés módosító rendelkezések.

37. §

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényt érintő szövegcsere módosítás az (EU) 2020/1828 irányelv átültetése miatt.

38. §

Az (EU) 2020/1828 irányelv átültetését az Fgytv. mellett a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) is szolgálja. A Pp. jogharmonizációs záradéka kiegészítésre kerül az (EU) 2020/1828 irányelvvel.

39. §

Hatályba léptető rendelkezések.

40. §

Sarkalatossági záradék.

41. §

Jogharmonizációs záradék.

1. melléklet

Az (EU) 2019/882 irányelv IV. mellékletének az átültetése a belső gyártásellenőrzésre, a műszaki dokumentációra, a gyártásra, a CE-jelölésre, az EU-megfelelőségi nyilatkozatra és a meghatalmazott képviselőre vonatkozó előírásokat tartalmazza.

**Végző előterjesztői indokolás
az egyes törvények közadatokkal összefüggő módosításáról szóló 2022. évi LXII. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A közadatok újrahaznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Közadat tv.) a közzététel információinak további felhasználásáról szóló, 2003. november 17-i 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: PSI-irányelv) átültetését valósítja meg a hazai jogrendszerben. A közzététel által előállított adatok újrahaznosítására vonatkozó uniós szabályozás azonban a közelmúltban megváltozott, a PSI-irányelvet a nyílt hozzáférésű adatokról és a közzététel információinak további felhasználásáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Nyíltadat-irányelv) váltotta fel.

A Nyíltadat-irányelvvel bevezetett új rendelkezések elsősorban azt célozzák, hogy a jelenkor egyre inkább adatvezérelt gazdasági és társadalmi folyamataiban az Európai Unió tagállamai által előállított adattömegek is egyre nagyobb szerepet játszanak, és a digitalizációs technológiák alkalmazásával érdemben járulnak hozzá az egész Európai Unió versenyképességének növekedéséhez. A Nyíltadat-irányelv ezért többek között előírja, hogy az e folyamatok szempontjából legértékesebb adattípusokat – az ún. nagy értékű állami adatkészleteket – valós időben, számítógépes kapcsolaton keresztül, elektronikusan feldolgozható formában kell újrahaznosítás céljából rendelkezésre bocsátani.

A Nyíltadat-irányelv jelentős részben a PSI-irányelv rendelkezésein alapul, gyakorlatilag annak egységes szerkezetű, új néven kiadott módosításának felel meg. A Közzététel tv. módosítása, a Közzététel tv. szerkezeti és logikai felépítésének megtartása mellett valósítja meg a Nyíltadat-irányelv hazai jogrendszerbe való átültetését.

Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény módosításával az információbiztonsági felügyelő foglalkoztatására vonatkozó szabályok hatályukat veszítik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Közzététel tv. tárgyi hatálya bővül a kutatási adatokkal. Az új szabályozás értelmében a közfeladatot ellátó szervek újrahasznosítás céljából kutatási közadatokat is rendelkezésre bocsátanak erre irányuló igény esetén. Azon kutatások tartoznak ebbe a kategóriába, amelyek közfinanszírozásból készültek, és már közzé lettek téve. Természetesen, mivel a kutatási adatok a közadatok egy speciális kategóriáját képezik, itt is érvényesek az újrahasznosításra vonatkozó alapvető – pl. szerzői jogi jellegű – korlátozások.

2. §

A Közzététel tv. tárgyi hatályának bővülése miatt – azaz, hogy újrahasznosítás céljából kutatási közadatokat is rendelkezésre bocsátanak a közfeladatot ellátó szervek – szükséges pontosítani, hogy mely kutatási adatok nem tartoznak a hatálya alá.

A kutatási adatok tekintetében tudástranszfer alatt a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény 3. § 21b. pontja szerinti fogalmat kell érteni.

A § továbbá rögzíti, hogy a törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) által meghatározott közvállalkozások körébe nem tartozó gazdasági társaságokra a Közzététel tv. hatálya nem terjed ki.

3. §

A Közzététel tv. 3/A. §-a arról rendelkezik, hogy az újrahasznosítás céljából igényelt közadat, továbbá kulturális közadat rendelkezésre bocsátása során a közfeladatot ellátó szerv nem gyakorolhatja a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXXVI. törvény szerinti (különösen annak XI/A. fejezetében szabályozott) jogokat, amelyek az adatbázis előállítóját illetik meg.

A rendelkezés irányelvi implementációt valósít meg, célja, hogy a közfeladat keretében keletkezett közadatok újrahasznosítását önmagában az azok rendszerezéséhez, adatbázisba rendezéséhez kapcsolódó szerzői jog ne korlátozhassa.

A szerzői jogról szóló törvény alapján ugyanis maga az adatbázis előállítása is szerzői jogi védelem alá esik, ennek megfelelően főszabály szerint az adatbázis előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy az adatbázis tartalmának részét vagy egészét másolják, többszörözzék vagy újrahasznosítsák. A § által beemelt rendelkezés értelmében a Közzététel tv. hatálya alá tartozó – tehát a közfeladatot ellátó szerv által kezelt közérdekű adatokat vagy közérdekből nyilvános adatokat tartalmazó – adatbázisok esetében amennyiben fennáll ilyen jog a szerzői jogi törvény alapján, az nem gyakorolható, azaz az újrahasznosítás engedélyezése vagy elutasítása nem köthető az adatbázis előállítójának hozzájárulásához.

4. §

A Közzététel tv. jogharmonizációs célú módosításában új fogalmak bevezetésére van szükség az értelmező rendelkezések kiegészítésével.

A Közzététel tv. tárgyi hatályának változása miatt definiálásra került a „kutatási adat” és a „közvállalkozás” fogalma.

A Nyíltadat-irányelv a közvállalkozás fogalmánál a közszférabeli szervezetek gazdasági társaságban fennálló meghatározó befolyásának fennállását saját szempontrendszerhez köti, ami részben megfeleltethető a Polgári

Törvénykönyv szerinti többségi befolyás fogalmának. Az új fogalom ezért hivatkozik a Polgári Törvénykönyv fogalmára és kiegészíti a befolyás fennállását azokkal az esetekkel, amelyek az Irányelvből következnek.

A közfeladatot ellátó szervek olyan kutatási adatokat is kötelesek újrahasznosítás céljából rendelkezésre bocsátani, melyek közfinanszírozású kutatások adatai, és amelyeket digitális formában már nyilvánosságra hoztak. Kiemelendő, hogy ez a kötelezettség kizárólag a ténylegesen nyilvánosságra hozott adattartalomra vonatkozik. A közfeladatot ellátó szerv tehát e rendelkezés alapján sem köteles a nyilvánosságra hozott kutatáshoz kapcsolódó egyéb információk – például nyilvánosságra nem hozott háttérelemzések, megalapozó tanulmányok – újrahasznosítás céljából való rendelkezésre bocsátására.

Továbbá a közadatok újrahasznosítási célból történő rendelkezésre bocsátása kiterjed azon közvállalkozások adataira is, melyek a vízügyi, energetikai, közlekedési és postai közszolgáltatási tevékenységet végeznek. E közvállalkozások a közfeladatot ellátó szervek egy speciális körét jelentik a Javaslat alapján, amelyre a Javaslat által bevezetendő III/B. Fejezet szerint eltérő szabályok vonatkoznak. Azok a gazdasági társaságok, amelyek nem minősülnek a Javaslat szerinti közvállalkozásnak, nem tartoznak a Közadat tv. hatálya alá (lásd a 2. §-hoz fűzött indokolást).

A díjazás maximális mértékének meghatározása módosult: a díj maximális mértéke a rendelkezésre bocsátás határköltségén túl csak az ún. „ésszerű megtérülés” összegével növekedhet. Erre figyelemmel szükséges volt az „ésszerű megtérülés” fogalmát definiálni: Az újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátás teljes díjának az elszámolható költségek fedezéséhez szükséges költségeken felüli százaléka, amely legfeljebb 5 százalékponttal haladja meg az Európai Központ Bank által rögzített kamatlábat.

Az adatok egy része gyorsan változó, digitális formátumú adat, mely a folyamatos változás következtében gyorsan elavulhat, és ezért valós időben szükséges frissíteni. Ennek érdekében bővült a 4. § az ún. „dinamikus adatok” fogalmának meghatározásával. A dinamikus adatokat akkor lehet eredményesen újrahasznosítani, ha rendelkezésre bocsátásuk is valós időben, megfelelő informatikai megoldással történik.

A §-ban továbbá definiálásra került az ún. „nagy értékű adatkészletek” fogalma. Ezek olyan adatok összessége, melyek újrahasznosítása különösen jelentős gazdasági, környezeti, társadalmi hatással bír.

5–6. §

A Közadat tv. újonnan megállapított 6/A. alcíme a kizárólagos újrahasznosítási megállapodásokra vonatkozóan további részletszabályokat határoz meg az átláthatóság és a megkülönböztetés-mentesség érdekében.

7. §

A módosítás eredményeként a Közadat tv. az értelmező rendelkezések között bevezette a „nagy értékű adatkészletek” fogalmát. Ezen adatkészletek olyan adatok összessége, melyek újrahasznosítása nagy jelentőséggel bír az adatgazdaság számára, figyelemmel arra, hogy újrahasznosításuk meghatározó gazdasági, társadalmi, környezeti hatást fejthet ki. A nagy értékű adatkészletek tematikus kategóriáit már a Nyíltadat-irányelv normaszövegében meghatározták, melyek a következők: térinformatikai adatok, földmegfigyelés és környezeti adatok, meteorológiai adatok, statisztikai adatok, vállalkozások adatai, mobilitási adatok. Ezek a kategóriákon belül az Európai Bizottság végrehajtási aktusban fogja tovább pontosítani a nagy értékű adatkészletek körét, és további részletszabályokat állapít meg ezek újrahasznosítási célból való nyilvánosságra hozatalára vonatkozóan.

8. §

Technikai módosítás, illetőleg megteremtődik annak lehetősége, hogy ne csak a közadatot kezelő közfeladatot ellátó szervnél lehessen közadat újrahasznosításra irányuló kérelmet előterjeszteni, hanem a vele közadat újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátást lehetővé tevő megállapodást kötő szervtől is.

9. §

A Közadat tv. 15. §-a a közadatok újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátása ellenértékeként megállapítható díjazásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A díj mértéke nem haladhatja meg a rendelkezésre bocsátás során felmerülő határköltség mértékét. Ezt a rendelkezést egészíti ki egy új szabály,

amely kapcsán bevezetésre kerül az „észszerű megtérülés” fogalma. (A hatályos szabályozás erre vonatkozóan egy legfeljebb 5%-os észszerű nyereséghányadot ír elő, az irányelvi rendelkezések változtatása miatt vált szükségessé ennek pontosítása, azaz az irányelvnek megfelelően a megtérülésnek az Európai Központi Bank által megállapított kamatlábhoz viszonyított rögzítése.) Amennyiben a közfeladatot ellátó szerv a közfeladatai ellátásával összefüggő költségek jelentős részét saját bevételből fedezi, a kiszabott díj a rendelkezésre bocsátás során felmerülő észszerű megtérüléssel megnövelt költségét nem haladhatja meg.

Tekintettel arra, hogy a Lechner Tudásközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság olyan közfeladatot ellátó szerv, amely költségei jelentős részét saját bevételeiből fedezi, a nyílt hozzáférésű adatokról és a közzsféra információinak további felhasználásáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv (68) bekezdésében és a 14. cikkben foglaltakra, valamint a Közadat tv. 15/A. § (1) a) pontjára figyelemmel az irányelv 6. cikke (2) bekezdésének a) pontjának, illetve 6. cikke (4) bekezdésének hatálya alá tartozik, vagyis emiatt kivételt képez a nagy értékű adatkészletek ingyenes kiadása alól. Előírássra kerül, hogy a bejelentés a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség részére történik, aki gondoskodik a bejelentéseket tartalmazó listák elektronikus úton történő közzétételéről.

10. §

A Közadat tv. 15/A. §-a szerint, minden esetben díjmentesen kell rendelkezésre bocsátani újrahasznosítás céljából a nagy értékű adatkészleteket és a kutatási adatokat. Ez alól kivételt képez, ha nagy értékű adatkészletek közzvállalkozások általi rendelkezésre bocsátása torzítaná a piacot, amennyiben könyvtárak, múzeumok, levéltárak nagy értékű adatkészleteiről van szó.

Az irányítási, felügyeleti vagy tulajdonosi jogokat gyakorló szerv mentesítheti a nagy értékű adatkészlet díjmentes rendelkezésre bocsátása alól az adatot kezelő olyan szervezetet, amely közfeladatát nagyrészt bevételeiből finanszírozza, és amelynek emiatt a nagy értékű adatkészlet díjmentes rendelkezésre bocsátása jelentősen érintené költségvetését. A mentesség legfeljebb a nagy értékű adatkészletek pontos körét megállapító bizottsági végrehajtási aktus hatálybalépésétől számított két évre biztosítható.

11. §

A nagy értékű adatkészletek újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátása esetén a Közadat tv. az EU Nyíltadat-irányelvnek megfelelően kötelezően meghatározza azok formátumát: előírja, hogy azokat informatikai eszközzel olvasható formában, alkalmazásprogramozási interfészeken (a továbbiakban: API) keresztül és – szükség szerint – csoportos letöltésre alkalmas módon kell rendelkezésre bocsátani, továbbá módosító rendelkezés jogharmonizációs záradék beépítése érdekében.

12. §

Ez a rendelkezés a valós időben frissülő, elektronikus állami nyilvántartások (ún. dinamikus adatok) esetében előírja, hogy ezekhez megfelelő informatikai megoldással (API-n keresztüli hozzáférés biztosításával) valós idejű hozzáférést kell biztosítani az újrahasznosításra történő rendelkezésre bocsátás során, hiszen ezek újrahasznosítása technikailag csak így valósulhat meg. Ez alól kivétel, ha az ilyen módon történő rendelkezésre bocsátás a közfeladatot ellátó szerv pénzügyi vagy technikai kapacitásait meghaladná, és ez aránytalan erőfeszítést jelentene számára.

13. §

A Közadat tv. 17. § (3) bekezdése az újrahasznosítási megállapodás kötése esetén a közadatok újrahasznosítása céljából történő rendelkezésre bocsátásának feltételeire vonatkozó rendelkezéseket egészíti ki. Kizárólag közérdekű célból köthető feltételekhez a közadatok ilyen célú rendelkezésre bocsátása, továbbá azoknak objektívnek, arányosnak és megkülönböztetés-mentesnek kell lenniük. A feltételek általános szerződési feltételekben is meghatározhatóak, de azoknak az egyedi szerződésekhez igazíthatóknak kell lenniük. A közfeladatot ellátó szervek ezen általános szerződési feltételeket elektronikus úton nyilvánosságra hozzák.

A kérelem benyújtása alóli kivételi eset vezet be arra az esetre, ha a közadatot kezelő közfeladatot ellátó szerv elektronikus úton bárki számára elérhető módon bocsát rendelkezésre közadatot újrahasznosítás céljából, és ennek feltételei az általános szerződési feltételekben teljeskörűen meghatározottak.

14–15. §

A forrás (szerzői jog) megnevezési kötelezettségre vonatkozó szabályokat állapítja meg.

A §-ok emellett előírják, hogy a kulturális közadatok újrahasznosításáról szóló újrahasznosítási megállapodásban a felek kiköthetik, hogy az újrahasznosítás során az adatok forrása legyen feltüntetve.

A kulturális közadat újrahasznosítás céljából történő rendelkezésre bocsátása ellenértékeként megállapítható díjazásra vonatkozó rendelkezés módosult: az észszerű megtérülés fogalmának segítségével határozzák meg a díj felső határát.

16. §

A közzvállalkozásokra vonatkozó speciális szabályokat állapítja meg. A közzvállalkozások esetében a díj mértéke kiterjedhet az előállítás, rendszerezés észszerű megtérüléssel növelt költségeire is. Mindazonáltal a díj kiszabását objektív és átlátható kritériumok alapján kell megállapítani. A díj maximumának a kiszámításánál a költségeket az adott szervnél alkalmazott számviteli politika figyelembevételével kell megállapítani.

Végül a közzvállalkozások esetében nem kell alkalmazni az egyébként közintézményekre megállapított ügyintézési és jogorvoslati szabályokat.

Előírássra kerül, hogy a tájékoztatás a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség közreműködésével történik.

17–18. §

A Javaslat a hatályban lévő kizárólagos újrahasznosítási jogot tartalmazó megállapodásokra vonatkozó (a Közadat tv. módosítását érintő) rendelkezéseket építi be, valamint utal arra, hogy a szabályozás Nyíltadat-irányelvnek való megfelelést szolgálja.

19. §

Szövegcsérés módosítás.

20. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

21. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

22. §

A kapcsolódó, a nemzeti adatvagyonról szóló 2021. évi XCI. törvényben meghatározott fogalmak pontosítása, új fogalom (közfeladatot ellátó szerv) rögzítése a Közadat tv.-nyel összhangban.

23. §

A rendelkezés jogharmonizációs záradékkal egészíti ki a nemzeti adatvagyonról szóló 2021. évi XCI. törvényt.

24. §

Hatályba léptető rendelkezés.

25. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás
a Magyar Honvédség működésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló
2022. évi LXIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat a Magyar Honvédség Parancsnoksága Honvéd Vezérkarrá átalakításából eredő, valamint egyes beosztás-megnevezések felülvizsgálatával összefüggő, jelentős részben sarkalatos törvényi, illetve a megújuló védelmi és biztonsági szabályozáshoz kapcsolódó további módosítások átvezetésére irányul. Ezen túlmenően a törvényjavaslat tartalmaz az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényhez kapcsolódó egyes módosításokat is.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (3) bekezdése [figyelemmel a Jat. 1. § (3) bekezdésére is], valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) 6. § g) pontjának módosítása egyrészt a nemzetbiztonsági szolgálat feladatrendszerében már szereplő kibertéri észlelés feladatkörét jeleníti meg a célzott információgyűjtés mellett a katonai nemzetbiztonsági feladatrendszer útján a honvédelmi ágazat nemzetbiztonsági támogatása tekintetében is. Másrészt a javaslat leköveti azokat a változásokat, amelyek a Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretei között a honvédelmi ágazat kibertér műveleti képességei körében mind a honvédelmi törvény szabályozási szintjén, mind pedig a Magyar Honvédség szervezetfejlesztése keretében megvalósult, illetve folyamatban van.

2. §

Az Nbtv. módosítása során a Magyar Honvédség Parancsnokságára, illetve a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészeket a Honvéd Vezérkarra, illetve a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölések váltják ki.

3. §

A Nemzeti Közszerződési Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény technikai módosítása során a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészeket a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölések váltják ki.

4–11. §

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) technikai módosítása során a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészeket a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölések váltják ki azzal, hogy a Honvéd Vezérkar főnöke mellett a Magyar Honvédség vezénylő zászlósi beosztása esetében is a határozott idejű kinevezés kerül rögzítésre.

A javaslat egyértelműsíti ezen túl, hogy a rendvédelmi szervek szerződéses állományából is lehetséges a Magyar Honvédség állományába áthelyezés.

A hivatásos állomány Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatához (a továbbiakban: KNBSZ) tartozó tagját el kell látni a szolgálati jogosultságokat igazoló szolgálati igazolvánnyal és jelvénnel. A szolgálati igazolvány a KNBSZ hivatásos állományába tartozáson túl igazolja a hivatásos állomány tagjának az Nbtv.-ben meghatározott fegyverviselési, valamint intézkedési jogosultságát is. A szolgálati igazolvány a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet alapján „A” okmányvédelmi kategóriába tartozó, sorszámmal ellátott biztonsági

okmány. A javéény az igazolványt kiegészítő biztonsági elem. Az anyagi szabályhoz kapcsolódva szükséges egy miniszteri rendeleti szintű felhatalmazó rendelkezés megalkotása is.

A Hjt. módosítása tartalmazza továbbá a honvédelmi egészségügyi szolgáltató átalakítása miatti módosításokat is. Az átalakulással párhuzamosan, a honvédelmi egészségügyi szolgáltató állományába tartozó, a Magyar Honvédség egészségügyi feladatokat ellátó állománya két részre oszlik: egy részük a Hjt. szerinti alapjogviszonyuk érintetlenül hagyása mellett fog szolgálatot teljesíteni valamely civil, állami fenntartású egészségügyi szolgáltatónál, azonban szolgálati érdekből bármikor visszarendelhetők, más részük háromoldalú megállapodással (Magyar Honvédség, egészségügyi intézmény, érintett) az ún. más szerves vezénélés keretein belül hosszabb időre is más szervnél, egészségügyi intézménynél teljesít szolgálatot.

A fentiekben túlmenően a Hjt. módosítása tartalmazza – a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvényhez hasonlóan – a túlmunka ellentételezésével összefüggésben lévő kivételszabály 2023. december 31-ig történő meghosszabbítását is.

12–18. §

A honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Haj.tv.) technikai módosítása során a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészeket a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölések váltják ki, valamint a hadkötelezettség hadiállapothoz kötöttségére tekintettel módosul a katonai szolgálatot önkéntesen vállaló honvédelmi alkalmazottak kiképzési és felkészítési rendje.

A Haj.tv.-be a jogállásváltozással (jogviszony-átalakulással) kapcsolatos általános szabályok módosítása is indokolt. A törvény eddig meghatározta a jogviszony-átalakulás azon eseteit, amikor a honvédelmi szervezet egésze vagy része a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról vagy a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatóhoz kerül, azonban indokolt a felsorolás kiegészítése az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvénnyel, amely további jogállást hozott létre a közszférában.

A KNBSZ személyi állományának honvédelmi alkalmazott tagját el kell látni a KNBSZ-hez tartozást és a nemzetbiztonsági feladatellátást igazoló munkáltatói igazolvánnyal és javéénnyel. Az anyagi szabályhoz kapcsolódva szükséges egy miniszteri rendeleti szintű felhatalmazó rendelkezés megalkotása is.

A Haj.tv. módosítása szükséges továbbá a honvédelmi egészségügyi szolgáltató átalakítása miatt is, amelyre figyelemmel szövegpontosító és hatályon kívül helyező rendelkezések kerülnek átvezetésre.

19. §

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény technikai módosítása során a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészt a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölés váltja ki.

20–28. §

A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Vbö.) módosítása következtében az alkotmánybírák, az Alkotmánybíróság Hivatalának foglalkoztatottjai – a bírakkal megegyezően – a munkakörük ellátásával teljesítik a polgári védelmi kötelezettségüket.

A Vbö. módosítása szerint a védelmi és biztonsági feladatellátásban részt vevő szervek védelemgazdasági tervet készítenek, amelyet a szerv vezetője hagy jóvá a kormányrendeletben meghatározott szerv egyetértésével.

A Vbö. módosítása rögzíti, hogy a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve a nemzeti eseménykezelő központot kizárólag a Kormány erre irányuló döntése alapján működteti.

A Vbö. módosítása szabályozza a települési és területi veszélyelhárítási terv jóváhagyását, annak tartalmi elemeinek egységes érvényesítése és alkalmazása, az abban foglaltak kötelező érvényűvé válása érdekében.

A Vbö. módosításával a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészt a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölés váltja ki.

A Vbő. módosítása megteremti a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvénnyel való összhangot, továbbá a polgári védelmi, valamint a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettséget megsértőkkel szemben a bírságot megelőzően figyelmeztetés szankció alkalmazhatóságának a lehetőségét. Ezzel összefüggésben a felhatalmazó rendelkezés is kiegészül.

A módosítás kimondja, hogy a Vbő. Nemzeti Védelmi és Biztonsági Fórumra vonatkozó szabályai és a felhatalmazó rendelkezés hatályát veszíti.

29–32. §

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Hvt.) technikai módosítása során a Magyar Honvédség Parancsnokságára, illetve a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészeket a Honvéd Vezérkarra, illetve a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölések váltják ki annak átmeneti rendelkezésben történő rögzítésével, hogy kizárólag az érintett beosztások és szervezeti elnevezések felülvizsgálata miatt a jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és belső rendelkezések módosítása nem válik szükségessé.

A Hvt. további módosításai egy kérelem-benyújtási nyitó határidő, a szerződéses határvadászok időleges honvédelmi munkakötelezettség alóli mentessége, valamint az átszervezés korlátai szempontjából tartalmaznak kisebb terjedelmű pontosításokat.

33. §

Figyelemmel a korábbi szabályozási célra és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:22. § szerinti általános elévülési időre a rendelkezések további fenntartása nem indokolt, mivel a kérelem benyújtásának határideje időközben lejárt.

Hatályon kívül helyezésre kerül a Hvt.-ból a honvédelmi egészségügyi szolgáltatóra és szervezeti egységére vonatkozó értelmező rendelkezés, valamint utóbbi vezetőinek kinevezésére vonatkozó szabályok is, figyelemmel arra, hogy a honvédelmi egészségügyi szolgáltató átalakításával e szabályok megtartása okafogyottá válik.

A Honvéd Vezérkarhoz kapcsolódó végrehajtási rendeletek, közjogi szervezetszabályozó eszközök és belső rendelkezések tekintetében a fogalomhasználatot érintő átmeneti rendelkezés hatályon kívül helyezése.

34–37. §, 1. melléklet

A honvédelmi adatkezelésekről szóló 2022. évi XXI. törvény technikai módosítása során a Magyar Honvédség parancsnokára vonatkozó szövegrészeket a Honvéd Vezérkar főnökére utaló megjelölések váltják ki a bevezetett rövidítések formájában.

A honvédelmi adatkezelésekről szóló 2022. évi XXI. törvény V. fejezete tartalmazza az egyes honvédelmi ágazatban használt egyes igazolványokkal kapcsolatos adatkezelésekre vonatkozó rendelkezéseket, ezért indokolt a KNBSZ által kibocsátott igazolványban foglalt és a jelvénnel összefüggésben kezelt adatok kezelésének szabályozása is.

38. §

A területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvénynek (a továbbiakban: 2022. évi XXII. törvény) a Vbő. 54. § (3) bekezdés e) pontját és a 70. § (1) bekezdését érintő, megye-vármegye kifejezésekkel kapcsolatos módosításának elhagyása.

A 2022. évi XXII. törvény 2023. január 1-jei hatállyal módosítja a Hvt. 16. §-át, amely § jelen módosítás keretében hatályon kívül helyezésre kerül. Erre figyelemmel indokolt a 2022. évi XXII. törvény érintett módosító rendelkezésének hatályba nem lépéséről rendelkezni.

39. §

Hatályba léptető rendelkezés.

40. §

Sarkalatossági záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXIV. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az orosz–ukrán konfliktusnak, valamint az Európai Unió elhibázott szankciós politikájának köszönhető energiaválság még nagyobb igényt támaszt az uniós tagállamok energiaszuverenitásának megvalósulásával kapcsolatban. Az elmúlt időszak technológiai fejlesztéseinek köszönhetően a fosszilis energiahordozók mellett ma már olyan biztonságos és tiszta technológiák is a rendelkezésünkre állnak, mint a geotermia, amellyel a hő és energia ellátás folyamatos biztosítása mellett, hatékonyan tudjuk védeni természeti környezetünket.

Hazánk geológiai adottságai a geotermikus-hőhasznosítás szempontjából kiemelten kedvezőek. A földkéreg vastagsága ugyanis 25–30 km, ami kevesebb, mint egyharmada az európai kontinens átlag kéregvastagság értékének. Ezen abszolút közelség miatt, nagyon erős a belső, magmatikus környezetből kifelé, azaz felfelé törekvő hő áramlása. Nem véletlen, hogy hazánk termálfürdőiről is híres a nagyvilágban, ugyanis jelentős hévíztározókkal rendelkezünk a térségünk geológiai fejlődéstörténete miatt. A konvencionális geotermikus hőellátási projektek részére a hévizet jellemzően kb. 1000–2500 méter mélységű, fúrt kutak tudják biztosítani. Hazánkban e mélységtartományban találhatóak olyan rétegvízkészletek, amelyekből biztosítható a geotermális projektek számára elvárt és szükséges vízhőmérséklet és vízhozam.

A geotermikus energia egy kiszámítható és ösztönző szabályozási keretben hosszú távon támogathatja hazánk energiaszuverenitását. A magyar geotermikus potenciál széles körű kiaknázásával 2030-ra éves szinten akár 1–1,5 milliárd köbméter földgázzal csökkenthető Magyarország energetikai kitétsége.

A kiszámítható szabályozási környezet megteremtése érdekében a geotermikus energia kinyerése és hasznosítása a bányafelügyelettel kötendő szerződés alapján történhet. Az új engedélyezési forma kellő rugalmasságot biztosít mind bányavállalkozói mind állami oldalon. Az állam a szerződésen keresztül tudja kontrollálni a bányavállalkozó tevékenységét, és szükség esetén be tud avatkozni. A szerződéskötés feltétele a kijelölt védőidom, ami biztosítja a geotermikus energia kinyerésének jogi határait.

A felszín alatti vizek, illetve a geotermikus potenciál védelme érdekében a szerződés tartalmazza a geotermikus energia kinyerés célját, tervezett hasznosítási formáját és az alkalmazott kinyerési technológiát, valamint a technikai és földtani lehetőségek figyelembevételével a vízvisszasajtolási kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelkezéseket.

Az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja bányászati tárgykörben a szénhidrogén kitermelés ösztönzése a bányajáradék mértéke szerződésben történő rögzítésének biztosításával, adott feltételek esetén a szénhidrogénre vonatkozó kutatási jog koncesszió nélküli kiterjesztésével, továbbá az együttes kutatás szabályainak megalkotásával és az együttes kitermelésre vonatkozó szabályok kiegészítésével. A Javaslat a szénhidrogén kitermeléshez kapcsolódó infrastrukturális beruházások gyorsításával kapcsolatos módosítást is tartalmaz, továbbá új alapokra helyezi a bányászati célú szolgálatalapítás anyagi jogi szabályait.

Dohánykereskedelmi tárgykörben a Javaslat elsődleges célja a fiatalkorúak fokozottabb védelme a hevítéses technológiával fogyasztható növény-, gyógynövény tartalmú termékek használatának káros hatásaival szemben.

Ennek érdekében a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Nvt.) módosítása mellett a Javaslat a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Fdvtv.) módosításával megteremti a hevítéses technológiával fogyasztható növény-, gyógynövény tartalmú termékek szabályozott forgalmazásának, valamint a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény módosításával reklámozásának kereteit.

A Javaslat az ellenőrzési és jogalkalmazási tapasztalatok alapján tartalmazza az Fdvtv. szankció rendszerének átalakítását, különös tekintettel a fiatalkorúak sérelmére elkövetett jogsértések tekintetében, amelyekre a fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározottaktól eltérő, magasabb mértékű bírságot rendel alkalmazni, ezzel is elősegítve a törvény fiatalkorúak dohányzásának visszaszorítására törekvő céljának elérését, a jogsértés elkövetésétől való visszatartó erő fokozását és a kellő represszió megteremtését. A szankciók felülvizsgálata körében a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység folytatására jogosító engedély visszavonásának kötelező esetei is módosulnak a jelenleg hatályos jogszabályi környezethez és a jogsértések súlyához igazodóan.

A Javaslat kiterjed a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet feljogosítás alapján végző személyekre vonatkozó és a dohánytermék-kiskereskedőkre vonatkozó szabályok egységesítésére a kötelező szakmai képzésen való részvétel és a közhiteles nyilvántartás vezetési kötelezettség tekintetében.

A módosítás lehetővé teszi a dohánytermék kiskereskedelmi tevékenységet elkülönített helyen vagy feljogosítás alapján végzők számára, hogy az Fdvtv. 1. § (1) bekezdésében meghatározott termékeken kívül a Hatóság elnökének rendeletében meghatározott egyéb termékeket is értékesíthessenek és szolgáltatásokat nyújthassanak, ezzel is lehetőséget biztosítva a csekély forgalmú, jellemzően kistelepüléseken működő érintett személyi kör jelenlegi gazdasági helyzetben kialakuló anyagi nehézségeinek enyhítésére.

A Javaslat az Fdvtv. könnyebb értelmezése és helyesebb alkalmazhatósága céljából pontosító javaslatokat és jogtechnikai módosításokat is tartalmaz.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Javaslat a bányafelügyelet geotermikus energia kutatására, kinyerésének és hasznosításának engedélyezésére vonatkozó hatáskörét állapítja meg egyértelműen rögzítve, hogy az elsődlegesen gyógyászati (balneológiai) és a mezőgazdasági célú termálvíz kinyerés nem tartozik a bányafelügyeleti engedélyezési eljárás, azaz a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) geotermikus energiáról szóló új szabályozási rendszerének hatálya alá. Az ilyen kitermelések esetében továbbra is a vízügyi hatóság jár el a törvényjavaslat vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően hatályos szabályok alapján. Ha a termálvíz kinyerése több célból történik, úgy a kérelem alapján azt kell az eljáró hatóságnak vizsgálnia, hogy mi a kinyerés elsődleges célja.

2. §

A Bt. 13. § (1) bekezdése alapján a koncessziós szerződés aláírójának a koncessziós társaság alapításakor és tevékenysége alatt rendelkeznie kell a koncessziós társaság részvényeinek, üzletrészeinek, szavazati jogának többségével, és kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a koncessziós társaságban a koncessziós szerződés szerinti követelményeket tulajdonosként érvényesíti. A Bt. 6/B. §-a a bányafelügyelet előzetes hozzájárulásával jelenleg is lehetővé teszi a koncessziós társaságbeli részesedés átruházását a Bt. 13. § (1) bekezdésében foglalt küszöbértéket el nem érő mértékben.

A Javaslat a forgalom biztonsága és a nemzeti vagyongazdálkodás alapelveinek érvényesülése érdekében szabályozza azt az esetet, amikor a koncessziós szerződés aláírója Bt. 13. § (1) bekezdése szerinti kötelezettsége vonatkozásában áll fenn jogutódlás. E garanciális okokból a Javaslat alapján a koncessziós társaságot érintő azon részesedés-átruházási ügylet, amellyel a koncessziós szerződés aláírója koncessziós társaságbeli részesedése a Bt. 13. § (1) bekezdése szerinti küszöbértéket nem éri el, a bányafelügyelet előzetes hozzájárulása mellett

a koncessziós szerződés módosítása is szükséges. Ezen részesedés-szerzés esetén az átvevő fél kizárólag olyan átlátható szervezet vagy természetes személy lehet, aki vagy amely megfelel a koncessziós szerződés aláírójára a koncessziós szerződésben és jogszabályban meghatározott feltételeknek. Ezt meghaladóan a Javaslat rögzíti, hogy a koncessziós szerződés – egyéb feltételek fennállta esetén – akkor módosítható, ha a részesedés-átruházás eredményeként a koncessziós társaságban a Bt. 13. § (1) bekezdése szerinti részesedéssel legfeljebb két részesedést átvevő rendelkezik.

3. §

A Javaslat szerint a hatósági engedély alapján szénhidrogént kitermelő bányavállalkozóknak is lehetősége lesz a bányajáradék mérték tekintetében szerződéses megállapodást létrehozni a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságával (a továbbiakban: Hatóság). Ehhez átlátható szervezetnek kell minősülnie a bányavállalkozónak, és a szerződéskötési díjat is meg kell fizetnie. A szerződés a bányavállalkozó számára biztosítja a tervezhetőséget a bányajáradék tekintetében, és a jogi szabályozás számára hátrányos megváltozása esetén pénzbeli kompenzációra tarthat igényt. Ezen előnyök ellentételezéseként egyszeri szerződéskötési díjat kell fizetnie a bányavállalkozónak, továbbá a Hatóság kitermelési mennyiségi kötelezettséget határoz meg, ezzel is garantálva a hazai ellátásbiztonságot. A kitermelési mennyiség nemteljesítése esetén a kieső bányajáradékot a bányavállalkozónak meg kell fizetnie. A szerződés hatálya a húsz évet nem haladhatja meg (amely egyszer tizenöt évvel meghosszabbítható), igazodva ahhoz a tényhez, hogy a hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog esetén a kitermelést a bányavállalkozó már megkezdte. Ha a szerződéskötés nem jön létre, a megfizetett szerződéskötési díj a bányavállalkozónak visszajár.

4. §

A geotermikus energia termálvízzel történő kinyeréséhez a kinyeréssel érintett területet (térrészt) meg kell kutatni. A kutatási engedély kizárólagos jogot biztosít a bányavállalkozó számára a kutatás elvégzése és a geotermikus védőidom kijelölése tekintetében. Ez a jogi védelem biztosítja, hogy adott területen (térrészen) harmadik személy nem végezhet hasonló tevékenységet. A jogi védelem egyben beruházás védelem is. A Hatóság elnöke a geotermikus energia kitermelésének és felhasználásának mind tágabb körben történő ösztönzése érdekében ugyanakkor rendeletben korlátozhatja egy adott bányavállalkozó jogosultságában álló kutatási területek számát.

Az alkalmatlan vállalkozások és az indokolatlan területfoglalások kizárását biztosítja a pénzügyi biztosítékadási kötelezettség, amelynek részletszabályait rendeleti szinten szükséges meghatározni.

A kutatási tevékenység, eltérően az ásványi nyersanyag kutatástól, egy lépcsőben, egy engedélyezési eljárással történik, és a kutatási tevékenységről készült készített zárójelentést sem kell külön a bányafelügyelettel jóváhagyatni, viszont a védőidom megállapítás feltétele lesz a kutatási zárójelentés elkészítése.

A kutatási időszak igazodik az ásványi nyersanyagok kutatása tekintetében meghatározott törvényi időtartamhoz. Ezzel kapcsolatban kiemelendő, hogy a maximális kutatási időszak nem automatikusan engedélyezhető időtartam. A kutatási időszak mindig igazodik az elvégzendő kutatási feladatok időszükségletéhez.

A geotermikus energia kutatására vonatkozó szabályozás átveszi a szilárd ásványi nyersanyag kutatásával kapcsolatos szigorú szabályozást a kutatási tevékenység nem teljesítése esetén alkalmazandó jogkövetkezmények tekintetében.

A geotermikus kutatási területekről a bányafelügyelet nyilvántartást vezet, amely közhiteles nyilvántartás (a személyes adatok kivételével).

A geotermikus energia kutatására, kinyerésére és hasznosítására vonatkozó új szabályozás a geotermikus védőidom hatályos szabályozása tekintetében a víz kitermeléssel kapcsolatos bányafelügyeleti döntés tartalma tekintetében tartalmaz új rendelkezéseket. Ezekre az engedélyezés teljesszűrésége miatt van szükség, biztosítva az egyablakos ügyintézkedést.

A Bt. szerinti, geotermikus energiát kinyerő és hasznosító bányavállalkozók védőidomai nem fedhetik egymást, így a kitermelés során egymás tevékenységére figyelemmel lesznek. A Javaslat alapján ugyanakkor nem tartozik a Bt. hatálya alá az elsődlegesen gyógyászati (balneológiai) vagy mezőgazdasági célú termálvíz kitermelés, így az általuk létesített vagy létesítendő kutak védőidommal nem rendelkeznek. Ha a gyógyászati vagy mezőgazdasági célú

kitermelés érdekében egy védőidomban szükséges új kutat megépíteni, a létesítmény építéséhez a bányafelügyelet előzetes hozzájárulása szükséges azzal, hogy a vízjogi létesítési és üzemeltetési eljárást a vízügyi hatóság folytatja le.

A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó, sajátos építményszíntípusokra vonatkozó jogszabály szerinti geotermikus energia kinyerés tekintetében az ügyfelek adminisztrációs terhei csökkentése érdekében a mélységi tartomány kismértékű módosítására kerül sor.

A geotermikus energia kinyerése és hasznosítása a bányafelügyelettel kötendő szerződés alapján történhet, a szerződéskötéshez a bányászati ügyekért felelős miniszter egyetértése szükséges. Elsődleges állami érdek, hogy a geotermikus potenciál kinyerése és hasznosítása megfelelő szabályozás szerint történjen, ezzel magakadályozva a geotermikus energiát biztosító térrészek indokolatlan lefoglalását.

Új elem, hogy a szerződés megkötésének feltétele a kinyert geotermikus energia felhasználására vonatkozó megállapodás (szerződés) megléte, amely biztosítja, hogy felesleges projektek ne valósulhassanak meg.

A szerződéskötés feltétele a kijelölt védőidom, ami biztosítja a geotermikus energia kinyerésének jogi határait.

Lényeges kiemelni, hogy a felszín alatti vizek, illetve a geotermikus potenciál védelme érdekében elvárás a bányavállalkozótól, hogy a kitermelt vizet visszasajtolja.

A szerződés határozott idejű, legfeljebb 35 évre köthető, illetve egy alkalommal az eredeti időtartam felével meghosszabbítható. Ez az időtartam, és az esetleges hosszabbítás igazodik a hőtermelő potenciálhoz.

A Hatóság a szerződést felmondhatja, ha a geotermikus energiát felhasználó személy nyilatkozik arról, hogy a bányavállalkozó a szolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti. A felmondás csak lehetőség, valamennyi körülmény vizsgálata és a bányavállalkozói oldalon a felróhatóság szükséges a legsúlyosabb jogkövetkezmény alkalmazásához. A szabályozás lehetővé teszi bányavállalkozói oldalon is a szerződés felmondását, ha a jogi környezet megváltozása ezt indokolja.

Ha a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására irányuló szerződés megszűnéskor a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására kiépített technológia továbbra is alkalmas a szerződés szerinti szolgáltatás teljesítésére, illetve a geotermikus rendszerhez kapcsolódó ellátatlan fogyasztó marad, a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására vonatkozó jog új jogosultjának kijelölése céljából a bányafelügyelet pályázatot ír ki a Hatóság rendeletében foglaltak szerint. A pályázat lezárultáig a bányavállalkozó köteles biztosítani, hogy egy fogyasztó se maradjon ellátatlanul. A Hatóság a pályázat nyertesével szerződést köt, kivéve, ha az ellátatlan fogyasztó vállalja a pályázat nyertese által ajánlott feltételeket. Ez utóbbi esetben az ellátatlan fogyasztóval köt a Hatóság a maradék geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására szerződést.

Ha a geotermikus energia kinyerésére kötött szerződés megszűnik és az energia nem kerül további hasznosításra, a bányafelügyelet a geotermikus védőidomot törli a nyilvántartásból.

Előfordulhat olyan eset, hogy a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására szolgáló létesítmények a szerződés megszűnését követően az eredeti céltól eltérő más célra továbbra is üzemeltethetőek vagy azért, mert a szerződés már eleve ezt lehetővé tette a bányavállalkozó részére, vagy azért, mert a szerződés megszűnését követő egy éven belül a más célú hasznosítást kéri. Ebben az esetben a létesítmények elbontására nem kerül sor; ellenkező esetben viszont a bontási és helyreállítási kötelezettség a bányavállalkozót terheli.

5. §

A módosítás lehetővé teszi, hogy a szénhidrogénre megállapított bányatelek jogosítottja zárt területen, ha azt geológiai vagy termelési szempontok alátámasztják, koncesszió nélkül kutatási engedélyt kaphasson, ha a bányatelekét vertikálisan, illetve horizontálisan bővíteni szeretné.

Ha a kérelmező kutatási adatokkal igazolni tudja, hogy a bányatelek bővítéssel érintett terület kitermelhető ásványi nyersanyag-vagyonnal rendelkezik, akkor lehetősége van a bányatelek módosítását (bővítését) kezdeményezni, kutatás elvégzése nélkül. Más esetben csak kutatás során lehet azokat az adatokat megszerezni, amelyek alapján a bővítményi terület tekintetében dönteni lehet az ásványvagyon meglétéről.

A bányatelek horizontális módosítása (bővítése) esetén a kutatási engedély csak akkor adható meg, ha a kutatási engedélyszerzéssel érintett bányatelek, és a területen lévő másik bányatelek között nem alakítható ki

egy szénhidrogénes kutatási blokk. Ennek mértéke a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet (a továbbiakban jelen szakasz indoklása alkalmazásában: rendelet) 10. § (1) bekezdés a) pontja alapján 400 km². A kialakíthatóság tekintetében szempont, hogy a kutatási blokkon a kutatási tevékenység műszakilag elvégezhető legyen.

A kutatási engedéllyel érintett terület nagysága a bányatelek vertikális bővítése tekintetében nem korlátos, de a bányatelek vetületét nem haladhatja meg a kutatási terület. Horizontális irányú bányatelek bővítés esetén a kutatási terület nem lehet nagyobb, mint a szénhidrogénes kutatási blokk rendelet szerinti mértéke.

A szabályozás összhangban van a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről szóló az európai parlament és a tanács 1994. május 30-i 94/22/EK irányelvének 3. cikk (4) bekezdésével.

A szénhidrogén lelőhelyek együttes kutatására vonatkozó rendelkezések, biztosítják a költséghatékony kutatási tevékenységet, de garantálva az állami érdekek érvényesülését, kiemelten az ásványvagyon-védelmet.

Az együttes kutatással koncessziós szerződés szerinti munkatervben vállalt kutatási tevékenység nem teljesíthető, mert ez a koncessziós szerződésben vállalt kutatási munkaprogram más személlyel történő elvégzését eredményezné, mentesítve ezzel a koncesszort a vállalt feladatok teljesítése alól.

Az együttes kutatás esetén a szabályozás garantálja annak a bányavállalkozónak is a kutatási adatokhoz történő hozzáférését, amelynek jogosultsági területén nem végeznek kutatást.

Szükséges kimondani, hogy a kutatás megíúsulása nem eredményezi a bányavállalkozó e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek szerinti kötelezettsége alóli mentesülését.

6. §

A Javaslat a szénhidrogén lelőhelyek együttes kitermelésére vonatkozó rendelkezéseket egészíti ki, biztosítva a költséghatékony kitermelési tevékenységet, de garantálva az állami érdekek érvényesülését, kiemelten az ásványvagyon-védelmet.

Az új kitermelési mód engedélyezésének feltétele, hogy az ásványvagyon legyen ismert, az együttes művelési tervet készítsék el, a felek között a megállapodás jöjjön létre a költségviselés és a kitermelésből való részesedés és annak elszámolásának szabályai tekintetében, a kitermelés ne eredményezzen ásványvagyon-veszteséget, és a felek között a kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége egyértelműen megállapítható legyen.

A kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyását kizáró okok meghatározása az ásványvagyon-védelmet szolgálja.

Az esetlegesen előálló indokolatlan ásványvagyon-veszteség megakadályozása érdekében külön rendelkezés vonatkozik az ásványvagyon-veszteség miatt kieső bányajáradék megfizetésére.

Szükséges továbbá kimondani, hogy ha az ilyen kitermelés megíúsul (bármelyik fél hibájából), az nem eredményezi a törvényi és rendeleti kötelezettségek alóli mentesülést.

7. §

Az általános építésügyi hatósági eljárásokban hozott döntésekkel szembeni jogorvoslati idő alkalmazását írja elő a rendelkezés a bányafelügyelet sajátos építményekkel kapcsolatos építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásaiban hozott döntései tekintetében.

8–9. §

A Javaslat a tulajdonosi hozzájárulások, megállapodások vonatkozásában speciális szabályról rendelkezik. A közös tulajdonban álló ingatlan esetében az eddigi egyhangú döntés helyett a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított többségi hozzájárulását írja elő, és meghatározza azokat az eseteket, amikor a hozzájárulás kérése közlésének lehetetlenülésére, megíúsulására tekintettel a tulajdonostárs hozzájárulását megadottnak kell tekinteni. A közös tulajdonban álló ingatlan esetében így megszűnnek a polgári jogi rendezés előtt fennálló tulajdonjogi és közérdekű használati jogi akadályok. A Javaslat továbbá kezeli azt a helyzetet, amikor a tulajdonosi hozzájárulás, megállapodás beszerzése a közlés lehetetlenülése, az együttműködés hiánya miatt nem valósítható

meg. Az új rendelkezés a beruházások gyorsítását segíti elő azzal, hogy a beruházó az ingatlanhoz fűződő polgári jogi kérdéseket rövid időn belül képes lesz rendezni. A hatályos rendelkezéstől eltérően a szolgálat alapítással kapcsolatos eljárást nem a kisajátítási hatóság, hanem a bányafelügyelet folytatja le, és nem a kisajátítási eljárás szabályai szerint, hanem a Bt.-ben foglalt garanciális jellegű eljárási szabályok szerint, ezzel is egyszerűsítve a szolgálat alapítási eljárásokat.

A módosítás a szolgálat alapító határozatok esetében (a kisajátítási eljáráshoz hasonlóan) gyorsítja a bírósági eljárást.

A Javaslat a Bt. 38/A. § (7) és (8) bekezdése tekintetében kezeli a jogalkalmazás során felmerült problémákat, egyértelműsítve, hogy a közös tulajdonban álló ingatlan és tulajdonostársak esetében is alkalmazandóak a jognyilatkozat megszerzésével kapcsolatos szabályok.

10. §

A szolgálat alapításával kapcsolatos, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvénytől (a továbbiakban: Ákr.) eltérő ügyintézési határidőt határoz meg a rendelkezés, figyelemmel arra, hogy az eljárás során a kártalanításról is dönteni szükséges, amelyhez igazságügyi szakértő kirendelése szükséges.

11. §

A Javaslat felhatalmazó rendelkezést tartalmaz a Hatóság elnöke részére a geotermikus energia kutatás engedélyezésére, az azonos bányavállalkozó jogosultságában álló kutatási területek számára, a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására vonatkozó hatósági szerződésre, valamint a szerződés megszűnése esetén az új jogosult kijelölése iránti pályázatra vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

A Javaslat alapján továbbá a Hatóság elnöke felhatalmazást kap a bányatelek megállapítására és módosítására, valamint a kitermelési határidő meghosszabbítására vonatkozó részletszabályok rendeletben történő megállapítására is.

12. §

A Javaslat átmeneti rendelkezést tartalmaz a folyamatban lévő szolgálat alapítási eljárások tekintetében.

A Javaslat átmeneti szabályt tartalmaz továbbá a termálvíz vagy geotermikus energia kitermelésére vonatkozó vízjogi létesítési engedéllyel és vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező vízlétesítményekre vonatkozóan figyelemmel arra, hogy megszűnik a vízügyi hatóság hatásköre a folyamatban lévő ügyeknél, és a vízügyi hatóság – mind a vízjogi létesítési engedély iránti, mind a vízjogi üzemeltetési engedély iránti – eljárását meg kellene, hogy szüntesse.

Figyelemmel arra, hogy a vízügyi hatóság eljárásában a létesítési és az üzemeltetési eljárás szorosan összefügg, ténylegesen egy folyamat két, egymásra épülő része, a már létesítési engedéllyel rendelkező kutak esetében indokolt biztosítani, hogy azok a vízügyi hatóság üzemeltetési engedélyét megszerezhessék abban az esetben is, ha a Javaslat geotermikus energia kutatására, kinyerésére és hasznosítására vonatkozó új szabályozásának hatálybalépésekor az üzemeltetési engedély iránti eljárás még nem volt folyamatban.

A folyamatban lévő vízjogi létesítési eljárások esetében ugyanakkor a jogszerzést az átmeneti szabály már nem biztosítja, ezeket az ügyeket az új szabályok alapján a bányafelügyeletnek kell elbírálnia. Ebben esetben az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján a vízügyi hatóság az eljárást annak okafogyottá válása miatt megszünteti, mivel a jogszabályi változások miatt hatásköre megszűnik, és mivel az új rendszerben ilyen létesítési eljárás nem lesz, az ügy áttételére sem lesz lehetősége.

A Javaslat 4. §-a hatálybalépésekor termálvíz vagy geotermikus energia kitermelésére vonatkozó vízjogi létesítési engedéllyel és vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező vízlétesítmény esetén a vízlétesítmény vízjogi üzemeltetési engedélyének módosítása vagy időtartamának meghosszabbítása esetén az eljárást a Javaslat 4. §-a hatályba lépését megelőző jogszabályi rendelkezések szerint kell lefolytatni. A Javaslat rögzíti továbbá, hogy a fenti vízlétesítményekkel történő geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására a Javaslat 4. §-a hatálybalépését megelőző napon hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni.

13. §

A Bt. 5. § (4a) bekezdésének kiterjesztése a geotermikus energia kutatásával, kinyerésével és hasznosításával kapcsolatos jogszerzés tekintetében. [13. § a) pont]

A Bt. 6/A. § (3) bekezdésében a határidő módosul, mivel a bányászati jog átruházásával kapcsolatos kérelem benyújtására nem kerülhet hamarabb sor, mint ahogy az MNV Zrt. nyilatkozattételi határideje letelik. [13. § b) pont]

A Bt. 15. §-ának, 22. § (2) bekezdésének, és az 50/A. §-nak módosítása a bányafelügyelet geotermikus energia kutatásával, kinyerésével és hasznosításával kapcsolatos új hatásköre miatt szükséges. [13. § c)–d) és g) pont]

A Bt. 32. § (2) bekezdésének első mondatában a hivatkozás pontosítása szükséges. [13. § e) pont]

A Bt. 32. § (3) bekezdésében a biztonsági övezet csökkenthetőségével kapcsolatos általános szabályt rögzíti a rendelkezés. [13. § f) pont]

14. §

A geotermikus energia kutatására, kinyerésére és hasznosítására vonatkozó új jogi szabályozásra tekintettel szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.

15–16. §

A vízgazdálkodásról szóló törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 15/C. § (8) bekezdése csak az adóévben felmerült visszasajtolási költség beszámíthatóságát biztosítja a vízkészletjárulék mértékéig. A visszasajtolással kapcsolatos legmagasabb költség a visszasajtoló kút létesítésével merülnek fel, amely költség lényegesen meghaladja a visszasajtolás megkezdését követő egy adóévben fizetendő vízkészletjárulék mértékét. A visszasajtolás ösztönzését az szolgálná, ha a visszasajtoló kút és kapcsolódó létesítmények létesítésével kapcsolatos teljes költség beszámítható lenne. Így, bár több évre elosztva, a visszasajtolással kapcsolatos költségeket a bányavállalkozó visszakaphatná. A teljes visszasajtolás elérése (a felszín alatti vízkészletek megőrzése) nagyobb cél, mint a viszonylag kis összegű éves vízkészletjárulék költségvetési befizetése.

A termálvíz kitermeléssel történő geotermikus energia kinyerésének és hasznosításának engedélyezése a bányafelügyelet hatáskörébe kerül, ezért a Vgtv. egyes rendelkezéseit módosítani szükséges, ezzel kiküszöbölve a jogalkalmazás bizonytalanságát és a jogszabályok közötti kollízió elkerülését.

17. §

Az Nvt. módosításának indoka a fiatalkorúak fokozottabb védelme a hevítéses technológiával fogyasztható növény-, gyógynövény tartalmú termékek használatának káros hatásaival szembeni védekezés érdekében.

Az Nvt. 1. § n) pontjában, a dohányzási célú gyógynövénytermék definícióban – a dohánytermék irányelv átültetése alapján – jelenleg kizárólag az égéssel történő fogyasztást jelöli meg a jogszabály, ugyanakkor a módosítással érintett termékeket a gyártó, valamint a kiskereskedelmi forgalomba hozó hevítéssel történő fogyasztással javasolja használni.

A fentiek alapján a Javaslat módosítja az Nvt.-t a dohányzási célú gyógynövénytermék definíció kiegészítésével úgy, hogy abban a hevítéssel történő fogyasztás is szerepeljen, ezzel is megteremtve az összhangot az Nvt. „dohányzás” definíciójával.

18–19. §

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 1. § (1) bekezdése kiegészítésre kerül a szénhidrogén-kutatáshoz és -termeléshez kapcsolódó beruházásokkal. Így a finanszírozás jellegétől, illetve a foglalkoztatási követelménytől függetlenül a szénhidrogén-kutatáshoz és -termeléshez kapcsolódó beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyeket nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilváníthatja a Kormány rendeletével.

A kerékpárút, gyalog- és kerékpárút, gyalogút, járda, valamint kerékpárforgalmi létesítmények és tartozékainak építése során történő közmű kiváltások tekintetében a földgázszállító-vezetékét kivételként szükséges

szerepeltetni, mert a földgázszállító-vezeték működése ellátás biztonsági kérdés, emellett ezen vezetékek kiváltása lényegesen meghaladja az egyéb közművek kiváltásának költségeit, akár több száz millió forint is lehet. Emellett a földgázszállító-vezeték üzemszünetét több hónapos tervezéssel lehet megvalósítani, figyelemmel a kapcsolódó elosztó-vezetéki hálózat ellátására is.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 11. § (1) bekezdését érintő módosítás egyértelműsíti, hogy a rendelkezés az energiahordozók kitermelésére vonatkozó bányászati célú beruházásokra is kiterjed.

20. §

A fiatalkorúak – hevítéses technológiával fogyasztható növény-, gyógynövény tartalmú termékek használatának káros hatásaival szembeni – fokozottabb védelme érdekében a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvényben foglalt reklámozási tilalmakat szükséges kiterjeszteni a dohányzási célú gyógynövénytermékekre is.

21. §

Annak érdekében, hogy a hevítéssel fogyasztható dohányzási célú gyógynövénytermékek forgalmazására csak dohánytermék értékesítési helyeken kerülhessen sor, szükséges az Fdvtv. tárgyi hatályának kiterjesztése az érintett termékekre, illetve annak lehetővé tétele, hogy a Hatóság az ilyen termékek üzletszerű értékesítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megsértőkkel szemben bírságot szabhasson ki, valamint az Fdvtv. valamennyi érintett szakaszába beemelni a kizárólag dohányboltban értékesíthető termékek közé a dohányzási célú gyógynövénytermékeket.

22. §

Az Fdvtv. 4. § (3) bekezdés g) pontjához kapcsolódó új értelmező rendelkezés.

23. §

A Hatóság 2021. október 1-jei megalakulását megelőzően a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység szervezésének szakmai irányítását operatív módon a Hatóság jogelőd szervezete látta el, amely szervezetet az akkor hatályos szabályok [Fdvtv. 4. § (2) bekezdése] alapján – az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért felelős miniszter kifejezetten e feladatok ellátása céljából hozott létre. A Hatóság számos feladata – így különösen a dohánytermék-kiskereskedelem szervezett működésének elősegítése, a dohánytermék-kiskereskedelem hatósági felügyeletével – a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység szervezésének szakmai felügyeletével függ össze, amelynek elsődleges célja a fiatalkorúak védelme. A fentiekre tekintettel deklarálni szükséges, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység szervezésének szakmai felügyelete a Hatóság feladata.

A Hatóság a külön feljogosított személyekről jelenleg is vezet nyilvántartást, figyelemmel arra, hogy a kijelölési okirat meghatározott adataiban történő változást ezen személyeknek – a kijelölési okirat alapján – a Hatósághoz kell bejelenteniük.

Ezen túlmenően az Fdvtv. 23/B. §-ában a Hatóság részére meghatározott feladat ellátásához, azaz a kijelölt személyek listájának a NAV részére történő továbbításához, szintén szükséges, hogy a Hatóság a külön feljogosított személyekről közhiteles nyilvántartással rendelkezzen.

24. §

A Hatóság hatáskörénél fogva részt vesz különböző egészségvédelmi, prevenciós és dohányzás visszaszorítását célzó kampányokban az Fdvtv. 10/C. §-a alapján. A Javaslat e feladatok bővítését célozza a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személyek közreműködésével. Az egyes dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személyek szabad döntésük alapján az Fdvtv. Javaslattal módosított 16/A. §-a szerint

- nyomtatott plakátokat helyeznek ki: a Hatóság rendszeresen készít, aktualizál szóróanyagokat plakát formájában, amelyeket eljuttat valamennyi dohányboltba egy-egy példányban. Ez tehát a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők számára külön költséget nem jelent, az ő feladatuk, hogy az aktuális plakátot jól látható módon elhelyezzék az eladótérben;

- elektronikus módon jelenítik meg a tájékoztatót: a Hatóság az elkészített szóróanyagokat a papír formátum rendelkezésre bocsátásán túl digitális formában is elérhetővé teszi. Az egészségvédelmi tájékoztatókat a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző a saját maga által biztosított eszközzel vagy a hazai piacon már jelen lévő digitális megoldást kínáló szolgáltatók igénybevételével tudja elektronikus módon megjeleníteni.

25. §

Az Fdvtv. lehetővé teszi a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultsággal és a Hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező dohánytermék-kiskereskedők számára, hogy a Hatóság elnökének a dohányboltban forgalmazható termékekről és nyújtható szolgáltatásokról szóló rendelete szerinti termékeket forgalmazhassanak és szolgáltatásokat nyújthassanak. Az elkülönített helyen dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők és a külön feljogosított személyek/kijelöltek állammal szembeni pénzügyi kötelezettségei (koncessziós díj, külön feljogosított személyek/kijelöltek esetében jogosultsági díj) közel azonosak a dohánybolt kötelezettségeivel, így nem indokolt esetükben az értékesíthető termékkörök korlátozása, szűkítése.

Tekintettel arra, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmet elkülönített helyen is lehet folytatni, illetve kijelölés útján is lehet végezni, ezért indokolt a forgalmazható termékek körét is azonos módon megállapítani, különös figyelemmel arra is, hogy az elkülönített helyen, illetve kijelöléssel működő dohányforgalmazási pontok általában kisebb lélekszámú, kevésbé ellátott településeken találhatók.

26. §

A dohánybolt külső felületén megjelenítendő adatokat tételesen szükséges megjelölni, a normavilágosság követelményének megfelelően.

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység folytatására feljogosított személyek esetében a kijelölési okirat tartalmazza, hogy milyen jelzéseket köteles a kijelölt az üzletén jól láthatóan megjeleníteni.

27. §

Az Fdvtv. 4. § (3) bekezdés g) pontja alapján a Hatóság valamennyi dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személy számára biztosítja a szakmai képzésben való részvétel lehetőségét. A Javaslat rendezi továbbá, hogy a képzés kötelező jellegére tekintettel, milyen feltételek teljesülése mellett tekinthető teljesítettnek; ennek részletszabályait a Hatóság elnökének rendelete szabályozza.

Indokolt ugyanakkor, hogy a kistelepüléseken kijelölés alapján dohánytermék kiskereskedelmi tevékenységet végzőket a kötelező szakmai képzésen való részvétellel ne terhelje kötelezően, így az azon történő részvételük önkéntes vállalat alapján lesz lehetséges.

Annak érdekében, hogy az Fdvtv. 13. § (5) bekezdés d) pontja szerinti feltétel maradéktalanul érvényesíthető legyen, szükséges egyértelművé tenni, hogy a kérelem benyújtását megelőző 5 évben bármely erre jogosult hatóság (NAV, Hatóság) által az Fdvtv. 22. §-a alapján kiszabott bírságot figyelembe kell venni.

Az Fdvtv. 13. §-a a „természetes személy” meghatározást használja, ezért indokolt az egységes szóhasználat miatt a magánszemély fogalom megváltoztatása.

A dohánytermék értékesítési helyének megváltoztatása esetén a Hatóság az engedélyt módosítja. Az engedély módosítására csak akkor kerül sor, ha a tevékenység új helye megfelel a Hatóság elnökének rendeletében meghatározott feltételeknek. Figyelemmel erre szükséges, hogy a dohánytermék értékesítési helyének változásával kapcsolatos engedély módosítási kérelmet az engedélyes ne utólag, hanem előre nyújtsa be.

A további módosítás szövegpontosítás, mivel az engedélyes az adatok változásáról nem értesíti a Hatóságot, hanem arról bejelentést tesz.

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység folytatására jogosító 20 éves időtartam alatt – a gyakorlati tapasztalatok alapján – előfordulnak olyan esetek, amikor az elhunyt koncesszió jogosultnak csak kiskorú örököse marad. Az Fdvtv. 13. § (4) bekezdése alapján kiskorú személy nem folytathat dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet, ezért jelenleg a kiskorú örökösök elesnek az örökségük ezen részétől, vagyis a dohánytermék-

kiskereskedelmi jogosultságot nem örökölhetik meg, viszont az elhunyt által üzemeltett dohánybolt termékkészlete az örökségük részét képezi, amelyet nem tudnak hasznosítani az értékesítésre vonatkozó engedély hiányában.

Ezen probléma rendezése érdekében szükséges megteremteni annak a lehetőségét, hogy a kiskorú személy is örökölhessen dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultságot, amelyet nagykorúvá válásáig helyette a Javaslatban megjelölt rendben egy nagykorú személy (például szülő, nagyszülő, az elhunyt testvére) gyakorolhat, melynek feltételeiről teljes bizonyító erejű magánokiratban foglaltan kötnék megállapodást.

A helyettes gyakorló, amennyiben az nem a törvényes képviselő, csak annak jóváhagyásával kerülhet helyettes gyakorló pozícióba.

28. §

A dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság megszűnésének esetei között szükséges megjeleníteni a kijelölési okirat visszavonásának vagy bármely más okból (például a kijelölt elhalálozik, vagy a kijelölés megszüntetését kéri a minisztériumtól) történő megszűnésének esetét is.

29. §

Azon dohánytermék esetében, amelyek jogszabályban meghatározott, kötelezően alkalmazandó színű (egységes) csomagolásban kerülnek forgalomba, indokolatlan a továbbiakban az adott márkajelzésű cigaretták valamennyi alfajtajából egyet kihelyezni a dohányboltban a pultvonal fölé, illetve az elkülönített helyen belül a fogyasztók számára jól látható helyre. Az, hogy melyik alfajta kerül így kihelyezésre, a dohánytermék-kiskereskedő szabad elhatározása vagy a dohánytermék-nagykereskedővel kötött polckép-szerződés szerint alakulhat.

A Javaslat kivezeti azt a versenyjogi aggályos gyakorlatot, amely szerint a szélesebb dohánytermék-palettával rendelkező dohánytermék-nagykereskedő – erőfölényéből fakadóan – nagyobb felületet, ezáltal előnyösebb megjelenítési lehetőséget élvez, adott esetben a dohánytermékek piacán szerényebb portfólióval bíró szereplők kárára. A Javaslat ahhoz az eredeti, Fdvtv. preambulumban is lefektetett jogalkotói célhoz kíván visszatérni, amely a dohánytermék-kiskereskedők számára garanciát nyújthat a piaci befolyástól mentes, szakszerű, versenysemleges, fogyasztói érdekeknek megfelelő dohánytermék-ellátási kötelezettség teljesítéséhez. Ennek megfelelően a Javaslat megszünteti a fogyasztók számára elsődlegesen figyelmet élvező (pult vonal feletti) terület esetében a dohányzáshoz kapcsolódó kiegészítő termékek megjelenítésének a lehetőségét, amelynek eredményeként csökkenhet a dohánytermék-kiskereskedők dohánytermék-nagykereskedők irányába való kitétsége is.

Az Fdvtv. 15/D. § új (1a) bekezdéssel történő kiegészítése pontosítást tartalmaz, tekintettel arra, hogy ha a dohánytermék-kiskereskedő kizárólag dohányterméket helyezhet ki a polcra, akkor polckép-szerződést is kizárólag dohánytermékekre köthet, így a termékcsoportok kifejezés elhagyása indokolt. A korábbi gyakorlatból már ismert egyéb kereskedelmi megállapodások (polckép-szerződések) jogintézménye fennmarad azzal az eltéréssel, hogy a dohányboltban a pultvonal feletti, illetve az elkülönített helyen belül a fogyasztók számára jól látható területre polckép-szerződés kizárólag a dohánytermékek vonatkozásában köthető.

30. §

Jogtechnikai pontosítás.

31. §

A bírság kiszabással kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a bírságtartozások minél nagyobb mértékű megtérülése érdekében indokolt a fizetési kedvezmények igénybevételének lehetőségét megteremteni.

A rendelkezés kiegészítése szükséges a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvényre (a továbbiakban: Sztftv.) való hivatkozással, figyelemmel az Sztftv. 5. § (1) bekezdésében foglaltakra.

Az Ákr. rendelkezéseiből következik, hogy az Fdvtv. szerinti bírság végrehajtására az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvény rendelkezései az irányadóak, annak Fdvtv.-ben való rögzítése nem szükséges.

32. §

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (3) bekezdésének való megfelelést szolgálja, vagyis szükséges meghatározni, hogy a Hatóság meddig jogosult a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők személyes adatait kezelni.

33. §

Az Fdvtv. 22. § (2) bekezdés a) pontjában szükséges a kijelölési okiratra történő hivatkozást is megjeleníteni, figyelemmel arra, hogy jelenleg a rendelkezés első fordulata a feljogosított személyekre nem alkalmazható és nem szankcionálható, ha tevékenységüket a kijelölési okiratban foglaltaktól eltérően, jogsértően végzik.

Szükséges továbbá a normaszöveg egyszerűsítése és kiegészítése, oly módon, hogy a rendelkezés alapján a dohánytermék értékesítési helyen történő meg nem engedett termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás egyértelműen szankcionálható legyen. Egyben az Fdvtv. 23. § (2) bekezdés f) pontjának hatályon kívül helyezéséhez kapcsolódó javaslat.

A c) pontban szükséges az Fdvtv. 15/F. § szerinti adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztására vonatkozó szankció kifejezett módon történő szabályozása. A könyvvezetési előírások teljesítését ugyanakkor a Hatóság nem jogosult ellenőrizni, tekintettel erre a rendelkezés ezen részének hatályon kívül helyezésére kerül sor a Javaslatban.

A rendelkezés új, d) ponttal való kiegészítése a fogyasztóvédelemről szóló törvény szerinti bírságtól eltérő mértékű bírság alkalmazására vonatkozó javaslat.

Az Fdvtv. elsődleges céljának, a fiatalkorúak védelmének minél célzottabb elérése érdekében indokolt, hogy az Fdvtv. 16. §-ban foglalt – egyébként fogyasztóvédelmi rendelkezésnek minősülő – rendelkezések megsértése esetén ne a fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározott bírságtétel és árbevételhez kötött mérlegelést kelljen alkalmazni a szankcionálás során, hanem valamennyi dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személy esetében ugyanaz a jogkövetkezmény kerülhessen alkalmazásra a forgalmazott termékek mennyiségtől függetlenül, tekintettel a jogsértés objektív jellegére.

A kötelező szakmai képzést elmulasztó dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők vonatkozásában a kötelezettség elmulasztása a hatályos szabályok szerint csak közvetett módon lenne szankcionálható. A jogsértő személlyel szemben alkalmazandó jogkövetkezményt ezért a Javaslatban szükséges egyértelműen meghatározni.

34. §

Az Fdvtv. 23. § (3) bekezdése szerinti jogsértés elkövetői tekintetében indokolt a fogyasztóvédelmi törvényben meghatározott bírságtól eltérő mértékű bírság mértékét meghatározni a jogsértés jellegére figyelemmel.

35. §

Az Fdvtv. 23/A. § (1) bekezdése tekintetében az Fdvtv. 23. § (3) bekezdéséhez fűzött indokolás szerint elérendő célok azonosak. Az Fdvtv. 23/A. § normaszövege valójában két különböző jogsértés kapcsán tartalmazott rendelkezést, ezért a szabályozás áttekinthetősége érdekében az Fdvtv. 23/A. §-ának utolsó mondata, új bekezdés szerinti számozást kapott.

36. §

Az Fdvtv. alapján a fiatalkorúak dohánytermékkel való kiszolgálása – ismételt elkövetés esetén – az üzlethelyiség legfeljebb 30 napra való ideiglenes lezárását vonhatja maga után. A Javaslat célja, hogy az Fdvtv.-nek egységes, teljes körű és egy jogszabályban záródó szankciórendszere legyen a fiatalkorúak vonatkozásában elkövetett jogsértések esetén, ezért indokolt az ideiglenes lezárás, mint szankció lehetőségét, az Fdvtv. rendelkezései között megjeleníteni.

A bezárás tekintetében a szabályozás több korlátot is állít a Hatósággal (mint jogkövetkezményt alkalmazóval) szemben; egyfelől nem kötelező, hanem csupán lehetőség (egy éven belül háromszor elkövetve pedig ennél súlyosabb következményekkel jár a jogsértés), másfelől csak ismételt elkövetés esetén merülhet fel annak alkalmazhatósága, harmadrészt pedig a bezárás időtartama korlátozott, legfeljebb harminc nap lehet.

A Javaslat a Hatóság mérlegelése vonatkozásában – a gyakorlati jogalkalmazás orientálása, megkönnyítése érdekében – megállapítja azokat a szempontokat, amelyeket a Hatóság a fenti szankció alkalmazásának mérlegelése során figyelembe vesz.

A Javaslat 31. §-a hatályon kívül helyezi az Fdvtv. 18. §-ának azt a rendelkezését, hogy a kiszabott bírságok esetében fizetési kedvezmény engedélyezésének nincs helye. Figyelemmel arra, hogy ezzel mód nyílik a Hatóság számára arra, hogy ilyen kedvezményeket biztosítson az érintettek számára, ennek törvényi feltételeit is szükséges megteremteni.

A Javaslat tehát rögzíti az Fdvtv. alapján kiszabott közigazgatási bírság esetében a fizetési halasztás és a részletfizetés (a továbbiakban: fizetési könnyítés) engedélyezésének szabályait természetes személy kérelmező és egyéb kérelmező esetében, mivel a fizetési könnyítést indokolt a gazdasági társaságoknak, egyéni vállalkozóknak is lehetővé tenni. Előfordulhat ugyanis olyan eset, hogy a bírság fizetésére kötelezett bár eleget kíván tenni fizetési kötelezettségének, azt egy összegben vagy a bírságot kiszabó határozatban megállapított határidőn belül nem tudja megtenni. A fizetési könnyítés elősegítheti, hogy a megállapított bírságokból minél nagyobb összeg kerüljön önként megfizetésre.

A Javaslat továbbá lehetővé teszi, hogy a Hatóság a természetes személy kérelmezővel szemben végleges határozattal kiszabott közigazgatási bírságot kérelemre mérsékelje, ha annak megfizetése a kérelmező és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Annak érdekében, hogy a bírság összegét ne lehessen 0 forintra mérsékelni, ami joghatását tekintve valójában elengedést jelent, szükséges kimondani, hogy a bírságösszeg meghatározott részét köteles a kérelmező megfizetni.

37. §

A jelenleg hevítéssel fogyasztható dohányzási célú gyógynövénytermékeket forgalmazó személyek számára lehetővé kell tenni, hogy a még meglévő készleteiket értékesíthessék. A Javaslat jelentős időtartamú átmeneti rendelkezéssel biztosítaná a kiskereskedői készletek kivezetését, amely alkalmas a termékek szabályozott kiskereskedelmi forgalmazhatóságával okozott esetleges kár minimalizálására.

38. §

A felhatalmazó rendelkezésből törlésre kerülnek azok a szakaszok, melyek nem határoznak meg feladatot a Kormány által kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv részére. Az Fdvtv. 22.§ (2) bekezdése szerinti bírságot például – figyelemmel az Fdvtv. 22. § (1) bekezdésére – kifejezett módon csak a Hatóság szabhatja ki.

39. §

Az Fdvtv. 4. § (2) bekezdés g) pontja alapján a Hatóság országos képzési rendszert működtet és oktatási feladatokat lát el. Az Fdvtv. 13. § (4a) bekezdése szerint a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzőknek szakmai képzésen kell részt vennie, a képzés megszervezése a Hatóság feladata.

A fenti feladatok ellátása érdekében a Hatóság elnökének rendeletében szükséges részletesen meghatározni a képzési rendszer működtetésére, teljesítésére, a képzésben való részvételre, és annak díjára vonatkozó szabályokat.

40. §

Jogharmonizációs záradék elhelyezése az Fdvtv.-ben.

41. §

Szövegcsérés módosítások.

42. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

43. §

A cigaretta meghatározása kiegészül, cigaretta a hevített terméknek és szivarnak, szivarkának nem minősülő termék. Adójogi szempontból a dohánygyártmányokon belül külön kategória kerül meghatározásra a hevített termékekre vonatkozóan, amelynek célja, hogy a hevítéssel fogyasztható, rúd vagy kapszula formájában gyártott, dohányt vagy nikotint nem, vagy csak részben tartalmazó (jellemzően gyógynövény alapú) termékek is jövedéki adóköteles termékekké váljanak.

A módosítás értelmében a hevített termék fogalmának bevezetésével 2023. február 1-jével a hevítési technológián alapuló dohánygyártmányokra külön adójogi kategória kerül meghatározásra a jövedéki szabályozáson belül, amely termékek így az új dohánytermék-kategóriákból átkerülnek a hevített termékek kategóriájába.

44. §

Jogtechnikai pontosítás.

45. §

A szabadforgalomban tagállamból kereskedelmi céllal behozott jövedéki termékekre vonatkozó, az elektronikus okmányolási szabályokkal összehangolt jövedéki biztosítéki szabályok kiegészítése a hevített termékekkel.

46. §

A hevített termék kategóriájába tartozó dohánygyártmányok esetében is meg kell határozni a kereskedelmi célú mennyiség mértékét.

A hevített termékek esetében is a töltőfolyadékánál, az új dohánytermék-kategóriáknál, a füst nélküli dohánytermékeknél és a dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termékeknél megállapítottakkal azonos speciális elektronikus jövedéki okmányolási szabályok kerülnek bevezetésre 2023. február 13-ától, amiktől a kereskedelmi célú tagállamközi adózott termékszállításokhoz európai uniós jogszabályok által meghatározott, kötelező alaki és tartalmi követelményeknek megfelelő elektronikus okmányt (e-EKO) kell kiállítani. A specialitás a hevített termékek esetében is az lesz, hogy mivel a hevített termék a másik tagállamban nem minősül jövedéki terméknek, ezért a szállítás lezárására az általánostól eltérő szabályt szükséges megállapítani (az e-EKO-t a magyar hatóság nem küldi tovább, a szállítást más bizonyíték alapján zárja le az elektronikus rendszerben). Mivel a hevített termékekre vonatkozó jövedéki okmányolási szabályokkal történő kiegészítés az új, 2023. február 13-án hatályba lépő elektronikus okmányolási szabályok kiegészítését és korrekcióját több helyen is szükségessé teszi, ezért az (EU) 2020/262 tanácsi irányelvre utaló jogharmonizációs záradékot el kell helyezni a jogszabályban, és az egyes adótörvények módosításáról szóló 2021. évi LXIX. törvénybeli érintett, még hatályba nem lépett vonatkozó szabályok hatályba nem lépését is szükséges kimondani.

47. §

A rendelkezések hatálybalépésétől számítva a belföldi forgalmazási céllal szabadforgalomba bocsátott dohányt nem tartalmazó hevített termékek is zárjegyköteles jövedéki termékekké válnak. Tekintettel arra, hogy ezen termékek az uniós jövedéki szabályozás értelmében nem minősülnek jövedéki terméknek, külföldre nem szállíthatók adófelfüggesztéssel, csak szabadforgalomba bocsátott termékként. A külföldre történő kiszállítási céllal szabadforgalomba bocsátott hevített termékek esetében minderre figyelemmel indokolatlan lenne a zárjegy-kötelezettség előírása, hiszen a külföldre történő kiszállítást megelőzően a zárjegyet el kellene távolítani a termékekről.

48. §

A hevített termékek adómértékének meghatározása.

49. §

A módosítás értelmében a gazdálkodók a készleteiken lévő zárjegy nélküli termékeket 150 napos átmeneti időszakban értékesíthetik.

50. §

Hivatkozás pontosítása az elektronikus okmányolási szabályokkal összehangolt jövedéki biztosítéki szabályokkal kapcsolatban.

51. §

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvénynek a hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/1848. számú törvényjavaslattal módosítandó 92/H. § (5) bekezdése alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződések megkötésére és módosítására vonatkozó korlátozással, valamint e szerződések törvény erejénél fogva történő megszűnésével összefüggésben keletkezett, igazolt vagyoni hátrányokért a központi költségvetés – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott feltételek szerint – arányos kártalanítást biztosít. A kártalanítási igény jogalapjáról és mértékéről a Hatóság dönt.

A Javaslat – az Sztfhtv. kiegészítésével – a hulladékgazdálkodási koncesszióval összefüggő kártalanítási hatósági feladatot nevesíti a Hatóság feladatai között.

52. §

A gyakorlati jogalkalmazás támogatása érdekében szükséges az Sztfhtv. azonosítókibocsátói hatásköri szabályát kiegészíteni annak egyértelmű kimondásával, hogy az azonosítókibocsátás során mely feladatokat kell a Hatóságnak elvégeznie.

Az 51. § szerinti módosításhoz kapcsolódva a Javaslat pontosan rögzíti a hulladékgazdálkodási kártalanítással összefüggő feladatokat.

53. §

A Hatóság a bányafelügyeleti, a szerencsejáték-felügyeleti és a dohánytermék-kiskereskedelem felügyeletével kapcsolatos hatósági feladatokat ellátó személyek részére igazolványt állít ki annak érdekében, hogy ezen személyek feladataik ellátása során e minőségüket igazolhassák. A rendelkezés rögzíti az igazolvány személyes adatnak minősülő adattartalmát és rögzíti, hogy ezek az adatok az igazolvány megszemélyesítése céljából átadhatóak az igazolvány megszemélyesítését végző szervezet részére. Az igazolványra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

Az igazolványokról a Hatóság nyilvántartást vezet. Amennyiben az igazolvány elveszett, eltulajdonították vagy megsemmisült, a Hatóság – az esetleges visszaélések elkerülése érdekében – intézkedik az igazolvány okmányazonosítójának és az érvénytelenség tényének a Hivatalos Értesítőben történő közzététele iránt.

54. §

Felhatalmazó rendelkezés a hatósági feladatot végző személyek igazolványára vonatkozó részletes szabályok megalkotására.

55. §

Szövegcsérés módosítások.

56. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

57. §

Koherenciazavart elhárító, hatályba nem lépést megállapító módosítás, az érintett szabályok ugyanis eltérő szöveggel lépnek hatályba.

58. §

A törvény hatálybalépéséről szóló rendelkezések.

59. §

Sarkalatossági záradék.

60. §

A rendelkezés jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

61. §

Az európai uniós műszaki notifikáció megtörténtéről szóló rendelkezés.

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az (EU) 2020/1828 irányelv szerinti jegyzékbe való felkerülés céljából lefolytatandó eljárásról, valamint a jogsérelem orvoslására irányuló képviseleti keresetek finanszírozásának vizsgálatáról szóló 530/2022. (XII. 19.) Korm. rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetekről és a 2009/22/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1828 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2020/1828 irányelv] szerinti képviseleti keresetet csak olyan feljogosított szervezetek indíthatnak amelyek az Európai Bizottság által vezetett jegyzékében (a továbbiakban: határon átnyúló jegyzék), valamint a fogyasztóvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett jegyzékben (a továbbiakban: belföldi jegyzék) szerepelnek.

A fogyasztók érdekeit képviselő szervezeteknek a határon átnyúló jegyzékbe és a belföldi jegyzékbe vagy mindkét jegyzékbe történő felvételre irányuló kérelmüket a miniszterhez kell benyújtani. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 38. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfelelést bírósági igazolással és szükség szerint a szervezet képviselőjének a nyilatkozatával kell igazolni. A nyilvántartás kiemelkedő jelentőségére tekintettel kell a szervezetnek benyújtani a szükséges igazolásokat. Feljogosított szervezetként való kijelölést kérheti pl. fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesület, nonprofit gazdasági társaság is. Az Fgytv. alapján feljogosított szervezetek esetében a miniszter gondoskodik a jegyzékbe való felvételről.

Ha kérelem megfelel az Fgytv. és e rendelet előírásainak, a miniszter kezdeményezi az Európai Bizottságnál az Fgytv. 2. § 11. pontja szerinti feljogosított szervezetként a határon átnyúló jegyzékbe való felvételét, illetve felveszi az általa vezetett belföldi jegyzékbe a szervezetet. Ha kérelem nem felel meg az Fgytv. és e rendelet előírásainak, akkor elutasítja a jegyzékbe való felvételt.

A rendelet tartalmazza a feljogosított szervezet adatváltozására, fogyasztóvédelmi tevékenység megszűnésére irányadó eljárást is. E rendelet előírásait megfelelően alkalmazni kell az adott szervezet kérelme alapján eseti alapon feljogosított szervezetként való kijelölésre. Az esetileg eljáró szervezet nem kerül fel a feljogosított szervezeteket tartalmazó jegyzékbe.

Az (EU) 2020/1828 irányelv szabályokat tartalmaz arra vonatkozóan is, hogy ne fordulhasson elő, hogy képviseleti keresetet egymás üzleti konkurensei finanszírozzanak. Ezt a kérdést is a miniszter vizsgálja. A harmadik fél által finanszírozott képviseleti kereset esetén a feljogosított szervezetnek a képviseleti kereset benyújtásakor nyilatkoznia kell arról, hogy a finanszírozás megfelel az Fgytv. 38/E. § (1) és (2) bekezdésében előírtaknak.

A rendeletben foglaltak tekintetében a miniszter az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) szabályai szerint jár el, azaz formális döntések meghozatalára kerül sor, amelyekkel szemben az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak.

Végző előterjesztői indokolás**a kereskedelemmel és a fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 531/2022. (XII. 19.) Korm. rendelethez**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet módosítása arra irányul, hogy a jótállási jegyen a sávós jótállási idő miatt kerüljön feltüntetésre a termék ára. Pontosításra kerül, hogy a fogyasztó a jótállás iránti igényét választása szerint a vállalkozás székhelyén, bármely telephelyén, fióktelepén és a vállalkozás által a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgálatnál közvetlenül is érvényesítheti.

Az egyes-javító karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet módosításának indoka, hogy a 4. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján megvalósuló adatkezelésről van szó, azaz a vállalkozás számára az adatkezelés a rá vonatkozó kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése azért kerül hatályon kívül helyezésre, mert az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény már nem írja elő a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság számára adatvédelmi nyilvántartás vezetését, így adatvédelmi nyilvántartási szám sem létezik már.

A piacfelügyeleti tevékenység részletes szabályairól szóló 6/2013. (I. 18.) Korm. rendelet módosítására részben azon okból került sor, mert a mutatóanyag berendezések biztonságosságáról szóló 7/2007. (I. 22.) GKM rendelet helyébe az egyes szórakoztatási célú berendezések, létesítmények és ideiglenes szerkezetek, valamint szórakozási célú sporteszközök biztonságosságáról szóló 24/2020. (VII. 3.) ITM rendelet lépett, így a kapcsolódó hivatkozás módosítása volt szükséges. Emellett pontosításra kerül az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) javaslata alapján ezen szerv piacfelügyeleti hatósági hatásköre, amely kibővül az elektronikus cigarettákkal és az egyéb, ágazati jogszabály értelmében az OGYÉI hatáskörébe utalt hasonló termékekkel.

A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Korm. rendeletben pontosításra kerül a szerződéskötést megelőzően a fogyasztó részére a békéltető testületekkel kapcsolatban nyújtandó tájékoztatás tartalma. Emellett a 3. mellékletben szereplő mintatájékoztató összhangba kerül a fogyasztó és vállalkozás közötti, az áruk adásvételére, valamint a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések részletes szabályairól szóló 373/2021. (VI. 30.) Korm. rendelettel.

A fogyasztóvédelmi hatóság kijelöléséről szóló 387/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet módosítását azt tette szükségessé, hogy a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti keresetokról és a 2009/22/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1828 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetése kapcsán a képviseleti kereseteket fővárosi székhelyű vállalkozások esetén Budapest Főváros Kormányhivatala indíthat, míg az ország többi részén lévő székhelyű vállalkozások esetében a Pest Vármegyei Kormányhivatal lesz jogosult a 2023. június 25-i hatálybalépést követően. Emellett a törvényi szinten hatályon kívül helyezett hivatkozás e rendeletben is hatályon kívül helyezésre kerül. Továbbá az egységes jogértelmezés biztosítása érdekében hatályon kívül helyezésre kerül a fogyasztóvédelmi hatósági eljárásban a vagylagos illetékességi előírás.

Végső előterjesztői indokolás**az egyes kormányrendeleteknek a Nemzeti Közszerológati Egyetem felsőoktatási szakmai tevékenysége elősegítését célzó módosításáról szóló 532/2022. (XII. 19.) Korm. rendelethez**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A kormányrendelet célja az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvénynek a hazai felsőoktatás – így különösen egyes rövidebb időtartamú képzésekben, oktatási-kutatási programokban való oktatói-kutatói részvétel – és a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok keretében végzett oktatási, tehetséggondozó és tudományos munka nemzetközi aspektusainak hatékony előmozdítását célzó rendelkezései és a kormányrendeleti szintű szabályozás közötti összhang megteremtése.

A kormányrendelet emellett átvezeti a Kormány szerkezetében bekövetkezett változásokat a Nemzeti Közszerológati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályain, továbbá az államtudományi képzési területen szerzhető képesítések jegyzékéről és a képzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló 222/2019. (IX. 25.) Korm. rendelet módosításával a katasztrófavédelem alapképzési szak esetében az alapfokozat megszerzéséhez, illetve a kormányzás és vezetés mesterképzési szak esetében a mesterfokozat megszerzéséhez szükséges idegennyelv-ismereti követelményeket is pontosítja. A kormányrendelet továbbá a katonai alapképzési szakok képzési struktúrájába integrálja a Nemzeti Honvédtisztképzés Új Rendszerének részét képező Egységes Gyalogostishti Felkészítés tematikáját, valamint az államtudományi osztatlan szakon a minimális szabadon választható kreditérték visszaállításával mozgásteret biztosít az esetleges későbbi tantervátldolgozásokhoz.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az Országgyűlési Őrségnél foglalkoztatott hivatásos állomány alkalmasságvizsgálatáról, valamint egészségügyi és pszichológiai ellátásáról szóló 43/2022. (XII. 19.) BM rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 341. § (2) bekezdése értelmében felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy rendeletben az Országgyűlés elnöke véleményének kikérésével az alábbi tárgykörökben az Országgyűlési Őrség vonatkozásában szabályokat állapítson meg, ennek alapján meghatározza:

- a) az egészségi, pszichológiai és fizikai alkalmasság követelményeit, az egészségi, pszichológiai és fizikai alkalmassági követelmények felmérésének keretszabályait, az alkalmassági vizsgálatok fajtáit, a felmérést végző szervezetek kijelölését, az alkalmassági vizsgálatok eljárási rendjét, az egészségi, pszichológiai és fizikai alkalmassági követelményeknek való meg nem feleléssel kapcsolatos eljárást,
- b) a baleset, betegség szolgálati kötelemekkel való összefüggésének megállapításával kapcsolatos eljárást,
- c) a szolgálati lőfegyver ideiglenes bevonásának szabályait,
- d) a hivatásos állomány megváltozott egészségi állapotú tagja felülvizsgálatának eljárási rendjét, a felülvizsgálatot végző szervek és a felülvizsgálatban közreműködők kijelölését,
- e) az egészségügyi szabadság, a szolgálatmentesség, valamint a csökkentett napi szolgálati idő megállapításának, engedélyezésének és kiadásának szabályait, a szolgálatképtelenség igazolására vonatkozó szabályokat,
- f) a rendvédelmi egészségügyi és pszichológiai alapellátás igénybevételeének módját és az igénybe vevők körét, továbbá a társadalombiztosítási szabályok szerinti ellátáson kívüli kiegészítő, térítéses egészségügyi szolgáltatás, valamint a szolgáltatás térítésének módját,
- g) az egyes szolgálati beosztások okozta egészségi, pszichológiai és fizikai megterhelés alapján az alkalmasságvizsgálati kategóriákat,
- h) a pszichológiai kompetenciavizsgálat részletes szabályait, ennek keretében a rangsor állítására és a fejlesztésre vonatkozó szabályokat.

A rendelet értelmében az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya tekintetében meghatározásra kerül az alkalmasságvizsgálatra, valamint az egészségügyi alapellátásra és a pszichológiai alapellátásra vonatkozó szabályok.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.